

Briselē, 2022. gada 30. jūnijā
(OR. fr, en)

10796/22

Starpiestāžu lieta:
2021/0211(COD)

CLIMA 338
ENV 694
ENER 347
TRANS 460
AGRI 309
COMPET 557
ECOFIN 688
CODEC 1048

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	10509/22 ADD 1
K-ijas dok. Nr.:	10875/21 + ADD 1 - COM(2021) 551 final
Temats:	Pakete "Gatavi mērķrādītājam 55 %" Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un Regulu (ES) 2015/757 – vispārēja pieeja

Pielikumā informatīvā nolūkā ir pievienots tematā minētais priekšlikums, par kuru Padome (Vide) 3887. sanāsmē, kas notika 2022. gada 28. un 29. jūnijā, panāca vispārēju pieeju.

Izmaiņas salīdzinājumā ar teksta iepriekšējo versiju (dok. 10509/22 ADD 1), kuras izriet no diskusijām Padomē, ir iezīmētas **treknrakstā un pasvītrotas**. Iepriekšējās izmaiņas salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu ir pasvītrotas. Svītrotais teksts ir norādīts ar [...].

**Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko groza
Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas
kvotu tirdzniecībai Savienībā, Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu
emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un Regulu
(ES) 2015/757**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

³ tā kā:

- (1) Parīzes nolīgums, kas 2015. gada decembrī pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*), stājās spēkā 2016. gada novembrī ("Parīzes nolīgums") ⁴. Tā Puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.
- (2) Klimata un vides problēmu risināšana un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšana ir Komisijas 2019. gada 11. decembrī pieņemtā paziņojuma "Eiropas zaļais kurss" ⁵ stūrakmens.
- (3) Eiropas zaļais kurss vienlaikus ir visaptverošu, savstarpēji pastiprinošu pasākumu un iniciatīvu kopums, kuru mērķis ir līdz 2050. gadam panākt ES klimatneitralitāti, un jauna izaugsmes stratēģija, kuras mērķis ir padarīt Savienību par taisnīgu un pārtikušu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurencei atvērtu ekonomiku, kur ekonomiskā izaugsme ir atsaistīta no resursu patēriņa. Tā mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Tajā pašā laikā šīs pārkārtošanās ietekme uz vīriešiem un sievietēm ir atšķirīga, tāpat tā sevišķi smagi ietekmē dažas nelabvēlīgā situācijā esošas cilvēku grupas, piemēram, gados vecākus ļaudis, cilvēkus ar invaliditāti un personas, kas pieder pie rasu vai etniskām minoritātēm. Tāpēc ir jānodrošina, ka pārkārtošanās ir taisnīga un iekļaujoša un ka neviens netiek atstāts novārtā.

³ Apsvērumi nav pielāgoti – ar dažiem mērķtīcīgiem izņēmumiem.

⁴ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

⁵ COM(2019) 640 final.

- (4) Tas, cik vajadzīgs un vērtīgs ir Eiropas zaļais kurss, ir kļuvis vēl skaidrāks, ņemot vērā, cik smagi Savienības iedzīvotāju veselību, dzīves un darba apstākļus un labbūtību ir ietekmējusi Covid-19 pandēmija, kas parādīja, ka ir jāstiprina mūsu sabiedrības un ekonomikas noturība pret ārējiem satricinājumiem un ka ir jārīkojas laikus, lai šādus satricinājumus novērstu vai vismaz mīkstinātu to sekas. Eiropas iedzīvotāji joprojām ir cieši pārliecināti, ka šāda pieeja ir sevišķi aktuāla klimata pārmaiņu jautājumā ⁶.
- (5) Nacionāli noteiktajā devumā, ko Savienība iesniedza UNFCCC sekretariātam 2020. gada 17. decembrī ⁷, tā apņēmas līdz 2030. gadam neto siltumnīcefekta gāzu emisijas visas ekonomikas mērogā samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.
- (6) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 ⁸ Savienība uzdevumu līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti visas ekonomikas mērogā ir nostiprinājusi tiesību aktos. Ar minēto regulu ir noteikta arī saistoša Savienības apņemšanās iekšzemes neto siltumnīcefekta gāzu emisijas (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) līdz 2030. gadam samazināt par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.
- (7) Visām ekonomikas nozarēm jādod ieguldījums, lai panāktu minētos emisiju samazinājumus. Tas nozīmē, ka ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK ⁹ izveidotās ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) mērķis – veicināt siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu izmaksefektīvā un ekonomiski izdevīgā veidā – būtu jākāpina samērā ar šo 2030. gadam izvirzīto neto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma mērķrādītāju, kas jāsasniedz visas ekonomikas mērogā.

⁶ Eiroparometra speciālaptauja Nr. 513 par klimata pārmaiņām, 2021. gads, (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_en).

⁷ https://unfccc.int/sites/default/files/NDC/2022-06/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

- (8) ES ETS būtu jāstimulē ražošana tādās iekārtās, kas daļēji vai pilnībā samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas. Tāpēc dažu darbību kategoriju apraksts Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā būtu jāgroza, lai nodrošinātu to, ka iekārtas, kas veic kādu no I pielikumā uzskaitītajām darbībām un atbilst jaudas robežvērtībai, kas saistīta ar to pašu darbību, bet neemitē nekādas siltumnīcefekta gāzes, tiek iekļautas ES ETS darbības jomā, un tāpēc nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret iekārtām attiecīgajos sektoros. Turklāt kvotu bezmaksas iedale par produkta ražošanu būtu jāatsaista no ražošanas procesa būtības. Tāpēc ir jāgroza dažu līmeņatzīmju aptverto produktu, procesu un emisiju definīcija, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus jaunām un esošām tehnoloģijām. Tāpat ir jāatsaista naftas rafinēšanas rūpnīcām noteikto līmeņatzīmju atjaunināšana no ūdeņradim noteikto līmeņatzīmju atjaunināšanas, lai atspoguļotu to, ka aizvien pieaug ūdeņraža ražošana ārpus naftas rafinēšanas sektora.
- (8.a) Pēc dažu līmeņatzīmju aptverto produktu, procesu un emisiju pārveidošanas ir jānodrošina, ka ražotāji nesāņem divkāršu kompensāciju par vienām un tām pašām emisijām, kompensējot gan bezmaksas kvotas, gan netiešās izmaksas, un tādējādi attiecīgi jāpielāgo finansiālie pasākumi, lai kompensētu netiešās izmaksas, kas iekļautas elektroenerģijas cenās.
- (9) Padomes Direktīva 96/61/EK ¹⁰ tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/EK ¹¹. Atsauces uz Direktīvu 96/61/EK Direktīvas 2003/87/EK 2.pantā un IV pielikumā būtu attiecīgi jāatjaunina. Ņemot vērā nepieciešamību steidzami samazināt emisijas visas ekonomikas mērogā, dalībvalstīm vajadzētu spēt rīkoties, lai samazinātu ES ETS aptvertās siltumnīcefekta gāzu emisijas, izmantojot arī citus mehānismus, ne tikai emisijas limitus, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES.

¹⁰ Padomes Direktīva 96/61/EK (1996. gada 24. septembris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli (OV L 257, 10.10.1996., 26. lpp.).

¹¹ [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES \(2010. gada 24. novembris\) par rūpnieciskajām emisijām \(piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole\) \(OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.\).](#)

- (10) Paziņojumā "Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem" ¹² Komisija pauž aicinājumu ES virzīties uz nulles piesārņojumu 2050. gadā, proti, samazināt gaisa, saldūdeņu, jūras un augsnes piesārņojumu līdz tādām līmenim, kas vairs nebūtu kaitīgs veselībai un dabiskajām ekosistēmām. Pateicoties pasākumiem saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES, kas ir galvenais instruments, kurš regulē gaisa, ūdens un augsnes piesārņotāju emisijas, bieži vien būs iespējams samazināt arī siltumnīcefekta gāzu emisijas. Saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 8. pantu dalībvalstīm būtu jānodrošina koordinācija starp Direktīvā 2003/87/EK un Direktīvā 2010/75/ES noteiktajiem atļauju piešķiršanas nosacījumiem un procedūrām.
- (11) Atzīstot, ka jaunas inovatīvas tehnoloģijas bieži vien ļaus samazināt gan siltumnīcefekta gāzu, gan piesārņotāju emisijas, ir svarīgi nodrošināt sinerģiju starp rīcībpolitikām, kas veltītas gan siltumnīcefekta gāzu, gan piesārņotāju emisijām, proti, Direktīvu 2010/75/ES, un pārskatīt to efektivitāti šajā jomā.
- (12) Lai noteiktu maksimālo rūpniecībai iedalāmo bezmaksas kvotu apjomu 2013.–2020. gada periodā, tika izmantota "elektroenerģijas ražošanas iekārtu" definīcija, taču tas noveda pie tā, ka koģenerācijas elektrostacijām piemēroja citādu režīmu nekā rūpnieciskajām iekārtām. Lai stimulētu augstas efektivitātes koģenerācijas izmantošanu un nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visām iekārtām, kurām tiek iedalītas bezmaksas kvotas par siltuma ražošanu un centralizēto siltumapgādi, visas atsauces uz elektroenerģijas ražošanas iekārtām Direktīvā 2003/87/EK būtu jāsvīturo. Turklāt Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/331 ¹³ ir noteikts, ka visi rūpnieciskie procesi ir tiesīgi saņemt bezmaksas kvotas. Tas nozīmē, ka Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 3. punkta noteikumi par oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu ir novecojuši un būtu jāsvīturo.

¹² Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem: ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns" (COM/2021/400 final).

¹³ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/331 (2018. gada 19. decembris), ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu (OV L 59, 27.2.2019., 8. lpp.).

- (13) Siltumnīcefekta gāzes, kas netiek tieši emitētas atmosfērā, būtu jāuzskata par ES ETS aptvertām emisijām un par šīm emisijām būtu jānodod kvotas, izņemot gadījumus, kad šīs emisijas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/31/EK ¹⁴ tiek uzglabātas krātuvē vai kad tās ir ķīmiski saistītas produktā tā, ka normālas lietošanas gaitā tās atmosfērā nenonāk. Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, kuri paredz, ar kādiem nosacījumiem siltumnīcefekta gāzes ir uzskatāmas par pastāvīgi ķīmiski saistītām produktā tā, ka normālas lietošanas gaitā tās nenonāk atmosfērā, un, ņemot vērā regulatīvās norises saistībā ar oglekļa piesaistījumu sertificēšanu, kā attiecīgā gadījumā saņemt oglekļa piesaistījumu sertifikātu.
- (14) Starptautiskais jūras transports, proti, reisi starp ostām, kas ir divu dažādu dalībvalstu jurisdikcijā, vai starp kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošu ostu un ostu, kas nav nevienas dalībvalsts jurisdikcijā, ir vienīgais transporta veids, uz ko līdz šim nav attiecinātas Savienības saistības samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Emisijas no Savienībā pārdotas degvielas, ko izmanto reisos, kas sākas vienā dalībvalstī un noslēdzas citā dalībvalstī vai trešā valstī, kopš 1990. gada ir pieaugušas par aptuveni 36 %. Šīs emisijas veido teju 90 % no visām Savienības kuģošanas emisijām, jo emisijas, kuras rada Savienībā pārdotā degviela, ko izmanto reisos, kas sākas un noslēdzas tajā pašā dalībvalstī, kopš 1990. gada ir sarukušas par 26 %. Prognozēts, ka status quo scenārijā starptautiskā jūras transporta darbību radītās emisijas no 2015. līdz 2030. gadam pieaugs par 14 %, bet no 2015. līdz 2050. gadam – par 34 %. Ja, kā tiek prognozēts, jūras transporta darbību ietekme uz klimata pārmaiņām pieaugs, tas lielā mērā padarīs veltus citos sektors panāktos samazinājumus, kuru nolūks ir apkarot klimata pārmaiņas.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

- (15) 2013. gadā Komisija pieņēma stratēģiju, kā jūras transporta emisijas pakāpeniski integrēt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas rīcībpolitikā. Pirmais solis bija Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/757¹⁵, ar ko tika izveidota ar jūras transporta emisiju monitoringa, ziņošanas un verificācijas sistēma; nākamie soļi ir nospraust samazināšanas mērķrādītājus jūras transporta sektorā un piemērot tirgus instrumentu. Saskaņā ar apņemšanos, ko likumdevēji pāduši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/410¹⁶, Starptautiskajai Jūrniecības organizācijai (SJO) vai Savienībai no 2023. gada ir jāsāk rīkoties, tostarp jāsāk sagatavošanās darbs pie tāda pasākuma pieņemšanas un īstenošanas, kas nodrošina, ka sektors dod pienācīgu ieguldījumu pūlīšos, ko prasa saskaņā ar Parīzes nolīgumu nosprausto mērķu sasniegšana, un ka visas ieinteresētās personas tam velta pienācīgu ievērību.
- (16) Saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/410 Komisijai vismaz reizi gadā ir jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu, kas panākts SJO virzībā uz vārienīgu emisiju samazināšanas mērķi, un par papildu pasākumiem, lai nodrošinātu, ka jūras transporta sektors sniedz pienācīgu ieguldījumu centienos, kas nepieciešami, lai sasniegtu mērķus, par kuriem panākta vienošanās saskaņā ar Parīzes nolīgumu. Ir vērojami centieni ar SJO starpniecību samazināt globālās jūras transporta emisijas, un tie būtu jāveicina, tostarp centieni ātri īstenot 2018. gadā pieņemto SJO sākotnējo stratēģiju par kuģu radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, kas attiecas arī uz iespējamajiem tirgus pasākumiem, lai stimulētu starptautiskās kuģniecības radīto SEG emisiju samazināšanu. Tomēr lai gan SJO satvarā nesen sasniegtais ir vērtējams atzinīgi, līdz šim pasākumi [...] nav bijuši pietiekami, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/757 (2015. gada 29. aprīlis) par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verificāciju un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK (OV L 123, 19.5.2015., 55. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/410 (2018. gada 14. marts), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, un Lēmumu (ES) 2015/1814 (OV L 76, 19.3.2018., 3. lpp.).

(17) Paziņojumā par Eiropas zaļo kursu Komisija izklāstīja ieceri veikt papildu pasākumus, kas veļtīti siltumnīcefekta gāzu emisijām jūras transporta sektorā, proti, īstenot pasākumu kopumu, kas ļautu Savienībai sasniegt savus emisijas samazināšanas mērķrādītājus. Šajā kontekstā Direktīva 2003/87/EK būtu jāgroza, lai ES ETS iekļautu arī jūras transporta sektoru un tā nodrošinātu, ka šis sektors palīdz sasniegt gan Savienības paaugstinātos klimata mērķus, gan Parīzes nolīguma mērķus, kas paredz, ka attīstītajām valstīm ir jārada priekšzīme un jānosprauž visu tautsaimniecību aptveroši emisijas samazināšanas mērķrādītāji, savukārt jaunattīstības valstis tiek mudinātas laika gaitā virzīties uz ekonomikas mēroga emisiju samazināšanas vai ierobežošanas mērķrādītājiem ¹⁷. Tā kā starptautiskās aviācijas radītās emisijas ārpus Eiropas no 2021. gada tiks ierobežotas ar globālu tirgus instrumentu, savukārt nav nekādu pasākumu, ar ko ierobežo jūras transporta emisijas vai nosaka to cenu, ir lietderīgi ES ETS iekļaut arī daļu no emisijām, kas rodas reisos starp dalībvalsts jurisdikcijā esošu ostu un trešās valsts jurisdikcijā esošu ostu, savukārt trešai valstij ir iespēja lemt par pienācīgiem pasākumiem attiecībā uz pārējo emisiju daļu. Jūras transporta sektora iekļaušana ES ETS tāvad nozīmētu, ka ES ETS aptvers pusi no emisijām, ko rada kuģi, kuri kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā ostā ierodas no ostas, kas nav nevienas dalībvalsts jurisdikcijā, pusi no emisijām, ko rada kuģi, kuri iziet no kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošas ostas un ierodas ostā, kas nav nevienas dalībvalsts jurisdikcijā, visas emisijas no kuģiem, kas kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā ostā ierodas no kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošas ostas, un visas emisijas, kas rodas, kuģim atrodoties pietātnē kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā ostā. Ir konstatēts, ka šī pieeja ir praktisks veids, kā atrisināt jautājumu par kopēju, bet diferencētu atbildību un spējām, kas *UNFCCC* kontekstā ir bijusi ilgstoša problēma. Tas, ka aptverta ir daļa to emisiju, kas rodas reisos gan no Savienības uz trešām valstīm, gan no trešām valstīm uz Savienību, nodrošina ES ETS efektivitāti, proti, pasākuma vidiskā ietekme palielinās salīdzinājumā ar situāciju, kad ģeogrāfiskais aptvērums aprobežojas tikai ar reisiem ES iekšienē, un samazinās risku, ka kuģi pietāj kādās ostās izvairīšanās labad un ka pārkraušanas darbības pārvietojas aiz Savienības robežām.

¹⁷ Parīzes nolīgums, 4. panta 4. punkts.

Lai nodrošinātu, ka sektora iekļaušana ES ETS notiek gludi, kuģošanas sabiedrību nodotais kvotu apjoms par 2024.–2026. gada paziņotajām verificētajām emisijām būtu jāpalielina pakāpeniski. Lai pasargātu sistēmas vidisko integritāti, gadījumos, ja tiek nodots mazāk kvotu par jūras transporta verificētajām emisijām šajos gados, tad pēc tam, kad ik gadus ir noskaidrota starpība starp verificētajām emisijām un nodotajām kvotām, atbilstošais kvotu daudzums būtu jāanulē. No 2027. gada kuģošanas sabiedrībām būtu jānodod tāds kvotu daudzums, kas atbilst to verificētajām emisijām, par ko paziņots iepriekšējā gadā.

(17.a) Direktīvas 2003/87/EK darbības jomas paplašināšana, attiecinot to arī uz jūras transportu, izraisīs izmaiņas kuģošanas izmaksās. Tas ietekmēs visas Savienības daļas, jo preču, ko ar jūras transportu transportē uz Savienības ostām un no tām, izcelsme vai galamērķis ir dažādās dalībvalstīs, tostarp dalībvalstīs, kurām ir tikai sauszemes robežas. Tāpēc dalībvalstu izsolāmo kvotu sadalei principā nevajadzētu mainīties jūrniecības darbību iekļaušanas rezultātā, un tajā būtu jāiekļauj visas dalībvalstis. Tomēr dalībvalstis tiks ietekmētas dažādā mērā. Jo īpaši dalībvalstis, kas lielā mērā paļaujas uz kuģošanu, būs visvairāk pakļautas paplašināšanas ietekmei. Dalībvalstis ar lielu jūrniecības nozari salīdzinājumā ar savu relatīvo lielumu ES ETS attiecināšana uz jūras transportu ietekmēs vairāk. Tāpēc ir lietderīgi minētajām dalībvalstīm sniegt papildu palīdzību papildu kvotu veidā, lai atbalstītu jūrniecības darbību dekarbonizāciju un palīdzētu segt radušās administratīvās izmaksas. Palīdzība būtu jāsniedz pakāpeniski, vienlaikus ieviešot pienākumu nodot kvotas un tādējādi palielinot ietekmi šajās dalībvalstīs. Saistībā ar Direktīvas 2003/87/EK pārskatīšanu Komisijai būtu jāizvērtē šīs papildu palīdzības atbilstība, jo īpaši, ņemot vērā dažādu dalībvalstu pārziņā esošo kuģošanas sabiedrību attīstību.

(17.aa) ES ETS būtu jāsniedz ievērojams ieguldījums jūrniecības darbību radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanā un efektivitātes palielināšanā. ES ETS ieņēmumu izmantošanai, ievērojot direktīvas 10. panta 3. punktu, cita starpā būtu jāietver mazemisiju transporta un sabiedriskā transporta veicināšana visās nozarēs.

- (17.b) Ledus klases kuģu flotes atjaunošanai un tādu inovatīvu tehnoloģiju izstrādei, kas samazina šādu kuģu emisijas, būtu nepieciešams laiks un finansiāls atbalsts. Pašreiz konstrukcijas dēļ, kas ļauj ledus klases kuģiem kuģot ledus apstākļos, šādi kuģi patērē vairāk degvielas un rada vairāk emisiju nekā līdzīga lieluma kuģiem, kuri paredzēti kuģošanai tikai atklātā ūdenī. Tāpēc ar šo direktīvu būtu jāievieš ar kuģa karoga valsti nesaistīta metode, kas ļautu samazināt kvotu daudzumu, kurš kuģošanas sabiedrībām jānodod, pamatojoties uz kuģu ledus klasi līdz 2030. gada 31. decembrim.
- (17.c) Salas ir vairāk atkarīgas no jūras transporta nekā citi reģioni, un to savienojamība ir atkarīga no jūras savienojumiem. Lai palīdzētu salām, kurās ir mazāks iedzīvotāju skaits, palikt savienotām pēc jūrniecības darbību iekļaušanas Direktīvas 2003/87/EK darbības jomā, ir lietderīgi paredzēt iespēju paredzēt pagaidu atkāpi no minētajā direktīvā noteiktā kvotu nodošanas pienākuma attiecībā uz jūras transporta darbībām ar salām, kurās iedzīvotāju skaits ir mazāks par 200 000.
- (17.d) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai transnacionāls sabiedrisko pakalpojumu līgums vai transnacionālas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības starp divām dalībvalstīm uz laiku tiktu atbrīvotas no dažām saistībām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK. Šī iespēja būtu jāattiecinā tikai uz savienojumiem starp dalībvalsti, kurai nav sauszemes robežas ar citu dalībvalsti, un ģeogrāfiski tuvāko dalībvalsti, piemēram, jūras savienojumu starp Kipru un Grieķiju, kurš nav pastāvējis vairāk nekā divdesmit gadus. Šī pagaidu atkāpe vairo pārlicinošo nepieciešamību sniegt vispārējas nozīmes pakalpojumu un nodrošināt savienojamību, kā arī ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.

- (17.e) Nemot vērā Savienības tālāko reģionu īpašās iezīmes un pastāvīgos ierobežojumus, kā atzīts Līguma 349. pantā, un to lielo atkarību no jūras transporta, īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai saglabātu to pieklūstamību un efektīvu savienojamību, kas nodrošināts ar jūras transportu. Tāpēc būtu jāparedz pagaidu atkāpe no dažiem pienākumiem saskaņā ar Direktīvu 2003/87 attiecībā uz emisijām no jūras transporta darbībām starp ostu, kas atrodas dalībvalsts tālākajā reģionā, un ostu, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī, tostarp ostām, kas atrodas tajā pašā tālākajā reģionā un citā tās pašas dalībvalsts tālākajā reģionā.
- (18) Direktīvas 2003/87/EK noteikumi par jūras transporta darbībām būtu pastāvīgi jāpārskata, nemot vērā nākotnes starptautiskās norises un centienus, ko īsteno, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus, tostarp otro globālo izsvēršanu 2028. gadā [...], un gadījumā, ja Starptautiskā Jūrniecības organizācija pieņem globālu tirgus pasākumu, kura mērķis ir samazināt jūras transporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, lai ņemtu vērā šādu progresu, jo īpaši, ja pasākums ir pietiekami vērīenīgs un iedarbīgs. Šajā nolūkā Komisijai jebkurā laikā pirms otrās globālās izsvēršanas 2028. gadā – tā tad ne vēlāk kā līdz 2028. gada 30. septembrim – nekavējoties būtu jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei. Komisijai minētajā ziņojumā būtu jāizskata minētais pasākums attiecībā uz tā vērīenīgumu, ņemot vērā Parīzes nolīguma mērķus un tā vispārējo vidisko integritāti. Tai būtu arī jāizskata visi jautājumi, kas saistīti ar šīs direktīvas iespējamo līdzāspastāvēšanu vai saskaņošanu ar minēto pasākumu [...] Attiecīgā gadījumā ziņojumam būtu jāpievieno tiesību akta priekšlikums šīs direktīvas grozīšanai saskaņā ar Savienības mēroga ekonomikas siltumnīcefekta gāzu emisiju saistībām un ar mērķi saglabāt Savienības klimatrīcības vidisko integritāti un efektivitāti, nodrošinot Starptautiskās Jūrniecības organizācijas pieņemtā globālā tirgus pasākuma pienācīgu īstenošanu, vienlaikus ņemot vērā vajadzību pēc saskaņotības starp ES ETS un globālo tirgus pasākumu un nepieciešamību izvairīties no jebkāda būtiska dubulta sloga.

(18.a) Ņemot vērā pārvadājumu izmaksu pieaugumu, ko rada Direktīvas 2003/87/EK attiecināšana uz jūras transporta darbībām, pastāv apiešanas risks, ja nav globāla pasākuma. Izvairīšanās nolūkā veikta piestāšana ostās ārpus Savienības ne tikai samazinās ieguvumus videi, ko rada jūras transporta darbību radīto emisiju izmaksu internalizācija, bet varētu radīt papildu emisijas papildu attāluma dēļ, kas nobraukts, lai izvairītos no Direktīvas 2003/87/EK piemērošanas. Tāpēc ir lietderīgi no piestāšanas ostas jēdziena izslēgt konkrētas pieturvietas ostās, kas nav Savienības ostas. Minētā izslēgšana būtu jāattiecina uz Savienības tuvumā esošām ostām, kurās ir vislielākais izvairīšanās risks. 300 jūras jūdžu ierobežojums ir samērīga reakcija uz izvairīšanās praksi, līdzsvarojot papildu slogu un izvairīšanās risku. Turklāt izslēgšana no piestāšanas ostas jēdziena būtu jāattiecina tikai uz konteinerkuģiem un ostām, kuru galvenā darbība ir konteineru pārkraušana. Attiecībā uz šādiem konteineru sūtījumiem izvairīšanās risks ir arī ostas mezgla pārvirzīšana uz ostām ārpus Savienības, tādējādi izvairīšanās sekas padarot vēl smagākas. Lai nodrošinātu pasākuma samērīgumu un vienlīdzīgu attieksmi, būtu jāņem vērā tie pasākumi trešās valstīs, kuriem ir Direktīvai 2003/87/EK līdzvērtīga ietekme.

(19) Komisijai tas, kā Direktīva 2003/87/EK darbojas attiecībā uz jūras transporta darbību, būtu jāizskata, ņemot vērā tās piemērošanā gūto pieredzi, tostarp atklājot izvairīšanās praksi, lai to novērstu agrīnā posmā [...], un tad būtu jāierosina pasākumi, kā nodrošināt tās efektivitāti.

(19.a) CO₂ emisijas veido lielāko daļu kuģniecības emisiju. Jūras transporta radīto papildu siltumnīcefekta gāzu emisiju iekļaušana [...] jau no paša sākuma, kad kuģniecība tiek iekļauta ETS, ir pāragra administratīvās praktiskās īstenošanas dēļ, taču siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas nav CO₂, laika gaitā, visticamāk, pieaugs, attīstoties kuģiem, kas darbināmi ar sašķīdinātu dabasgāzi vai citiem enerģijas avotiem, tāpēc to iekļaušana ETS nākotnē labvēlīgi ietekmētu vidisko integritāti un veicinātu labu praksi. Tādēļ [...] metāna un displāpekļa oksīda emisijas būtu jāiekļauj MZV regulā. Ne vēlāk kā 2026. gada 31. decembrī Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums, kurā tai būtu jāizskata tas, cik atbilstīgi un izmaksu ziņā lietderīgi ir šajā direktīvā iekļaut jūras transporta radītās papildu siltumnīcefekta gāzu emisijas.

- (19.b) Kuģošanas emisijas no kuģiem, kuru bruto tilpība ir mazāka par 5000 tonnām, veido kuģniecības emisiju mazākumu, bet attiecas uz lielu kuģu skaitu. Šo kuģu iekļaušana [...] jau no paša sākuma, kad kuģniecība tiek iekļauta ETS, ir pāragra administratīvās īstenojamības apsvērumu dēļ, taču to iekļaušana nākotnē uzlabotu ETS efektivitāti un, iespējams, samazinātu izvairīšanās praksi, izmantojot kuģus, kuru bruto tilpība ir mazāka par 5000 tonnām. Tādēļ ne vēlāk kā 2026. gada 31. decembrī Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums, kurā tai būtu jāizskata tas, cik atbilstīgi un izmaksu ziņā lietderīgi ir šajā direktīvā iekļaut tādu kuģu emisijas, kuru bruto tilpība ir mazāka par 5000 tonnām.
- (20) Personai vai organizācijai, kas atbildīga par ES ETS ievērošanu, vajadzētu būt vai nu kuģošanas sabiedrībai, kas definēta kā kuģa īpašnieks, vai jebkurai cita organizācijai vai personai, piemēram, berbouta fraktētājam, kas atbildību par kuģa ekspluatāciju pārņēmusi no kuģa īpašnieka un, šo atbildību uzņemdams, ir piekritusi pārņemt visus pienākumus un atbildību, ko uzliek Drošas kuģu ekspluatācijas un piesārņojuma novēršanas vadības starptautiskais kodekss. Šīs definīcijas pamatā ir Regulas (ES) 2015/757 3. panta d) punktā dotā "uzņēmuma" definīcija, un tā ir saskaņā ar globālo datu vākšanas sistēmu, ko SJO izveidoja 2016. gadā. [...]

(20.a) Kuģa emisijas cita starpā ir atkarīgas no kuģa īpašnieka veiktajiem energoefektivitātes pasākumiem un degvielas, pārvadātās kravas, kuģa maršruta un ātruma, ko, iespējams, var kontrolēt cita struktūra, nevis kuģa īpašnieks. Līguma sarunu laikā nebūtu zināmi galvenokārt pēdējie aspekti, un tādējādi būtu neskaidras galīgās kuģu emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK. Tomēr, nenovirzot oglekļa izmaksas subjektam, kas ekspluatē kuģi, stimuli īstenot operatīvus pasākumus degvielas patēriņa efektivitātes jomā būtu ierobežoti. Tāpēc saskaņā ar principu "piesārņotājs maksā" kuģošanas sabiedrībai saskaņā ar valsts tiesību aktiem vajadzētu būt tiesīgai no subjekta, kas ir tieši atbildīgs par lēmumiem, kuri skar kuģa CO₂ emisijas, pieprasīt kompensāciju par izmaksām, kas rodas, nododot kvotas. Lai gan uz šādu kompensācijas mehānismu varētu attiekties līgumiska vienošanās, lai samazinātu administratīvās izmaksas, dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam nodrošināt vai kontrolēt šādu līgumu esamību, bet tā vietā valsts tiesību aktos būtu jāparedz ar likumu noteiktas tiesības kuģniecības sabiedrībai saņemt kompensāciju un atbilstoša iespēja vērsties tiesā, lai īstenotu minētās tiesības. Šo pašu iemeslu dēļ šīm tiesībām, tostarp jebkādiem iespējamiem konfliktiem saistībā ar kompensāciju starp kuģošanas sabiedrību un subjektu, kas ekspluatē kuģi, nebūtu jāietekmē kuģošanas sabiedrības pienākumi pret administrējošo iestādi vai izpildes pasākumi, kas varētu būt nepieciešami pret šādu uzņēmumu, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību Direktīvai 2003/87EK.

- (21) Lai samazinātu kuģošanas sabiedrībām uzlikto administratīvo slogu, par katru kuģošanas sabiedrību vajadzētu būt atbildīgai vienai dalībvalstij. Komisijai būtu jāpublicē to kuģošanas sabiedrību sākotnējais saraksts, kas veikušas jūras transporta darbību, kura ietilpst ES ETS darbības jomā, un sarakstā būtu jānorāda katru kuģošanas sabiedrību administrējošā iestāde. Saraksts būtu jāatjaunina vismaz reizi divos gados, vajadzības gadījumā norādot jauno administrējošo iestādi. Dalībvalstī reģistrētas kuģošanas sabiedrības administrējošai iestādei vajadzētu būt attiecīgajai dalībvalstij. Trešā valstī reģistrētas kuģošanas sabiedrības administrējošai iestādei vajadzētu būt tai dalībvalstij, kuras ostās pēdējos četros monitoringa gados kuģošanas sabiedrības kuģi visvairāk piestājuši reisos, kuri ietilpst Direktīvas 2003/87/EK darbības jomā. Tādas trešā valstī reģistrētas kuģošanas sabiedrības administrējošai iestādei, kuras kuģi pēdējos četros monitoringa gados nav veikuši nevienu reisu, kas ietilpst Direktīvas 2003/87/EK darbības jomā, vajadzētu būt tai dalībvalstij, kurā kuģošanas sabiedrības kuģis ieradies vai uzsācis savu pirmo reisu, kas ietilpst minētās direktīvas darbības jomā. Komisijai reizi divos gados būtu jāpublicē un jāatjaunina to kuģošanas sabiedrību saraksts, kuras ietilpst Direktīvas 2003/87/EK darbības jomā, un attiecīgā gadījumā jānorāda katras kuģošanas sabiedrības administrējošā iestāde. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret kuģošanas sabiedrībām, dalībvalstīm būtu jāievēro saskaņoti noteikumi par to kuģošanas sabiedrību administrēšanu, par kurām tās ir atbildīgas, saskaņā ar Komisijas izstrādātiem detalizētiem notikumiem.
- (22) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka to administrētās kuģošanas sabiedrības atbilst Direktīvas 2003/87/EK prasībām. Ja kuģošanas sabiedrība nepilda šīs prasības un ja ar citiem administrējošās dalībvalsts izpildes pasākumiem nav izdevies panākt to izpildi, dalībvalstīm būtu jārīkojas solidāri. Kā galēju līdzekli dalībvalstis varētu izmantot iespēju atteikt ienākšanu kuģiem, par kuriem atbild attiecīgā kuģošanas sabiedrība, izņemot dalībvalsti, ar kuras karogu kuģis kuģo — šai dalībvalstij vajadzētu būt iespējai kuģi aizturēt.

- (23) Kuģošanas sabiedrībām būtu jāuzrauga un jāpaziņo savu jūras transporta darbību agregēto emisiju dati uzņēmuma līmenī saskaņā ar Regulas (ES) 2015/757 noteikumiem. Ziņojumi par uzņēmuma līmeņa agregēto emisiju datiem būtu jāverificē saskaņā ar minētās regulas noteikumiem. Veicot verifikācijas uzņēmuma līmenī, verificētajam nevajadzētu verificēt ne emisiju ziņojumu kuģa līmenī, ne minētās regulas 11. panta 2. punktā minēto ziņojumu, jo šie ziņojumi kuģa līmenī jau būs verificēti.
- (24) Pamatojoties uz pieredzi ar līdzīgiem uzdevumiem, kas saistīti ar dabas aizsardzību, Eiropas Jūras drošības aģentūrai (EMSA) vai citai relevantai organizācijai savu pilnvaru ietvaros būtu jāpalīdz Komisijai un administrējošām iestādēm saistībā ar Direktīvas 2003/87/EK īstenošanu. Ņemot vērā pieredzi, kas gūta ar Regulas (ES) 2015/757 īstenošanu un tās IT rīkiem, EMSA varētu palīdzēt administrējošām iestādēm saistībā ar tādu emisiju monitoringu, ziņošanu un verificēšanu, ko radījušas šīs direktīvas aptvertās jūras transporta darbības, proti, atvieglināt informācijas apmaiņu vai izstrādāt vadlīnijas un kritērijus. Komisijai ar Eiropas Jūras drošības aģentūras palīdzību būtu jācenšas izstrādāt piemērotus monitoringa rīkus, kā arī norādījumus, kuri paredzēti tam, lai atvieglotu un koordinētu verifikācijas un izpildes darbības, kas saistītas ar šīs direktīvas piemērošanu jūras transportam. Cik vien tas ir praktiski realizējams, šādi rīki būtu jā dara pieejami dalībvalstij un verificētājiem, lai labāk nodrošinātu šīs direktīvas stingru izpildi.
- (25) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/2392¹⁸ tika grozīts Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punkts, lai atļautu visiem operatoriem izmantot visas izdotās kvotas. Attiecīgi būtu jāpielāgo arī minētās direktīvas 6. panta 2. punkta e) apakšpunktā minētā prasība, ka siltumnīcefekta gāzu atļaujās ir jāparedz saistības nodot kvotas.

¹⁸ [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES\) 2017/2392 \(2017. gada 13. decembris\), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai saglabātu pašreizējos darbības jomas ierobežojumus attiecībā uz aviācijas darbībām un sagatavotos globāla tirgus pasākuma īstenošanai no 2021. gada \(OV L 350, 29.12.2017., 7. lpp.\).](#)

- (26) Lai sasniegtu Savienības 2030. gada emisijas samazināšanas mērķrādītāju, ES ETS aptvertajās nozarēs emisijas būs jāsamazina par 61 % salīdzinājumā ar 2005. gadu. Savienības mērogā pieejamais ES ETS kvotu daudzums ir jāsamazina, lai dotu nepieciešamo ilgtermiņa oglekļa cenas signālu un stimulētu dekarbonizāciju. Tālab lineārais samazinājuma koeficients būtu jāpalielina, turklāt ievērojot to, ka ES ETS tiks iekļautas arī jūras transporta radītās emisijas. Jūras transporta emisijas būtu jāatvedina no Savienības jūras transporta darbību emisijām, par kurām saskaņā ar Regulu (ES) 2015/757 ziņots par 2018. un 2019. gadu un kuras no 2021. gada ir jākorģē, izmantojot lineāro samazinājuma koeficientu.
- (27) Paturot prātā, ka ar šo direktīvu groza Direktīvu 2003/87/EK attiecībā uz īstenošanas periodu, kas jau ir sācies 2021. gada 1. janvārī, paredzamības, vidiskās efektivitātes un vienkāršības labad ES ETS stāvākajai lineārajai samazinājuma trajektorijai no 2021. līdz 2030. gadam vajadzētu būt taisnei, lai līdz 2030. gadam ES ETS aptvertajās nozarēs sasniegtu samazinājumu par 61 %, kas ir pienācīgs starpsolis ceļā uz Savienības visas ekonomikas klimatneitralitāti 2050. gadā. Tā kā paaugstināto lineāro samazinājuma koeficientu var piemērot tikai no nākamā gada pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, ar vienreizēju samazinājumu vajadzētu samazināt kopējo kvotu skaitu, lai tas būtu saskaņā ar tāda līmeņa ikgadējo samazinājumu, kas tiks veikts no 2021. gada.
- (28) Šīs vērienīgākās klimatieceres realizēt izdosies tikai tad, ja klimatisko pārkārtošanos atbalstīs ar ievērojamiem publiskajiem resursiem gan no ES budžeta, gan valstu budžetiem. Lai papildinātu un palielinātu ievērojamos ar klimatu saistītos tēriņus no ES budžeta, visi izsoļu ieņēmumi, kas nav ieskaitāmi Savienības budžetā, izņemot ieņēmumus, ko izmanto, lai kompensētu netiešās oglekļa izmaksas, būtu jāatvēr ar klimatu saistītām vajadzībām. Tostarp tos var izmantot finansiālajam atbalstam, piemēram, samazinot izkropļojošus nodokļus un tā risinot sociālos aspektus, kas skar mājāsaimniecības ar zemiem un vidējiem ienākumiem.

- (28.a) Tāpat, lai risinātu pārkārtošanās distributīvo un sociālo ietekmi dalībvalstīs ar zemiem ienākumiem, vēl papildus 2,5 % no Savienības kopējā kvotu daudzuma no [direktīvas spēkā stāšanās gads] līdz 2030. gadam būtu jāizmanto, lai finansētu enerģētikas pārkārtošanu tajās dalībvalstīs, kurās iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu iedzīvotāju ir zemāks par [...] 75 % no Savienības vidējā rādītāja 2016.–2018. gadā, šim nolūkam izmantojot Direktīvas 2003/87/EK 10.d pantā minēto Modernizācijas fondu.
- (30) Oglekļa ieviešanas mehānisms (OIM), kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) [.../...] ¹⁹, ir alternatīva bezmaksas kvotu iedalei un ļauj izvairīties no oglekļa emisiju pārvirzes riska. Ciktāl sektorus un apakšsektorus aptver šis pasākums, tie nedrīkstētu saņemt bezmaksas kvotas. Tomēr bezmaksas kvotas ir jāatceļ pakāpeniski, lai ražotāji, importētāji un tirgotāji varētu pielāgoties jaunajam režīmam. Bezmaksas kvotu iedaļes samazināšana būtu jāsteno, OIM ieviešanas periodā OIM sektoriem iedalāmajām bezmaksas kvotām piemērojot noteiktu koeficientu. Pārejas periodā no [OIM regulas] stāšanās spēkā līdz 2025. gadam šim koeficientam (OIM koeficientam) vajadzētu būt 100 %, [...] un katru gadu no 2026. līdz 2028. gadam tas būtu jāsamazina par 5 procentpunktiem, katru gadu no 2029. līdz 2030. gadam – par 7,5 procentpunktiem, katru gadu no 2031. līdz 2032. gadam – par 10 procentpunktiem, [...] katru gadu no 2033. līdz 2034. gadam – par 15 procentpunktiem un 2035. gadā – par 20 procentpunktiem, lai sasniegtu 0 %, tādējādi līdz desmitajam gadam likvidējot bezmaksas kvotu piešķiršanu. Relevantie deleģētie akti par bezmaksas iedali būtu attiecīgi jākorģē attiecībā uz OIM aptvertajiem sektoriem un apakšsektoriem. Bezmaksas kvotas, kas, pamatojoties uz šo aprēķinu (OIM pieprasījums), OIM aptvertajiem sektoriem vairs netiek iedalītas, ir jāaizsola, un ieņēmumi jāuzkrāj Inovācijas fondā, no kā atbalsta tādas inovācijas mazoglekļa tehnoloģijās, oglekļa uztveršanā un izmantošanā (CCU), oglekļa uztveršanā un ģeoloģiskajā uzglabāšanā (CCS), atjaunīgajā enerģijā un enerģijas uzkrāšanā, kas sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu. Īpaša uzmanība būtu jāvelta projektiem OIM sektoros. Lai ievērotu bezmaksas kvotu proporciju, kas pieejama OIM neaptvertajiem sektoriem, galīgo kvotu daudzumu, kas atskaitāms no bezmaksas iedalei pieejamā un izolāms, būtu jāaprēķina, balstoties uz to, kāda ir OIM pieprasījuma proporcionālā daļa no visu bezmaksas kvotas saņemošo sektoru vajadzības pēc bezmaksas kvotām.

¹⁹ [ievietot pilnu atsauci uz OV]

- (31) Lai labāk atspoguļotu tehnoloģisko progresu un atbilstošās līmeņatzīmju vērtības pielāgotu relevantajam iedales periodam, tajā pašā laikā nodrošinot stimulus emisiju samazināšanai un pienācīgi atalgojot inovāciju, līmeņatzīmju vērtību maksimālā korekcija būtu jāpalielina no 1,6 % līdz 2,5 % gadā. Tas nozīmē, ka no 2026. līdz 2030. gadam līmeņatzīmju vērtības būtu koriģē diapazonā no 4 % līdz 50 % salīdzinājumā ar 2013.– 2020. gada periodā piemērojamo vērtību.
- (32) Eiropas zaļā kursa mērķus sasniegt neizdosies bez visaptverošas pieejas inovācijai. Nepieciešamie pētniecības un inovācijas pūliņi tiek atbalstīti ES līmenī, tai skaitā no programmas "Apvārsnis Eiropa", kas paredz ievērojamu finansējumu un jaunus instrumentus sektoriem, kas tiek iekļauti ETS. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka nacionālie transponēšanas pasākumi nekavē inovācijas un ir tehnoloģiski neitrāli.
- (33) Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 8.punktā minētais Inovāciju fonda tvērums būtu jāpaplašina tā, lai tas aptvertu inovācijas mazoglekļa tehnoloģijās un procesos, kas skar degvielu un kurināmā patēriņu ēku un autotransporta sektoros. Tāpat Inovāciju fondam vajadzētu atbalstīt investīcijas jūras transporta sektora dekarbonizācijā, tostarp investīcijas ilgtspējīgās alternatīvās degvielās, piemēram, ūdeņradī un amonjakā, ko ražo no atjaunīgiem resursiem, kā arī bezemisiju dzinēju tehnoloģijās, piemēram, vēja tehnoloģijās. [...]

(34) Saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) 2019/1122 ²⁰ 10. pantu, ja gaisakuģu operatori vairs neveic ES ETS aptvertus lidojumus, to kontiem piešķir statusu "izslēgts" un no šiem kontiem vairs nevar iniciēt procesus. Lai saglabātu sistēmas vidisko integritāti, kvotas, kuras nav iedalītas gaisakuģa operatoriem slēgšanas dēļ, vajadzētu izmantot, lai kompensētu jebkādu šo operatoru nodoto kvotu deficītu, un visas pārpalikušās kvotas vajadzētu iekļaut Inovāciju fondā, lai tā paātrinātu klimata pārmaiņu apkarošanu.

(34.a) Komisijas tehniskā palīdzība, kas vērsta uz dalībvalstīm, no kurām līdz šim tika iesniegti tikai daži projekti vai netika iesniegts neviens projekts, veicinātu to, ka visās dalībvalstīs tiek iesniegts liels skaits projektu pieteikumu Inovāciju fonda finansējuma saņemšanai. Ar šo palīdzību cita starpā būtu jāatbalsta darbības, kuru mērķis ir uzlabot projektu priekšlikumu kvalitāti minētajās dalībvalstīs, piemēram, apmainoties ar informāciju, gūto pieredzi un paraugpraksi [...] un veicinot valstu kontaktpunktu darbības. Citi pasākumi ar tādu pašu mērķi būtu palielināt informētību par finansēšanas iespējām un palielināt šo dalībvalstu spēju apzināt un atbalstīt potenciālos projektu iesniedzējus. Būtu jāveicina arī projektu partnerības starp dalībvalstīm un partneru piemeklēšana starp potenciālajiem pieteikumu iesniedzējiem, jo īpaši liela mēroga projektiem.

(34.b) Lai uzlabotu dalībvalstu lomu Inovāciju fonda pārvaldībā un palielinātu pārredzamību, Komisijai būtu jāziņo Klimata pārmaiņu komitejai par Inovāciju fonda īstenošanu, sniedzot analīzi par piešķirto projektu paredzamo ietekmi pa nozarēm un dalībvalstīm. Šajā ziņojumā būtu jāiekļauj informācija par progresu virzībā uz efektīvu, uz kvalitāti balstītu ģeogrāfisko pārklājumu visā Savienībā, un vajadzības gadījumā tam būtu jāpievieno iespējamo korektīvo pasākumu analīze. Ja pieteikumu iesniedzēji sniedz piekrišanu, Komisijai būtu jāinformē dalībvalstis par pieteikumiem projektu finansēšanai no Inovāciju fonda attiecībā uz projektiem to attiecīgajās teritorijās un būtu jāsniedz tiem sīka informācija par šiem pieteikumiem, lai atvieglotu dalībvalstīm projektu atbalsta koordinēšanu.

²⁰ [Komisijas Deleģētā regula \(ES\) 2019/1122 \(2019. gada 12. marts\), ar ko attiecībā uz Savienības reģistra darbību papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK \(OV L 177, 2.7.2019., 3. lpp.\).](#)

- (35) Oglekļa cenas starpības līgumi (*CCD*) ir svarīgs rīks, ar ko rosināt emisiju samazināšanu industrijā, jo tā ir iespēja klimatdraudzīgās inovācijās investējošiem investoriem garantēt cenu, kas kompensē tādus CO₂ emisiju samazinājumus, kuri pārsniedz pašreizējā ES ETS cenu līmeņa rosinātos. No Inovāciju fonda atbalstāmo pasākumu klāstu vajadzētu paplašināt tā, lai projektus varētu atbalstīt, izmantojot cenu konkursus, piemēram, *CCD*. Komisija būtu jāpilsonvaro pieņemt deleģētus aktus par precīziem noteikumiem, kas reglamentē šāda veida atbalstu.
- (36) Ja iekārtas darbība uz laiku ir apturēta, bezmaksas kvotu iedali pielāgo tiem darbības līmeņiem, par kuriem katru gadu obligāti jāziņo. Turklāt kompetentās iestādes var apturēt emisijas kvotu piešķiršanu iekārtām, kuru ekspluatācija ir pārtraukta, tik ilgi, cik ilgi nav nekādu pierādījumu tam, ka iekārtas ekspluatācija tiks atsākta. Tas nozīmē, ka tad, kad darbības ir uz laiku apturētas, operatoriem vairs nebūtu kompetentajai iestādei jāpierāda, ka to iekārta atsāks ražošanu noteiktā un saprātīgā termiņā.
- (37) Ja tiek koriģētas bezmaksas kvotas, kas stacionārajām iekārtām iedalītas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 2. punktu, tas nozīmē, ka var būt vai nu jāpiešķir papildu bezmaksas kvotas, vai jāpārskaita atpakaļ pārpalikušās kvotas. Šis nolūkam būtu jāizmanto kvotas, kas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 7. punktu rezervētas jaunām iekārtām.

(38) Modernizācijas fonda darbības joma būtu jāsaskaņo ar Savienības jaunākajiem klimata mērķiem, proti, būtu jāparedz, ka investīcijām ir jāatbilst Eiropas zaļā kursa un Regulas (ES) 2021/1119 mērķiem, un jāizskauž atbalsts jebkādam investīcijām, kas saistītas ar fosilajām degvielām, izņemot kvotas, kas brīvprātīgi pārskaitītas Modernizācijas fondam saskaņā ar 10.d panta 4. punktu. Turklāt atbalstam fosilajam kurināmajam arī turpmāk vajadzētu būt iespējamam ar ieņēmumiem no 10. panta 1. punkta trešajā daļā minētajiem piešķirumiem, ievērojot konkrētus nosacījumus, jo īpaši, ja darbība ir uzskatāma par ekoloģiski ilgtspējīgu saskaņā ar Regulu (ES) 2020/852 un attiecībā uz kvotām, kas izsolītas līdz 2029. gadam, lai nodrošinātu atbilstību minētajai regulai un saskaņā ar to pieņemtajiem pasākumiem. Turklāt to līdzekļu apjoms, kas no Modernizācijas fonda jāatvēl prioritārajām investīcijām, būtu jāpalielina līdz 80 %; pieprasījuma pusē prioritārai vajadzētu būt energoefektivitātei, tostarp tādās jomās kā rūpniecība, transports, ēkas, lauksaimniecība un atkritumu saimniecība; un par prioritārām investīcijām jāatzīst atjaunīgo energoresursu izmantošana apsildē un dzesēšanā, kā arī enerģētiskās nabadzības novēršanai domāts atbalsts mājsaimniecībām, tostarp lauku un attālos apvidos. Lai palielinātu pārredzamību un labāk novērtētu Modernizācijas fonda ietekmi, Investīciju komitejai katru gadu būtu jāziņo Klimata pārmaiņu komitejai par investīciju novērtēšanā gūto pieredzi, jo īpaši attiecībā uz emisiju samazināšanu un emisiju samazināšanas izmaksām.

- (39) Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2018/2066 ²¹ ir paredzēti noteikumi par biomasas emisiju monitoringu, kas ir saskanīgi ar noteikumiem par biomasas izmantošanu, kuri paredzēti Savienības tiesību aktos par atjaunīgo enerģiju. Tā kā tiesību akti par biomasas ilgtspējas kritērijiem kļūst aizvien komplicētāki (jaunākie noteikumi paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/2001 ²²), ar Direktīvas 2003/87/EK 14. panta 1. punktu piešķirtās īstenošanas pilnvaras būtu nepārprotami jāattiecina arī uz tādu pielāgojumu pieņemšanu, kas ir nepieciešami, lai ES ETS ietvaros piemērotu biomasas (t. sk. biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas degvielu) ilgtspējas kritērijus. Turklāt Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, kas nosaka, kā uzskaitīt tādu emisiju uzglabāšanu, kas rodas, sajaucot nulles faktora biomasu un no tādiem avotiem iegūtu biomasu, kas nav nulles faktora avoti.
- (40) Nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās šķidrās un gāzveida degvielas un reciklēta oglekļa degvielas var palīdzēt samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas grūti dekarbonizējamos sektoros. Ja reciklēta oglekļa degvielas un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās šķidrās un gāzveida degvielas tiek ražotas no uztvertā oglekļa dioksīda šīs direktīvas aptvertas darbības ietvaros, emisijas skaita pie šīs darbības. Lai nodrošinātu, ka nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas un reciklēta oglekļa degvielas sekmē siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu, un lai nepieļautu dubultu uzskaiti attiecībā uz šādām degvielām, ir lietderīgi 14. panta 1. punktā minētās pilnvaras nepārprotami attiecināt arī uz tādu Komisijas īstenošanas aktu pieņemšanu, ar kuriem nosaka nepieciešamos pielāgojumus, kā uzskaitīt oglekļa dioksīda iespējamo izplūdi un kā nepieļaut dubulto uzskaiti, lai nodrošinātu, ka pastāv pienācīgi stimuli, turklāt ņemot vērā, kāds režīms piemērojams šīm degvielām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001.

²¹ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (OV L 334, 31.12.2018., 1. lpp.).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

- (41) Tā kā paredzams, ka oglekļa dioksīds tiks transportēts ne tikai pa cauruļvadiem, bet arī, piemēram, ar kuģiem un kravas automobiļiem, pašreizējais Direktīvas 2003/87/EK I pielikums par siltumnīcefekta gāzu transportēšanu uzglabāšanas nolūkā būtu jāattiecina uz visiem transportēšanas veidiem, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi, neatkarīgi no tā, vai transportēšanas veidu aptver ES ETS. Ja emisijas no transportēšanas aptver arī cita Direktīvas 2003/87/EK darbība, emisijas būtu jāskaita pie šīs citas darbības, lai nepieļautu dubulto uzskaiti.

(42) Tas, ka no ES ETS ir izslēgtas iekārtas, kas izmanto tikai biomasu, ir dažkārt novedis pie situācijas, kad iekārtas, kurās sadedzinātās biomasas īpatsvars ir ļoti liels, ir guvušas negaidītu papildu peļņu, jo to saņemtās bezmaksas kvotas krietni pārsniedz to emisijas. Tāpēc būtu jāievieš nulles faktora biomasas sadedzināšanas sliekšņvērtība, kuru pārsniedzot, iekārtas tiek izslēgtas no ES ETS. [...]. Sliekšņvērtības ieviešana nodrošinās lielāku noteiktību par to, uz kurām iekārtām attiecas ETS darbības joma, un ļaus vienmērīgāk sadalīt bezmaksas kvotas nozarēm, kurās konkrēti pastāv lielāks oglekļa emisiju pārvirzes risks. Sliekšņvērtība būtu jānosaka 95 % līmenī nolūkā līdzsvarot priekšrocības un trūkumus iekārtām, lai uz tām joprojām varētu attiecināt ES ETS darbības jomu. Tāpēc iekārtas, kas ir saglabājušas fizisko spēju sadedzināt fosilo kurināmo, nebūtu jāstimulē atgriezties pie šāda kurināmā izmantošanas. Sliekšņvērtība 95 % nodrošina, ka tad, ja iekārta izmanto fosilo kurināmo ar mērķi palikt ETS darbības jomā, lai gūtu labumu no kvotu bezmaksas iedaļes, oglekļa izmaksas, kas saistītas ar minētā fosilā kurināmā izmantošanu, būs pietiekami nozīmīgas, lai atturētu no tā. Minētā sliekšņvērtība arī nodrošinās, ka iekārtas, kas izmanto ievērojamu daudzumu fosilā kurināmā, paliks ietvertas ES ETS monitoringa pienākumos, tādējādi izvairoties no esošo monitoringa, ziņošanas un verificācijas pienākumu iespējamās apiešanas. Tajā pašā laikā šādas iekārtas, kurās tiek sadedzināta mazāka nulles faktora biomasas daļa, ar elastīgu mehānismu arī turpmāk būtu jāmudina vēl vairāk samazināt fosilā kurināmā sadedzināšanu, vienlaikus paliekot ETS darbības jomā, līdz brīdim, kad to ilgtspējīgas biomasas izmantošana ir tik būtiska, ka iekļaušana ETS vairs nav pamatota. Turklāt līdzšinējā pieredze liecina, ka tādu iekārtu izslēgšanai no darbības jomas, kurās izmanto tikai biomasu, kas faktiski ir 100 % sliekšņvērtība, izņemot fosilā kurināmā sadedzināšanu palaišanas un apturēšanas periodos, ir nepieciešama atkārtota novērtēšana un precīzāka definīcija. Sliekšņvērtība 95 % apmērā ļauj sadedzināt fosilo kurināmo palaišanas un apturēšanas periodos.

- (42.a) Lai stimulētu mazoglekļa tehnoloģiju ieviešanu, dalībvalstis nodrošina operatoriem iespēju palikt ES ETS darbības jomā līdz 11. panta 1. punktā minētā attiecīgā piecu gadu perioda beigām, ja iekārta ir mainījusi savu ražošanas procesu, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, un vairs neatbilst 20 MW kopējās nominālās ievadītās siltumjaudas sliekšņvērtībai.
- (42.b) Dinamiskā kvotu iedale, kas ieviesta ar Direktīvu 2018/410 un praksē īstenota ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2019/1842, uzlaboja bezmaksas kvotu iedales efektivitāti un stimulus, bet palielināja administratīvo darbu un padarīja bezmaksas kvotu piešķiršanas vēsturisko datumu – 28. februāri – nefunkcionējošu. Lai labāk ņemtu vērā dinamisko kvotu iedali, ir svarīgi pielāgot atbilstības ciklu.
- (42.c) Lai vēl vairāk stimulētu investīcijas, kas vajadzīgas centralizētās siltumapgādes dekarbonizācijai, un risinātu sociālos aspektus, kas saistīti ar augstajām enerģijas cenām un centralizētās siltumapgādes iekārtu augsto siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti dalībvalstīs, kurās salīdzinājumā ar ekonomikas lielumu ir ļoti liela daļa emisiju no centralizētās siltumapgādes, būtu jāpiešķir papildu pagaidu bezmaksas kvotas centralizētās siltumapgādes iekārtām šādās dalībvalstīs un bezmaksas kvotu papildu vērtība būtu jāiegulda, lai būtiski samazinātu emisijas pirms 2030. gada. Lai nodrošinātu šo samazinājumu īstenošanu, papildu pagaidu bezmaksas kvotu piešķiršanai vajadzētu būt atkarīgai no veiktajām investīcijām un sasniegtajiem emisiju samazinājumiem, kas paredzēti klimatneitralitātes plānos, kuri operatoriem jāizstrādā savām iekārtām.

- (43) Komisijas paziņojumā "Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana"²³ uzsvērts, ka sevišķi grūti ir emisijas samazināt autotransporta un ēku sektoros. Tāpēc Komisija paziņoja, ka emisiju tirdzniecības paplašināšana varētu aptvert arī autotransporta un ēku emisijas. Emisiju tirdzniecību šajos divos jaunajos sektoros organizētu atsevišķi, bet saglabājot saskares punktus. Tādējādi netiktu traucēta labi funkcionējošā emisiju tirdzniecība stacionāro iekārtu sektorā un aviācijā. Jauno sistēmu papildina rīcībpolitikas un pasākumi, kuru uzdevums ir nepieļaut nepienācīgu iespaidu uz cenām, ievirzīt tirgus dalībnieku gaidas pareizajā gultnē un dot oglekļa cenas signālu visai tautsaimniecībai. Iepriekšējā pieredze liecina, ka jauna tirgus veidošana nav iespējama bez efektīvas monitoringa, ziņošanas un verifikācijas sistēmas. Lai nodrošinātu sinerģiju un saskaņotību ar esošo ES ETS infrastruktūru, kas aptver stacionāro iekārtu un aviācijas radītās emisijas, ir lietderīgi emisiju tirdzniecību autotransporta un ēku sektoros izveidot, izdarot grozījumus Direktīvā 2003/87/EK.
- (44) Lai izveidotu vajadzīgo īstenošanas satvaru un nodrošinātu saprātīgu grafiku, kā sasniedzams 2030. gada mērķrādītājs, emisiju tirdzniecībai abos jaunajos sektoros vajadzētu sākties 2025. gadā. Būtu jānosaka, ka pirmajā gadā regulētajiem subjektiem ir vajadzīga siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja un ka tiem ir jāpaziņo savas 2024. [...] līdz 2026. gada emisijas. Kvotu izdošana un atbilstības nodrošināšanas pienākumi uz šiem subjektiem attiektos no [...] 2027. gada. Šāds pakāpeniskums dos iespēju emisiju tirdzniecību šajos sektoros pareizi organizēt un efektīvi uzsākt. Tāpat tas nozīmētu, ka ir pieejami pasākumi, ar ko nodrošina, ka ES emisiju tirdzniecība šajos divos sektoros tiek ieviesta sociāli taisnīgi un ka oglekļa cenas iespaids uz mazaizsargātām mājsaimniecībām un transporta lietotājiem tiek mazināts.

²³ COM(2020) 562 final.

- (45) Tā kā ēku un autotransporta sektorā ir milzīgs skaits mazu emitētāju, tad – atšķirībā no stacionāro iekārtu un aviācijas sektora – nav iespējams izveidot regulējumu tādā līmenī, kas aptver subjektus, kuri tieši emitē siltumnīcefekta gāzes. Tāpēc tehniskās iespējamības un administratīvās efektivitātes labad ir lietderīgāk noteikt regulējumu augstākā piegādes ķēdes posmā. Brīdim, kurā iestājas pienākums nodrošināt atbilstību jaunajam emisiju tirdzniecības režīmam, vajadzētu būt brīdim, kad patēriņa vajadzībām aprītē tiek laistas degvielas, ko izmanto dedzināšanai ēku un autotransporta sektorā, ieskaitot ģeoloģiskai uzglabāšanai paredzēto siltumnīcefekta gāzu sadedzināšanu autotransportā. Lai nepieļautu divkāršu aptvērumu, aptvert nedrīkstētu tādu degvielu nodošanu patēriņam, kuras izmanto citās Direktīvas 2003/87/EK I pielikuma darbībās.
- (46) Tas, kādi būs regulētie subjekti šajos divos sektoros, un kurā posmā tiks piemērots regulējums, būtu jādefinē – ar nepieciešamajiem pielāgojumiem – saskaņīgi ar akcīzes nodokļa sistēmu, kura izveidota ar Padomes Direktīvu (ES) 2020/262²⁴, jo ar minēto direktīvu jau ir izveidota stingra sistēma, kā kontrolēt jebkādas patēriņam nodotos degvielas daudzumus, lai varētu iekasēt akcīzes nodokli. Uz degvielu tiešajiem lietotājiem šajos sektoros neattiektos Direktīvā 2003/87 paredzētie pienākumi.
- (47) Uz regulētajiem subjektiem, kas ietilpst ēku un autotransporta emisiju tirdzniecības darbības jomā, vajadzētu attiecināt stacionāro iekārtu operatoriem izvirzītajām prasībām līdzīgas prasības par siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujām. Ir jānosaka noteikumi par atļauju pieteikumiem, to izdošanas nosacījumiem, saturu un pārskatīšanu, un par visām izmaiņām saistībā ar regulēto subjektu. Lai jaunā sistēma varētu sākt pienācīgi darboties, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka regulētajiem subjektiem, kas ietilpst jaunās emisiju tirdzniecības darbības jomā, ir derīga atļauja jau no brīža, kad sistēma 2025. gadā sāks darboties.

²⁴ Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp.).

- (48) Lai sasniegtu 2030. gadam nosprausto emisiju samazināšanas mērķrādītāju, kopējam kvotu daudzumam, kas būs pieejams jaunajai emisiju tirdzniecībai, vajadzētu atbilst lineārai trajektorijai, turklāt ņemot vērā, ka ēku un autotransporta sektorā līdz 2030. gadam jāpanāk izmaksefektīvs emisiju samazinājums par 43 % salīdzinājumā ar 2005. gadu. Kopējais kvotu daudzums pirmo reizi būtu jānosaka [...] 2027. gadā, lai ievērotu trajektoriju, kuras sākumpunkts ir 2024. gadā un kura izriet no 2024. gada emisiju robežvērtības (1 109 304 000 CO₂t), kas aprēķināta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas 2018/842²⁵ 4. panta 2. punktu, pamatojoties uz atsauces emisijām šajos sektoros 2016. – 2018. gadā. Līdz ar to lineārajam samazinājuma koeficientam vajadzētu būt 5,15 %. No 2028. gada kopējais kvotu daudzums būtu jānosaka, balstoties uz 2024., 2025. un 2026. gada paziņoto emisiju vidējo daudzumu, un tam vajadzētu sarukt par tādu pašu absolūto gada samazinājumu, kāds noteikts no 2024. gada un kas atbilst 5,43 % lineārajam samazinājuma koeficientam salīdzinājumā ar iepriekš definētās trajektorijas salīdzināmo 2025. gada vērtību. Ja šīs emisijas ir ievērojami lielākas par šo trajektorijas vērtību un ja šī atšķirība nav saistīta ar nelielām atšķirībām emisiju mērīšanas metodikās, lineārais samazinājuma koeficients būtu jākorrigē, lai līdz 2030. gadam varētu sasniegt vajadzīgo emisiju samazinājumu.
- (49) Kvotu izsolīšana ir vienkāršākā un ekonomiski efektīvākā emisiju iedaļes metode, turklāt tā netiek pieļauta negaidīta papildu peļņa. Gan ēku, gan autotransporta sektoru vispār vai gandrīz nemaz neskar aizrobežu konkurences spiediens, un šos sektorus neapdraud oglekļa emisiju pārvirzes risks. Tāpēc kvotas ēkām un autotransportam būtu jāiedala tikai izsolēs, un nekādas kvotas nebūtu iedalāmas bez maksas.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

- (50) Lai nodrošinātu, ka emisiju tirdzniecība ēku sektorā tiek uzsākta gludi, un ņemot vērā, ka regulētajiem subjektiem ir nepieciešams veikt risku ierobežojošas investīcijas vai kvotas iegādāties iepriekš, lai tādā veidā mazinātu cenas un likviditātes riskus, sākumā būtu jāizsola lielāks emisiju apjoms. Tas nozīmē, ka [...] 2027. gadā izsolīto kvotu apjomam vajadzētu būt par 30 % lielākam nekā [...] 2027. gadam paredzētajam kvotu kopējam daudzumam. Šis apjoms būtu pietiekams, lai nodrošinātu likviditāti gan tad, ja emisijas sarūk atbilstīgi nepieciešamajam samazinājumam, gan tad, ja emisiju samazināšanās notiek tikai pakāpeniski. Sīkus noteikumus par to, kā lielāku kvotu daudzumu izsolīt sākumposmā, būtu jānosaka ar deleģēto aktu par izsolēm, kas pieņemts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 4. punktu.
- (51) Noteikumi par izsolāmo kvotu daļu sadalījumu būtiski iespaido dalībvalstu potenciālos ieņēmumus no izsolēm, jo īpaši tāpēc, ka ir jāstiprina dalībvalstu spēja risināt sociālo problemātiku, kam par iemeslu ir oglekļa cenas signāli ēku un autotransporta sektoros. Lai gan šie sektori pēc būtības ir ļoti atšķirīgi, ir lietderīgi tiem abiem piemērot vienotus noteikumus par sadalījumu, kas ir līdzīgi noteikumiem, ko piemēro stacionārām iekārtām. Lielākā daļa kvotu būtu jāsadala starp visām dalībvalstīm, pamatojoties uz emisiju vidējo sadalījumu aptvertajos sektoros 2016.–2018. gadā.

(52) Līdztekus oglekļa cenas ieviešanai autotransporta un ēku sektoros būtu jāievieš arī efektīvi sociālās kompensācijas pasākumi, jo īpaši ņemot vērā jau pastāvošo enerģētiskās nabadzības līmeni. 2018. gadā aptuveni 34 miljoni Eiropas iedzīvotāju nespēja mājoklī uzturēt pietiekamu siltumu, un 2019. gada ES mēroga apsekojumā 6,9 % Savienības iedzīvotāju atbildēja, ka nevar atļauties pienācīgi apsildīt mājokli ²⁶. Lai efektīvi kompensētu sociālo un distributīvo ietekmi, būtu jānosaka, ka dalībvalstīm izsoļu ieņēmumi jātērē ar klimatu un enerģētiku saistītiem mērķiem, kā to jau paredz pašreizējā emisiju tirdzniecība, tostarp izdevumiem saistībā ar emisijas kvotu tirdzniecības pārvaldību saskaņā ar Direktīvu 2003/87, kā arī citiem specifiskiem pasākumiem, kas domāti, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar emisiju tirdzniecību jaunajos sektoros (autotransporta un ēku sektoros), tostarp saistītiem rīcībpolitikas pasākumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/27/ES ²⁷. Nedaudzajos gadījumos, kad nav iespējams izvairīties no emisiju dubultas uzskaites esošajā ETS un jaunajā sistēmā autotransporta un ēku nozarē, dalībvalstīm šādi ieņēmumi būtu jāizmanto, lai kompensētu nenovēršamo dubulto uzskaiti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un tāpēc Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras, lai nodrošinātu vienādus nosacījumus. Izsoļu ieņēmumi būtu jāizmanto arī, lai risinātu sociālos aspektus, kas saistīti ar emisiju tirdzniecību jaunajos sektoros, īpašu uzmanību veltot mazaizsargātām mājražotniecībām, mikrouzņēmumiem un transporta lietotājiem. Tāpēc jaunais Sociālais klimata fonds nodrošinās īpašu finansējumu dalībvalstīm to Eiropas iedzīvotāju atbalstam, kurus enerģētiskā nabadzība vai trūcīgas mobilitātes iespējas skar vai apdraud visvairāk. Fonds veicinās taisnīgumu un solidaritāti starp dalībvalstīm un to iekšienē, vienlaikus mazinot enerģētiskās nabadzības un trūcīgu mobilitātes iespēju risku. Tas izvērsīs un papildinās esošos solidaritātes mehānismus. [...] **Ieņēmumi līdz 59 000 000 000 EUR, kurus Komisija guvusi, izsolot kvotas ēku un autotransporta sektoros, būtu jāizmanto, lai ārejo piešķirto ieņēmumu veidā uz laiku finansētu Sociālo klimata fondu, kamēr nav noslēgtas diskusijas un apspriedes par Komisijas 2021. gada XX. decembra priekšlikumu par jaunu uz ETS balstītu pašu resursu izveidi saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu.**

²⁶ Dati no 2018. gada. *Eurostat, SILC* [ilc_mdes01].

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1.–56. lpp.).

Ja saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu tiek pieņemts lēmums, ar ko izveido minētos jaunos pašu resursus, ir jāparedz, ka brīdī, kad šāds lēmums stājas spēkā, to pašu ienēmumu ārējā piešķiršana tiek pārtraukta. Tas neskar iznākumu sarunās par daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada.

- (53) Ziņošana par izsoļu ienēmumu izlietojumu būtu jāaskaņo ar pašreizējo ziņošanas kārtību, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 ²⁸.
- (54) [...]
- (55) Regulētajiem subjektiem, ko aptver emisiju tirdzniecība ēku un autotransporta sektorā, būtu jānodod kvotas par savām verificētajām emisijām, kas atbilst degvielas daudzumam, ko tie nodevuši patēriņam. Pirmo reizi tiem kvotas būtu jānodod par [...] 2027. gada verificētajām emisijām. Lai līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu, virkne noteikumu, kas piemērojami esošajai emisijas kvotu tirdzniecības sistēmai stacionāro iekārtu un aviācijas sektorā, ar nepieciešamajiem pielāgojumiem būtu jāattiecina arī uz emisiju tirdzniecību ēku un autotransporta sektorā. Tas jo īpaši ietver noteikumus par kvotu pārskaitīšanu, nodošanu un anulēšanu, kā arī noteikumus par kvotu derīgumu, sodiem, kompetentajām iestādēm un dalībvalstu ziņošanas pienākumiem.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1.–77. lpp.).

(55.a) Dažās dalībvalstīs jau ir valsts oglekļa nodokļi, ko piemēro autotransporta un ēku nozarēm. Tāpēc līdz 2030. gada beigām būtu jāievieš pagaidu atkāpe. Lai nodrošinātu Direktīvas 2003/87/EK mērķu sasniegšanu un jaunās emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saskaņotību, iespējai piemērot minēto atkāpi vajadzētu būt pieejamai tikai tad, ja valsts nodokļu likme ir augstāka par vidējo izsoles cenu attiecīgajā gadā, un tā būtu jāpiemēro tikai to regulēto subjektu nodošanas pienākumam, kuras maksā šādu nodokli. Lai nodrošinātu sistēmas stabilitāti un pārredzamību, valsts nodoklis, tostarp attiecīgās nodokļa likmes, šīs direktīvas transponēšanas perioda beigās būtu jāpaziņo Komisijai. Atkāpei nebūtu jāietekmē ārējie piešķirtie ieņēmumi no Sociālā klimata fonda vai, ja tie noteikti saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu, pašu resursi, kuru pamatā ir ieņēmumi no ETS izolēs autotransporta un ēku sektorā.

(56) Emisiju tirdzniecība ēku un autotransporta sektorā būs efektīva tikai tad, ja būs iespējams monitorēt emisijas ar lielu noteiktību un saprātīgām izmaksām. Emisijas uz regulētajiem subjektiem būtu jāattiecina, pamatojoties uz patēriņam nodoto degvielas daudzumu kombinācijā ar emisijas faktoru. Regulētajiem subjektiem vajadzētu spēt ticami un pareizi identificēt un nošķirt gan to, kādos sektoros degviela nodota patēriņam, gan to, kas ir degvielu galalietotāji, lai tā izvairītos no nevēlamām sekām, piemēram, divkārša sloga. Lai būtu pietiekami daudz datu, kas nepieciešami, lai noteiktu kvotu daudzumu 2028.–2030. gada periodam, regulētajiem subjektiem, kas jau 2025. gadā, kad sistēma sāks darboties, ir saņēmuši atļauju, vajadzētu ziņot par savām saistītajām vēsturiskajām emisijām no 2024. gada.

(57) Ir lietderīgi ieviest pasākumus, ar ko novērš pārmērīga cenu pieauguma risku, jo, ja šis risks ir augsts, jo sevišķi ēku un autotransporta sektora emisiju tirdzniecības sākumā, tas var mazināt mājāsaimniecību un privātpersonu gatavību investēt siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā. Šie pasākumiem būtu jāpapildina aizsardzības pasākumi, ko paredz tirgus stabilitātes rezerve, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2015/1814²⁹ un sāka darboties 2019. gadā. Turpmāk tieši tirgus būs tas, kas noteiks oglekļa cenu, savukārt aizsardzības pasākumi sāks darboties automātiski saskaņā ar noteikumiem, proti, kvotas tiks atbrīvotas no tirgus stabilitātes rezerves tikai tad, ja būs izpildīti konkrēti iedarbināšanas nosacījumi, kuru pamatā ir vidējās kvotu cenas pieaugums. Šim papildu mehānismam vajadzētu tādām, kas spēj strauji reaģēt uz pārmērīgu svārstīgumu, ko izraisījuši kādi citi faktori, nevis pašu tirgus pamatnosacījumu maiņa. Pasākumi būtu jāpielāgo dažādiem pārmērīga cenu pieauguma līmeņiem, kas nozīmē arī dažādas pakāpes intervenci. Komisijai būtu cieši jāseko līdzi iedarbināšanas nosacījumiem, un brīdī, kad tie ir realizējušies, Komisijai pasākumi būtu jāpieņem steidzamības kārtā. Tas neskar nekādus papildu pasākumus, ko dalībvalstis var pieņemt, lai novērstu nelabvēlīgu sociālo ietekmi.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2015/1814 (2015. gada 6. oktobris) par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK (OV L 264, 9.10.2015., 1. lpp.).

- (58) Komisijai būtu jāseko līdzi tam, kā notiek emisiju tirdzniecība ēku un autotransporta sektorā, tostarp cenu konverģences pakāpei ar esošo ETS, un vajadzības gadījumā jāierosina Eiropas Parlamentam un Padomei sistēmu pārskatīt, lai uzlabotu emisiju tirdzniecības efektivitāti, administrēšanu un praktisko piemērošanu šajos sektoros, pamatojoties uz gūtajām zināšanām, kā arī lielāku cenu konverģenci. Komisijai pirmais ziņojums par šiem jautājumiem būtu jāiesniedz līdz 2028. gada 1. janvārim.
- (59) Lai nodrošinātu vienveidīgus nosacījumus Direktīvas 2003/87/EK 3.gd panta 3. punkta, 12. panta 3.b) punkta un 14. panta 1. punkta īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Lai nodrošinātu sinerģiju ar spēkā esošo tiesisko regulējumu, ar minētās direktīvas 14. un 15. punktu piešķirtās īstenošanas pilnvaras būtu jāpaplašina, lai tās aptvertu arī autotransporta un ēku sektoru. Minētās īstenošanas pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ³⁰.

³⁰ Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (60) Lai varētu pieņemt vispārēji piemērojamus nelegislatīvus aktus, ar kuriem papildinātu vai grozītu dažus nebūtiskus leģislatīva akta elementus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz minētās direktīvas 10. panta 4. punktu un 10.a panta 8. punktu. Turklāt, lai nodrošinātu sinerģiju ar spēkā esošo tiesisko regulējumu, Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 4. punktā un 10.a panta 8. punktā minētā deleģēšana būtu jāattiecina arī uz autotransporta un ēku sektoru. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana. Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ³¹ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (61) Labi funkcionējoša, reformēta ES ETS ar instrumentu tirgus stabilizēšanai ir viens no svarīgākajiem Savienības līdzekļiem, kā sasniegt 2030. gadam izvirzīto mērķrādītāju, par ko panākta vienošanās, un atbilstīgi Parīzes nolīgumam uzņemtās saistības. Tirgus stabilitātes rezerves mērķis ir novērst nelīdzsvarotību starp kvotu piedāvājumu un pieprasījumu tirgū. Lēmuma (ES) 2015/1814 3. pants paredz, ka trīs gadu laikā pēc rezerves darbības rezerve ir jāpārskata, īpašu uzmanību pievēršot procentos izteiktajam skaitlim, ar kuru nosaka, cik kvotu jāieskaita tirgus stabilitātes rezervē, aprītē esošo kvotu kopskaita (*TNAC*) skaitliskajai robežvērtībai, pēc kuras nosaka, vai kvotas jāieskaita rezervē, un no rezerves atbrīvojamo kvotu skaitam.

³¹ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

- (62) Ņemot vērā nepieciešamību raidīt spēcīgāku investīciju signālu emisiju samazināšanai izmaksefektīvā veidā un ES ETS stiprināšanai, Lēmums (ES) 2015/1814 būtu jāgroza, lai palielinātu procentuālo rādītāju, pēc kura nosaka to kvotu skaitu, ko katru gadu ieskaita tirgus stabilitātes rezervē. Turklāt, ja *TNAC* līmenis ir zemāks, ieskaitīto kvotu daudzumam jābūt vienādam ar starpību starp *TNAC* un robežvērtību, pēc kuras nosaka ieskaitāmās kvotas. Tas novērstu ievērojamo nenoteiktību saistībā ar izolāmo kvotu apjomiem, kas rodas tad, ja *TNAC* pietuvinās robežvērtībai, un tajā pašā laikā nodrošinātu, ka pārpalikums sasniedz to apjoma diapazonu, kura ietvaros oglekļa tirgus darbojas sabalansēti.
- (63) Tāpat, lai nodrošinātu, ka tas kvotu līmenis, kas atlicis tirgus stabilitātes rezervē pēc tam, kad kvotas ir atzītas par nederīgām, ir prognozējams, rezervē esošo kvotu atzīšanai par nederīgām vairs nevajadzētu būt atkarīgai no izsoļu apjomiem iepriekšējā gadā. Tas nozīmē, ka kvotu skaits rezervē būtu jānosaka kā 400 miljoni kvotu, kas atbilst zemākajai *TNAC* robežvērtībai.
- (64) Šīs direktīvas priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma analīze arī parādīja, ka aprītē esošo kvotu kopskaitā vajadzētu iekļaut arī neto pieprasījumu aviācijas sektorā. Turklāt, tā kā aviācijas kvotas var izmantot tāpat kā vispārīgās kvotas, aviācijas kvotu iekļaušana rezervē padarītu to par precīzāku un līdz ar to labāku rīku, ar ko nodrošināt tirgus stabilitāti. Aprītē esošo kvotu kopskaita aprēķinā aviācijas emisijas un aviācijai piešķirtās kvotas būtu jāiekļauj, sākot no nākamā gadā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.
- (65) Lai precizētu, kā aprēķināt aprītē esošo kvotu kopskaitu (*TNAC*), Lēmumā (ES) 2015/1814 būtu jānorāda, ka kvotu piedāvājumā ir iekļautas tikai tās piešķirtās kvotas, kas nav iekļautas tirgus stabilitātes rezervē. Turklāt formula būtu jāgroza tā, ka no kvotu piedāvājuma vairs netiek atskaitītas tirgus stabilitātes rezervē iekļautās kvotas. Šis grozījums praktiski neietekmēs *TNAC* aprēķina rezultātus, t. sk. neietekmēs ne iepriekšējos *TNAC* aprēķinus, ne rezervi.

- (66) Lai mazinātu piedāvājuma un pieprasījuma nelīdzsvarotības riskus, kas saistīti ar emisiju tirdzniecības uzsākšanu ēku un autotransporta sektorā, kā arī lai padarītu to noturīgāku pret tirgus satricinājumiem, arī šiem jaunajiem sektoriem būtu jāpiemēro tirgus stabilitātes rezerves noteikumos balstītais mehānisms. Lai rezerve varētu sākt darboties vienlaikus ar sistēmu, to vajadzētu izveidot, tai jau sākumā piešķirot 600 miljonus kvotu emisiju tirdzniecībai autotransporta un ēku sektorā. Attiecībā uz sākotnēji noteikto zemāko un augstāko robežvērtību, kas iedarbina kvotu atbrīvošanu no rezerves vai ieskaitīšanu tajā, būtu jāparedz vispārējās pārskatīšanas klauzula. Uz citiem elementiem, piemēram, apritē esošā kvotu kopskaita vai rezervē ieskaitīto vai no tās atbrīvoto kvotu daudzuma publicēšanu, būtu jāattiecinā tie paši noteikumi, kas attiecas uz citiem sektoriem domāto rezervi.
- (67) Lai ņemtu vērā jūras transporta sektora iekļaušanu ES ETS, ir jāgroza Regula (ES) 2015/757. Regula (ES) 2015/757 būtu jāgroza tā, lai uzņēmumiem uzliktu par pienākumu ziņot par agregēto emisiju datiem uzņēmuma līmenī un savus verificētos monitoringa plānus un agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī iesniegt atbildīgajai administrējošajai iestādei. Lai nodrošinātu saskaņotu administrēšanu un izpildi, struktūrai, kas atbild par atbilstību šai regulai, vajadzētu būt tai pašai struktūrai, kas ir atbildīga par atbilstību Direktīvai 2003/87/EK. Turklāt Komisija būtu jāpilsonvaro pieņemt deleģētos aktus, ar ko groza [...] emisiju monitoringa metodes, noteikumus par monitoringu un visu citu Regulā (ES) 2015/757 paredzēto relevanto informāciju, lai tā nodrošinātu ES ETS efektīvu darbību administratīvā līmenī un Regulu (ES) 2015/757 papildinātu ar noteikumiem par to, kā administrējošās iestādes apstiprina monitoringa plānus un izmaiņas tajos, noteikumiem par to, kā monitorē, ziņo un iesniedz agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī, un noteikumiem par to, kā verificē agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī un izdod verificācijas ziņojumu par agregēto emisiju datiem uzņēmuma līmenī. Saskaņā ar Regulu (ES) 2015/757 monitorētos, paziņotos un verificētos datus var izmantot arī tam, lai nodrošinātu atbilstību citiem Savienības tiesību aktiem, kas paredz, ka jāmonitorē, jāpaziņo un jāverificē tā pati informācija par kuģi.

(67.a) Nemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus – veicināt siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksefektīvu un ekonomiski izdevīgu samazināšanu veidā, kas ir samērīgs ar šo 2030. gadam izvirzīto neto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma mērķrādītāju, kas jāasniedz visas ekonomikas mērogā, izmantojot paplašinātu un grozītu Savienības mēroga tirgus mehānismu, – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai ³².

(68) Tāpēc attiecīgi jāgroza Direktīva 2003/87/EK, Lēmums (ES) 2015/1814 un Regula (ES) 2015/757,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā 2003/87/EK

Direktīvu 2003/87/EK groza šādi:

1) direktīvas 2. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

"1. Šo direktīvu piemēro I un III pielikumā uzskaitītajām darbībām un II pielikumā uzskaitītajām siltumnīcefekta gāzēm. Ja iekārta, kas ir iekļauta ES ETS darbības jomā, jo tajā darbina sadedzināšanas blokus, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, savus ražošanas procesus maina, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, un šai robežvērtībai vairs neatbilst, dalībvalsts operatoram sniedz iespēju [...] neizslēgt to no ES ETS darbības jomas, kamēr no ražošanas procesa maiņas nav pagājis 11. panta 1. punkta otrajā daļā minētais attiecīgais piecu gadu periods. Attiecīgā dalībvalsts paziņo Komisijai par izmaiņām salīdzinājumā ar sarakstu, kas iesniegts Komisijai saskaņā ar 11. panta 1. punktu.

³² Standarta apsvērumi par subsidiaritāti un proporcionalitāti.

2. Šo direktīvu piemēro, neskarot nekādas prasības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES(*).

(* Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).";

2) direktīvas 3. pantu groza šādi:

a) panta b) punktu aizstāj ar šādu:

"b) "emisijas" ir siltumnīcefekta gāzu izplūde no avotiem iekārtā vai izplūde no gaisakuģa, kas veic kādu I pielikumā uzskaitīto darbību, vai tādu gāzu izplūde no kuģa, kas veic kādu pielikumā uzskaitīto jūras transporta darbību, kuras norādītas pie šīs darbības, vai tādu siltumnīcefekta gāzu izplūde, kuras norādītas pie kādas III pielikumā minētās darbības;"

b) panta d) punktu aizstāj ar šādu:

d)"siltumnīcefekta gāzu emisiju atļauja" ir atļauja, kas piešķirta saskaņā ar 5., 6. un 30.b pantu;"

c) panta u) punktu svīturo;

d) pievieno šādu v) līdz z) punktu:

"v) "kuģošanas sabiedrība" ir kuģa īpašnieks vai jebkura cita organizācija vai persona, piemēram, vadītājs vai berbouta fraktētājs, kas atbildību par kuģa ekspluatāciju pārņēmusi no kuģa īpašnieka un, šo atbildību uzņemdamās, ir piekritusi pārņemt visus pienākumus un atbildību, ko uzliek Drošas kuģu ekspluatācijas un piesārņojuma novēršanas vadības starptautiskais kodekss, kas izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 336/2006(*) I pielikumā.;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 336/2006 (2006. gada 15. februāris) par Starptautiskā drošības vadības kodeksa īstenošanu Kopienā un Padomes Regulas (EK) Nr. 3051/95 atcelšanu (OV L 64, 4.3.2006., 1. lpp.).

w) "kuģošanas sabiedrību administrējošā iestāde" ir iestāde, kas atbild par ES ETS administrēšanu attiecībā uz kuģošanas sabiedrību saskaņā ar 3.gd pantu;

wa) "piestāšanas osta" ir osta, kurā kuģis piestāj, lai iekrautu vai izkrautu kravu vai uzņemtu vai izsēdinātu pasažierus, ņemot vērā, ka tiek izslēgta tāda veida piestāšana, kas notiek vienīgi degvielas uzpildei, krājumu iegūšanai, apkalpes maiņai, ieiešanai sausajā dokā vai kuģa un/vai tā iekārtu remonta veikšanai, ienākšanai ostā tāpēc, ka kuģim ir vajadzīga palīdzība vai tas ir briesmās, pārkraušanai no kuģa uz kuģi, ko veic ārpus ostām, piestāšanai ostā ar vienīgo mērķi patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem vai ja tas nepieciešams saistībā ar meklēšanas un glābšanas darbībām, un konteinerkuģu piestāšanai kaimiņos esošā konteineru pārkraušanas ostā, kura uzskaitīta īstenošanas aktā, kas pieņemts saskaņā ar 3.gd panta 1. punktu;

wb) "kruīza pasažieru kuģis" ir pasažieru kuģis, kam nav kravas klāja un kas paredzēts vienīgi pasažieru komerciāliem pārvadājumiem naktsmītnē jūras reisā;

x) "regulētais subjekts" IVa nodaļas izpratnē ir jebkura fiziska vai juridiska persona, izņemot degvielas galapatērētājus, kas iesaistīta III pielikumā minētā darbībā un pieder pie kādas no šīm kategorijām:

- i) ja degviela iziet cauri Padomes Direktīvas (ES) 2020/262 (*) 3. panta 11. punktā definētajai akcīzes preču noliktavai, regulētais subjekts ir minētās direktīvas 3. panta 1. punktā definētais apstiprinātais noliktavas turētājs, kas saskaņā ar minētās direktīvas 7. pantu ir atbildīgs par iekasējamā akcīzes nodokļa samaksu;

- ii) ja šā punkta ii) apakšpunkts nav piemērojams, regulētais subjekts ir jebkura cita persona, kas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2020/262 7. pantu ir atbildīga par iekasējamā akcīzes nodokļa samaksu attiecībā uz šīs nodaļas aptvertajām degvielām;
- iii) ja šā punkta i) un ii) apakšpunkts nav piemērojams, regulētais subjekts ir jebkura cita persona, kas dalībvalsts relevantajām kompetentajām iestādēm ir jāreģistrē kā atbildīga par akcīzes nodokļa nomaksu, ieskaitot personas, kas ir atbrīvotas no akcīzes nodokļa maksāšanas, kā norādīts Padomes Direktīvas 2003/96/EK(**) 21. panta 5. punkta ceturtajā daļā;
- vi) ja šā punkta i), ii) un iii) apakšpunkts nav piemērojams vai ja vairākas personas ir solidāri atbildīgas par tā paša akcīzes nodokļa samaksu, regulētais subjekts ir jebkura cita dalībvalsts iecelta persona.

(*) Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 058, 27.2.2020., 4. lpp.).

(**) Padomes Direktīva 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.).

y) "degviela IVa nodaļas izpratnē ir jebkura degviela, kas uzskaitīta Direktīvas 2003/96/EK I pielikuma A un C tabulā, kā arī visi citi produkti, ko pārdošanā piedāvā kā motordegvielu vai kurināmo, kā norādīts minētās Direktīvas 2. panta 3. punktā;

z) "nodošana patēriņam" IVa nodaļas izpratnē nozīmē to pašu, ko Direktīvas (ES) 2020/262 6. panta 3. punktā.";

3) II nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"AVIĀCIJA UN JŪRAS TRANSPORTS";

- 4) 3.a pantu aizstāj ar šādu:

"3.a pants

Darbības joma

Šīs direktīvas 3.b līdz 3.f pantu piemēro kvotu iedalei un piešķiršanai par I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām. Direktīvas 3.g līdz 3.ge pantu piemēro I pielikumā uzskaitītajām jūras transporta darbībām.";

- 5) direktīvas 3.f un 3.g pantu aizstāj ar šādiem:

"3.f pants

Monitoringa un ziņošanas plāni

Administrējošā dalībvalsts nodrošina, ka visi gaisakuģu operatori iesniedz attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei monitoringa plānu, kurā izklāstīti emisiju un tonnkilometru datu monitoringa un ziņošanas pasākumi saskaņā ar 3.e pantu tā piemērošanas nolūkos, kā arī to, ka kompetentā iestāde tādus plānus apstiprina saskaņā ar 14. pantā minētajiem aktiem.

Piemērojamība jūras transporta darbībām

1. Kvotu iedali un nodošanas prasību piemērošanu attiecībā uz jūras transporta darbībām piemēro piecdesmit procentiem (50 %) emisiju, ko rada kuģi, kuri iziet no kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošas piestāšanas ostas un ierodas piestāšanas ostā, kas nav nevienas dalībvalsts jurisdikcijā, piecdesmit procentiem (50 %) emisiju, ko rada kuģi, kuri kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā piestāšanas ostā ierodas no piestāšanas ostas, kas nav nevienas dalībvalsts jurisdikcijā, simts procentiem (100 %) emisiju no kuģiem, kas kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā piestāšanas ostā ierodas no kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošas piestāšanas ostas, un simts procentiem (100%) emisiju, kas rodas, kuģim atrodoties piestātnē kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā piestāšanas ostā.

Komisija līdz 2023. gada 31. decembrim ar īstenošanas aktiem izveido sarakstu ar kaimiņos esošajām konteineru pārkraušanas ostām un pēc tam ik pēc diviem gadiem līdz 31. decembrim atjaunina šo sarakstu.

Minētajos īstenošanas aktos uzskaita kaimiņos esošās konteineru pārkraušanas ostas, kas atrodas ārpus Savienības, bet mazāk nekā 300 jūras jūdžu attālumā no Savienības teritorijas, ja konteineru pārkraušanas īpatsvars, kas izteikts divdesmit pēdu ekvivalentā vienībā, pārsniedz 65 % no attiecīgās ostas konteineru kopējās satiksmes jaunākajā divpadsmit mēnešu periodā, par kuru ir pieejami attiecīgie dati. Šā punkta piemērošanas nolūkā konteinerus uzskata par pārkrautiem, ja tos izkrauj no kuģa uz ostu tikai tādēļ, lai tos iekrautu citā kuģī. Sarakstā neiekļauj ostas, kas atrodas trešā valstī, kura faktiski piemēro šai direktīvai līdzvērtīgus pasākumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22.a panta 2. punktā.

2. Šīs direktīvas 9., 9.a un 10. pantu jūras transporta darbībām piemēro tādā pašā veidā, kādā tos piemēro citām ES ETS aptvertajām darbībām, **ar turpinājumā izklāstīto izņēmumu attiecībā uz 10. panta piemērošanu.**

Līdz 2030. gada 31. decembrim daļu kvotu piešķir tām dalībvalstīm, kurās to kuģošanas sabiedrību attiecība, par kurām tās būtu atbildīgas saskaņā ar 3.gd pantu, pret iedzīvotāju skaitu 2020. gadā un pamatojoties uz datiem, kas pieejami par 2018.–2020. gada periodu, pārsniedz 15 kuģošanas sabiedrības uz miljonu iedzīvotāju. Kvotu daudzums atbilst 3,5 % no papildu kvotu daudzuma [...] sakarā ar jūras transportam noteiktā maksimālā daudzuma palielinājumu attiecīgajā gadā, kā minēts 9. panta trešajā daļā. 2024.–2027. gadam kvotu daudzumu papildus reizina ar procentuālo daļu, kas piemērojama attiecīgajam gadam, ievērojot 3.ga panta a)–d) apakšpunktu. Ieņēmumi no šīs kvotu daļas izolīšanas būtu jāizmanto mērķiem, kas minēti 10. panta 3. punkta g) apakšpunktā attiecībā uz jūrniecības nozari un f) un i) apakšpunktā. 50 % no kvotu daudzuma sadala starp attiecīgajām dalībvalstīm, pamatojoties uz to atbildībā esošo kuģošanas sabiedrību daļu, un atlikumu sadala vienādās daļās starp tām.";

- 6) pievieno šādu 3.ga līdz 3.ge pantu:

"3.ga pants

Jūras transportam piemērojamo prasību pakāpeniska ieviešana

Kuģošanas sabiedrību pienākums ir nodot kvotas pēc šāda grafika:

- a) 20 % no verificētajām emisijām, kas paziņotas par [...] [pirmo pilno gadu pēc šīs grozījumu direktīvas transponēšanas termiņa];

- b) 45 % no verificētajām emisijām, kas paziņotas par [...] [otro pilno gadu pēc šīs grozījumu direktīvas transponēšanas termiņa];
- c) 70 % no verificētajām emisijām, kas paziņotas par [...] [trešo pilno gadu pēc šīs grozījumu direktīvas transponēšanas termiņa];
- d) 100 % no verificētajām emisijām, kas paziņotas par [...] [ceturto pilno gadu pēc šīs grozījumu direktīvas transponēšanas termiņa] un pēc tam par katru gadu.

Ja tiek nodots kvotu skaits, kas ir mazāks par jūras transporta verificētajām emisijām [...] [pirmos trīs gadus pēc šīs grozījumu direktīvas transponēšanas termiņa] gadā, tad pēc tam, kad ir noskaidrota starpība starp verificētajām emisijām un nodotajām kvotām katrā no šiem gadiem, atbilstošo kvotu daudzumu anulē, nevis izsola saskaņā ar 10. pantu.

3.gaa pants

Noteikumi ETS izmaksu pārņemšanai no kuģošanas sabiedrības uz citu subjektu

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad galīgo atbildību par degvielas iegādi un/vai kuģa ekspluatāciju uzņemas [...] cits subjekts, nevis kuģošanas sabiedrība, kuģošanas sabiedrībai ir tiesības no minētā subjekta saņemt atlīdzību par izmaksām, kas rodas, nododot kvotas. Kuģa ekspluatācija šajā pantā ir kuģa vestās kravas, [...], maršruta un ātruma noteikšana. [...] Kuģošanas sabiedrība joprojām ir atbildīga par kvotu nodošanu, kā noteikts šīs direktīvas 3.ga un 12. pantā, un par vispārēju atbilstību valsts tiesību aktu noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu. Dalībvalstis nodrošina, ka to atbildībā esošās kuģošanas sabiedrības pilda savus pienākumus nodot kvotas, neatkarīgi no to tiesībām uz atlīdzību no komerciāliem operatoriem par izmaksām, kas rodas, nododot kvotas.

3.gb pants

Jūras transporta emisiju monitorings un ziņošana

Attiecībā uz emisijām no I pielikumā uzskaitītajām jūras transporta darbībām administrējošā iestāde attiecībā uz kuģošanas sabiedrību nodrošina, ka tās pārziņā esošā kuģniecības sabiedrība ziņošanas periodā monitorē relevantos parametrus un ziņo par tiem un administrējošai iestādei iesniedz agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/757 (*) II nodaļu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/757 (2015. gada 29. aprīlis) par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK (OV L 123, 19.5.2015., 55. lpp.).

3.gc pants

Jūras transporta emisiju verifikācija un akreditācija

Kuģošanas sabiedrību administrējošā iestāde nodrošina, ka ziņojumi par agregēto emisiju datiem kuģošanas sabiedrības līmenī, ko kuģošanas sabiedrība iesniegusi saskaņā ar 3.gb pantu, tiek verificēti saskaņā ar Regulas (ES) 2015/757 (*) III nodaļā izklāstītajiem verifikācijas un akreditācijas noteikumiem.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/757 (2015. gada 29. aprīlis) par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK (OV L 123, 19.5.2015., 55. lpp.).

3.gd pants

Kuģošanas sabiedrību administrējošā iestāde

1. Kuģošanas sabiedrību administrējošā iestāde ir:

- a) ja kuģošanas sabiedrība reģistrēta dalībvalstī – dalībvalsts, kurā kuģošanas sabiedrība reģistrēta;
- b) ja kuģošanas sabiedrība nav reģistrēta dalībvalstī – dalībvalsts, kuras ostās pēdējos [...] četros monitoringa gados kuģošanas sabiedrības kuģi visvairāk piestājuši reisos, kuri ietilpst 3.g pantā izklāstītajā darbības jomā;
- c) ja kuģošanas sabiedrība nav reģistrēta dalībvalstī un tās kuģi pēdējos [...] četros monitoringa gados nav veikuši nevienu reisu, kas ietilpst 3.g pantā izklāstītajā darbības jomā – administrējošā iestāde ir dalībvalsts [...], kurā kuģošanas sabiedrības kuģis ir ienācis vai uzsācis savu pirmo reisu, kas ietilpst 3.g pantā izklāstītajā darbības jomā.

[...]

2. Pamatojoties uz labāko pieejamo informāciju, Komisija ar īstenošanas aktiem izveido:

- a) līdz [...] [2024. gada/[...] gads pēc šīs grozījumu direktīvas transponēšanas termiņa] 1. februārim – publicē sarakstu ar tām kuģošanas sabiedrībām, kas veikušas kādu I pielikumā uzskaitīto jūras transporta darbību, kura [...] [2024. gada/[...] gads pēc šīs grozījumu direktīvas transponēšanas termiņa] 1. janvārī vai no šā datuma ietilpa 3.g pantā definētajā darbības jomā, un norāda arī katru kuģošanas sabiedrību administrējošo iestādi saskaņā ar 1. punktu, un

- b) pēc tam ik pēc diviem gadiem [...] līdz 1. februārim – atjauninātu sarakstu, lai piešķirtu dalībvalstī reģistrētām kuģošanas sabiedrībām citu administrējošo iestādi, ja tās ir mainījušas reģistrācijas dalībvalsti Savienībā saskaņā ar [...] šā panta 1. punkta a) apakšpunktu, vai iekļaut tajā kuģošanas sabiedrības, kuras pēcāk ir veikušas kādu I pielikumā uzskaitīto jūrniecības darbību, kas ietilpst 3.g pantā noteiktajā darbības jomā saskaņā ar šā panta 1. punkta c) apakšpunktu, un
- c) pēc tam ik pēc četriem gadiem līdz 1. februārim – atjauninātu sarakstu, lai piešķirtu dalībvalstī neregistrētām kuģošanas sabiedrībām citu administrējošo iestādi saskaņā ar šā panta 1. punkta b) apakšpunktu.
- 2.a Administrējošā iestāde, kura atbilstīgi sarakstam, kas izveidots saskaņā ar 2. punktu, ir atbildīga par kuģošanas sabiedrību, saglabā minēto atbildību neatkarīgi no turpmākām izmaiņām kuģošanas sabiedrības darbībās vai reģistrācijā, līdz šīs izmaiņas tiek atspoguļotas atjauninātajā sarakstā.
3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka sīkus noteikumus par to, kā administrējošām iestādēm administrēt kuģošanas sabiedrības saskaņā ar šo direktīvu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22.a panta 2. punktā.

Ziņošana un pārskatīšana

1. [...] Ja Starptautiskā Jūrniecības organizācija pieņem globālu tirgus pasākumu, kura mērķis ir samazināt jūras transporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, Komisija pārskata šo direktīvu, lai ņemtu vērā šādu notikumu attīstību. [...] Šajā nolūkā tā nekavējoties pirms 2028. gadā paredzētās globālās izsvēršanas, bet ne vēlāk kā līdz 2028. gada 30. septembrim [...] iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei [...]. Komisija minētajā ziņojumā izskata minēto pasākumu attiecībā uz tā vērienīgumu, ņemot vērā Parīzes nolīguma mērķus un tā vispārējo vidisko integritāti. Tā izskata arī visus jautājumus, kas saistīti ar šīs direktīvas iespējamo līdzāspastāvēšanu vai saskaņošanu ar minēto pasākumu. Attiecīgā gadījumā [...] ziņojumam pievieno tiesību akta priekšlikumu [...] šīs direktīvas grozīšanai [...] saskaņā ar Savienības ekonomikas mēroga siltumnīcefekta gāzu emisiju saistībām un ar mērķi saglabāt Savienības klimatrīcības vidisko integritāti un efektivitāti, nodrošinot Starptautiskās Jūrniecības organizācijas pieņemtā globāla tirgus pasākuma pienācīgu īstenošanu, vienlaikus ņemot vērā vajadzību pēc saskaņotības starp ES ETS un globālo tirgus pasākumu un izvairīties no jebkāda būtiska dubulta sloga.
2. Komisija uzrauga šīs nodaļas īstenošanu attiecībā uz jūras transportu, jo īpaši, lai atklātu izvairīšanās praksi nolūkā to novērst agrīnā posmā, un ziņo par to, kādas iespējamās tendences ir novērojamas saistībā ar sabiedrību mēģinājumiem izvairīties no šīs direktīvas prasību ievērošanas. Vajadzības gadījumā Komisija ierosina pasākumus, lai [...] izskatītu šādas tendences.

2.a Ne vēlāk kā 2028. gada 30. septembrī Komisija izvērtē, vai ir lietderīgi pagarināt 3.g panta 2. punkta otrās daļas piemērošanu pēc 2030. gada 31. decembra, un attiecīgā gadījumā iesniedz attiecīgu tiesību akta priekšlikumu.

3. Ne vēlāk kā 2026. gada 31. decembrī Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā tā izskata to, cik atbilstīgi un izmaksu ziņā lietderīgi ir šajā direktīvā iekļaut:

a) papildu siltumnīcefekta gāzu emisijas no jūras transporta,

b) emisijas no kuģiem [...], kuru bruto tilpība ir mazāka par 5000 tonnām, bet ne mazāka par 400 tonnām, jo īpaši, pamatojoties uz analīzi, ar kuru papildina Regulas (ES) 2015/757 pārskatīšanu, kas jāveic līdz 2024. gada beigām.

Minētajā ziņojumā ņem vērā arī savstarpējo saikni starp šo direktīvu un Regulu (ES) 2015/757 un izmanto tās piemērošanā gūto pieredzi. Minētajā ziņojumā Komisija arī izvērtē, kā šī direktīva var vislabāk veicināt atjaunīgu un mazoglekļa kuģu degvielu ieviešanu, pamatojoties uz aprites ciklu. Vajadzības gadījumā ziņojumam var pievienot leģislatīvu aktu priekšlikumus.";

7) direktīvas 3.h pantu aizstāj ar šādu:

"3.h pants

Darbības joma

Šo nodaļu piemēro siltumnīcefekta gāzu emisiju atļaujām, kā arī kvotu iedalei un piešķiršanai par I pielikumā uzskaitītajām darbībām, kas nav ne aviācijas, ne jūras transporta darbības.";

8) direktīvas 6. panta 2. punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"e) saistības četru mēnešu laikā pēc gada beigām nodot kvotas, kas līdzvērtīgas iekārtas kopējām emisijām attiecīgā kalendārā gada laikā, kuras ir verificētas saskaņā ar 15. pantu.";

9) direktīvas 8. pantu groza šādi:

a) vārdus "Eiropas Parlamenta un Padomes", norādi "(¹)" un zemsvītras piezīmi "(¹)" svīturo;

b) pievieno šādu daļu:

"Komisija izskata, cik efektīva ir sinerģija ar Direktīvu 2010/75/ES. Ar vidi un klimatu saistītās atļaujas būtu jākoordinē, lai nodrošinātu, ka pasākumi, kas nepieciešami, lai realizētu ES klimata un enerģētikas mērķus, tiek īstenoti efektīvi un ātri. Komisija var iesniegt ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei saistībā ar jebkādu turpmāku šīs direktīvas pārskatīšanu.";

10) direktīvas 9. pantam pievieno šādu daļu:

[gads, kas seko gadam, kurā stājas spēkā šis grozījums] Savienības kvotu kopapjomu samazina par [-- miljoni kvotu (nosaka atkarībā no tā, kurā gadā grozījums stājas spēkā)]. Tajā pašā gadā Savienības kvotu kopapjomu palielina par [79 -- miljoniem kvotu (79 miljoni kvotu, ja stāties spēkā 2023. gadā / 75 miljoni kvotu, ja stāties spēkā 2024. gadā)], kas domātas jūras transportam. Sākot no [gads, kas seko gadam, kurā stājas spēkā šis grozījums], lineārais koeficients ir 4,2 %. Savienības kvotu kopapjomu Komisija publicē 3 mēnešu laikā kopš [ievieto datumu, kurā stājas spēkā grozījums]. Lineāro koeficientu piemēro arī kvotām, kas atbilst jūras transporta darbību vidējām emisijām, kuras paziņotas saskaņā ar Regulu (ES) 2015/757 par 2018. un 2019. gadu un kuras norādītas 3.g pantā.

Savienības kvotu kopapjomu Komisija publicē 3 mēnešu laikā kopš [ievieto datumu, kurā stājas spēkā grozījums].";

11) direktīvas 10. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

"2 % no kopējā kvotu daudzuma laikā no 2021. līdz 2030. gadam izsola, lai izveidotu fondu, kura mērķis ir uzlabot energoefektivitāti un modernizēt energosistēmas dažās dalībvalstīs ("saņēmējās dalībvalstīs"), kā noteikts 10.d pantā ("Modernizācijas fonds"). Šī kvotu daudzuma saņēmējas dalībvalstis ir dalībvalstis, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju tirgus cenās 2013. gadā nerasniedza 60 % no Savienības vidējā rādītāja. Šim kvotu daudzumam atbilstošos līdzekļus sadala saskaņā ar Iīb pielikuma A daļu.

Turklāt 2,5 % no kopējā kvotu daudzuma laikā no [gads, kas seko gadam, kurā stājas spēkā direktīva] līdz 2030. gadam izsola Modernizācijas fonda labā. Šī kvotu daudzuma saņēmējas dalībvalstis ir dalībvalstis, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju tirgus cenās 2016.–2018. gadā nerasniedza [...] 75 % no Savienības vidējā rādītāja. Šim kvotu daudzumam atbilstošos līdzekļus sadala saskaņā ar Iīb pielikuma B daļu.";

b) trešā punkta pirmo un otro teikumu aizstāj ar šādiem:

"3. Dalībvalstis nosaka, kā tiek izmantoti 2. punktā minētajās kvotu izsolēs iegūtie ieņēmumi, izņemot ieņēmumus, kas saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu uzskatāmi par pašu resursiem un ieskaitīti Savienības budžetā. Dalībvalstīm [...] minētie ieņēmumi, [...] izņemot ieņēmumus, kas izmantoti 10.a panta 6. punktā minēto netiešo oglekļa izmaksu kompensēšanai, vai minēto ieņēmumu finansiālās vērtības ekvivalentu, būtu jāizmanto vienam vai vairākiem šādiem mērķiem:";

c) 3. punkta h) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"h) pasākumi, kas paredzēti energoefektivitātes, centralizētu siltumapgādes sistēmu un siltumizolācijas uzlabošanai vai finanšu atbalsta sniegšanai, lai risinātu sociālos jautājumus mājtsaimniecībās ar zemiem un vidējiem ienākumiem, tostarp samazinot kropļojošus nodokļus;"

ca) 3. punkta 2. daļu aizstāj ar šādu:

"Uzskata, ka dalībvalstis ir izpildījušas šā punkta noteikumus, ja tās ir ieviesušas un īsteno fiskālā vai finansiālā atbalsta rīcībpolitiku, tostarp jo īpaši jaunattīstības valstīs, vai tādu iekšēju regulatīvu rīcībpolitiku, kura piesaista finansiālo atbalstu, kurš domāts pirmajā daļā izklāstītajām vajadzībām un kura vērtība ir līdzvērtīga ieņēmumiem, kas minēti pirmajā daļā. "

d) 4. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai šo direktīvu papildinātu attiecībā uz laika grafiku, administrēšanu un citiem izsoļu aspektiem, tostarp izsoļu kārtību, kas ir nepieciešama, lai daļu no ieņēmumiem kā ārēji piešķirtus ieņēmumus saskaņā ar 30.d panta 3.a punktu vai kā pašu resursus saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu pārskaitītu Savienības budžetā, lai nodrošinātu, ka izsoles norit atklāti, pārredzami, saskaņoti un bez diskriminācijas.";

12) direktīvas 10.a pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) pēc otrās daļas iekļauj šādu [...] daļu [...]:

[...]Nekādas bezmaksas kvotas neiedala iekārtām sektoros un apakšsektoros, ciktāl tos aptver citi pasākumi, kuru mērķis ir novērst oglekļa emisiju pārvirzi un kuri ir noteikti ar Regulu (ES.../.. [atsauce uz OIM](**). Pirmajā daļā minētos pasākumus attiecīgi pielāgo.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).”;

(**) [OIM pilna atsauce]

ii) trešās daļas beigās pievieno šādu teikumu:

"Lai sagādātu lielāku stimulu samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un uzlabot energoefektivitāti, noteiktās Savienības mēroga *ex-ante* līmeņatzīmes pirms 2026.–2030. gada perioda pārskata, lai būtu iespējams mainīt pašreizējo produktu līmeņatzīmju definīcijas un sistēmas robežas.”;

b) pantā iekļauj šādu 1.a punktu:

"1.a No brīža, kas sāk piemērot oglekļa ievēkorekcijas mehānismu, saistībā ar Regulas [OIM] I pielikumā uzskaitīto produktu ražošanu neiedala nekādas bezmaksas kvotas.

Atkāpjoties no iepriekšējās daļas, pirmajos Regulas [OIM] darbības gados šādu produktu ražošanai iedala bezmaksas kvotas samazinātā apmērā. Piemēro koeficientu, ar ko samazina šo produktu ražošanai iedalāmās bezmaksas kvotas (OIM koeficientu). OIM koeficients ir vienāds ar 100 % periodā no [OIM regulas] spēkā stāšanās līdz 2025. gada beigām, un no 2026. līdz 2028. gadam tas ik gadus tiek samazināts par [...] 5 procentpunktiem, **no 2029. līdz 2030. gadam ik gadus – par 7,5 procentpunktiem, no 2031. līdz 2032. gadam ik gadus – par 10 procentpunktiem, [...] no 2033. līdz 2034. gadam ik gadus – par 15 procentpunktiem un 2035. gadā – par 20 procentpunktiem**, lai līdz desmitajam gadam tas būtu 0 %.

Bezmaksas kvotu samazinājumu ik gadus aprēķina kā vidējo pieprasījuma īpatsvaru pēc bezmaksas kvotām par regulas [OIM] I pielikumā uzskaitīto produktu ražošanu salīdzinājumā ar aprēķināto kopējo pieprasījumu pēc bezmaksas kvotām visām iekārtām relevantajā periodā, kas minēts 11. panta 1. punktā. Piemēro OIM koeficientu.

Kvotas, kas rodas, jo tiek samazināts bez maksas iedalāmo kvotu daudzums, dara pieejamas inovācijas atbalstam saskaņā ar 10.a panta 8. punktu.";

c) panta 2. punktu groza šādi:

i) trešās daļas c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam līmeņatzīmju vērtības nosaka tādā pašā veidā, kā noteikts a) un b) apakšpunktā, **nemot vērā e) apakšpunktu**, balstoties uz informāciju, kas, ievērojot 11. pantu, iesniegta par 2021. un 2022. gadu, un pamatojoties uz ikgadējās samazinājuma likmes piemērošanu par katru gadu laikā no 2008. līdz 2028. gadam.";

ii) trešajai daļai pievieno šādu d) **un e)** apakšpunktu:

"d) ja ikgadējā samazinājuma likme pārsniedz 2,5 % vai ir mazāka nekā 0,2 %, līmeņatzīmju vērtības laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam ir līmeņatzīmju vērtības, kas piemērojamas no 2013. līdz 2020. gadam, tās samazinot par vienu no abiem minētajiem procentuālajiem daudzumiem par katru gadu laikā no 2008. līdz 2023. gadam;

e) laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam – līmeņatzīmju definīciju un sistēmas robežu izmaiņas, kas piemērojamas, ievērojot 10.a panta 1. punkta piekto daļu, neietekmē produkta līmeņatzīmes ikgadējo samazinājuma likmi karstajam metālam."

iii) punkta ceturto daļu aizstāj ar šādu:

"Atkāpjoties attiecībā uz aromātisko savienojumu, ūdeņraža un sintēzes gāzes līmeņatzīmju vērtībām, šīs līmeņatzīmju vērtības koriģē par tādu pašu procentuālo daudzumu kā pārstrādes iekārtu līmeņatzīmes, lai saglabātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus minēto produktu ražotājiem.";

d) svīturo 3. un 4. punktu;

e) panta 6. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstīm saskaņā ar otro un ceturto daļu būtu jāpieņem finansiāli pasākumi par labu nozarēm vai apakšnozarēm, kurās pastāv reāls oglekļa emisiju pārvirzes risks, kam par iemeslu ir ievērojamas netiešās izmaksas, kuras faktiski rada siltumnīcefekta gāzu emisijas izmaksu iekļaušana elektroenerģijas cenā, ar noteikumu, ka šādi finansiālie pasākumi atbilst noteikumiem par valsts atbalstu un jo īpaši nerada nepamatotus konkurences kropļojumus iekšējā tirgū. Pieņemtie finansiālie pasākumi nedrīkst kompensēt netiešās izmaksas, ko sedz, iedalot bezmaksas kvotas atbilstīgi līmeņatzīmēm, kuras noteiktas saskaņā ar 1. punktu. Ja dalībvalsts iztērē summu, kas ir lielāka par 25 % no izsoļu ieņēmumiem, kas minēti 10. panta 3. punktā, tajā gadā, kurā netiešās izmaksas radušās, tā izklāsta šādas pārsniegšanas iemeslus.";

f) panta 7. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

"No 2021. gada kvotas, kuras, ievērojot 19., 20. un 22. punktu nav iedalītas iekārtām, iekļauj to kvotu apjomā, kuras ir rezervētas saskaņā ar šā punkta pirmās daļas pirmo teikumu.";

g) panta 8. punktu aizstāj ar šādu:

"8. 325 miljonus kvotu no daudzuma, ko citādi varētu iedalīt bez maksas, ievērojot šo pantu, un 75 miljonus kvotu no daudzuma, ko citādi varētu izsolīt, ievērojot 10. pantu, kā arī kvotas, kas rodas, pateicoties 10.a panta 1.a punktā minētajai bezmaksas iedalīšanas samazināšanai, dara pieejamas fondam, kura mērķis ir atbalstīt inovācijas mazoglekļa tehnoloģijās un procesos un sekmēt nulles piesārņojuma mērķu sasniegšanu ("Inovāciju fonds"). Inovācijas atbalstam saskaņā ar pirmo daļu izmanto arī kvotas, kas nav iedalītas gaisakuģa operatoriem to slēgšanas dēļ un kas nav vajadzīgas, lai segtu šo operatoru nenodotās kvotas.

Turklāt ar 50 miljoniem neiedalīto kvotu no tirgus stabilitātes rezerves papildina visus atlikušos ieņēmumus no 300 miljoniem kvotu, kas pieejamas laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2010/670/ES (*), un tās laikus izmanto inovāciju atbalstam, kā minēts pirmajā daļā. ³³[...]

³³ Vispārējā pieejā attiecībā uz *ReFuelMaritime* priekšlikumu Padome nolēma svītrot noteikumu, kas nosaka, ka ieņēmumi no sankcijām saskaņā ar minēto regulu ir ārējie piešķirtie ieņēmumi.

Inovācijas fonds aptver I un II pielikumā uzskaitītos sektorus, tostarp videi nekaitīgu oglekļa uztveršanu un izmantošanu ("CCU"), kas būtiski palīdz mazināt klimata pārmaiņas, kā arī produktiem, ar ko aizstāj oglekļietilpīgākus produktus, kuri saražoti I pielikumā uzskaitītajos sektoros, un palīdzēs stimulēt tādu projektu izveidi un darbību, kuru nolūks ir nodrošināt videi nekaitīgu CO₂ uztveršanu un ģeoloģisku uzglabāšanu ("CCS"), kā arī inovatīvas atjaunīgās enerģijas un enerģijas uzkrāšanas tehnoloģijas ģeogrāfiski līdzsvarotās vietās. Inovāciju fonds var atbalstīt arī radikāli inovatīvas tehnoloģijas un infrastruktūru, kas domātas jūras transporta sektora dekarbonizācijai, kā arī jūras transportā, aviācijā, dzelzceļa transportā un autotransportā izmantojamu mazoglekļa un bezoglekļa degvielu ražošanai.

Komisija īpašu uzmanību pievērš [...] projektiem [OIM regulas] aptvertajos sektoros, lai atbalstītu inovācijas tādās jomās kā mazoglekļa tehnoloģijas, CCU, CCS, atjaunīgā enerģija un enerģijas uzkrāšana, kuras sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, lai laikposmā no 2021. līdz 2030. gadam projektiem šajos sektoros tiktu piešķirta ievērojama daļa no šā panta 1. a punktā minēto kvotu finansiālās vērtības ekvivalenta, un pirms 2027. gada tā var izsludināt uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus sektoriem, uz kuriem attiecas [OIM regula].

Komisija īpašu uzmanību pievērš projektiem, kas tieši vai netieši veicina jūras transporta sektora dekarbonizāciju, un attiecīgā gadījumā var izsludināt uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus.

Uz atbalstu ir tiesīgi projekti ikvienas dalībvalsts teritorijā, tostarp maza mēroga projekti. Atbalstītās tehnoloģijas ir inovatīvas, tādas, kuru komerciālā dzīvotspēja līdzīgā mērogā vēl nav iespējama bez atbalsta, tomēr tās ir vai nu kardināli risinājumi, vai ir pietiekami nobriedušas, lai tās varētu izmantot pirmskomercializācijas mērogā.

Komisija nodrošina, ka Inovāciju fondam paredzētās kvotas tiek izsolītas saskaņā ar 10. panta 4. punktā noteiktajiem principiem un kārtību. Ieņēmumi no izsolēm ir ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu. Budžeta saistības darbībām, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem.

Līdz 2023. gada 31. decembrim un pēc tam katru gadu Komisija ziņo 22.a panta 1. punktā minētajai Klimata pārmaiņu komitejai par Inovāciju fonda īstenošanu, sniedzot piešķirto projektu analīzi pa nozarēm un pa dalībvalstīm.

[...]

Komisija pēc pieprasījuma sniedz tehnisko palīdzību dalībvalstīm ar zemu efektīvas līdzdalības līmeni nolūkā palielināt pieprasījumu iesniegušo dalībvalstu spējas atbalstīt projektu ierosinātāju centienus savās attiecīgajās teritorijās iesniegt pieteikumus finansējuma saņemšanai no Inovāciju fonda izstrādātiem projektiem, lai uzlabotu efektīvu ģeogrāfisko līdzdalību Inovāciju fondā un uzlabotu iesniegto projektu vispārējo kvalitāti. Projektu atlase notiek saskaņā ar objektīviem un pārredzamiem kritērijiem, attiecīgos gadījumos ņemot vērā to, cik lielā mērā projekti palīdz panākt emisiju samazinājumus krietni zem 2. punktā minētajām līmeņatzīmēm. Komisija cenšas panākt faktisku, uz kvalitāti balstītu ģeogrāfisko pārklājumu visā Savienībā un nodrošina tās progresa visaptverošu pārraudzību un atbilstīgus turpmākos pasākumus.

Ja pieteikumu iesniedzēji sniedz piekrišanu pēc tam, kad ir beidzies uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus termiņš, Komisija informē dalībvalstis par pieteikumiem projektu finansēšanai to attiecīgajās teritorijās un sniedz tām sīku informāciju par šiem pieteikumiem, lai atvieglotu dalībvalstīm projektu atbalsta koordinēšanu. Turklāt Komisija pirms atbalsta piešķiršanas dara zināmu dalībvalstīm sarakstu ar iepriekš atlasītajiem projektiem.

Projektiem vai nu ir plaša pielietojuma potenciāls, vai ar tiem var ievērojami samazināt attiecīgo nozaru izmaksas saistībā ar pāreju uz mazoglekļa ekonomiku. Ar CCU saistītie projekti palīdz samazināt neto emisijas un nodrošina vai nu CO₂ nerašanos vai pastāvīgu uzglabāšanu. No Inovāciju fonda var atbalstīt projektus konkursa kārtībā, piemēram, oglekļa cenas starpības līgumus. Ja dotācijas piešķir, izmantojot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, tad atbalstu var sniegt līdz 60 % no relevantajām projektu izmaksām, no kā līdz 40 % nav jābūt atkarīgiem no tā, vai ir verificēti aiztaupītas siltumnīcefekta gāzu emisijas, ar noteikumu, ka – atkarībā no ieviestās tehnoloģijas – tiek sasniegti iepriekš noteikti atskaites punkti. Ja dotācijas piešķir konkursa procedūrā vai ja sniegtais atbalsts izpaužas kā tehniskā palīdzība, atbalstu var piešķirt līdz 100 % no relevantajām projektu izmaksām.

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai šo direktīvu papildinātu attiecībā uz noteikumiem par Inovāciju fonda darbību, tostarp atlases procedūru un kritērijiem, un par atbalsttiesīgajiem sektoriem un tehnoloģiskām prasībām dažādiem atbalsta veidiem.

Nevienam projektam atbalsts, ko piešķir, izmantojot šajā punktā paredzēto mehānismu, nepārsniedz 15 % no kopējā šim nolūkam pieejamā kvotu apjoma. Šīs kvotas ņem vērā atbilstoši 7. punktam.

(*) Komisijas Lēmums 2010/670/ES (2010. gada 3. novembris), ar ko nosaka kritērijus un pasākumus tādu komerciālu demonstrējumu projektu finansēšanai, kuru mērķis ir CO₂ uztveršana un ģeoloģiska uzglabāšana videi drošā veidā, kā arī inovatīvu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju demonstrējumu projektu finansēšanai atbilstīgi sistēmai par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecību Kopienā, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 290, 6.11.2010., 39. lpp.).

ga) pēc 8. punkta iekļauj šādu 8.a punktu:

"8.a 40 miljoni kvotu no daudzuma, ko, ievērojot šo pantu, citādi varētu piešķirt bez maksas, un 10 miljoni kvotu no daudzuma, ko, ievērojot 10. pantu, citādi varētu izsolīt, tiek darīti pieejami Sociālajam klimata fondam, kas izveidots ar Regulu (ES) 20.../nn [Sociālā klimata fonda regula] (*). Komisija nodrošina, ka Sociālajam klimata fondam paredzētās kvotas tiek izsolītas saskaņā ar 10. panta 4. punktā minētajiem principiem un kārtību un deleģēto aktu, kas pieņemts saskaņā ar minēto noteikumu. Šajā izsolē gūtie ieņēmumi ir ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu, un tos īsteno saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami Sociālajam klimata fondam.";

h) panta 19. punktā pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"19. Nekādas bezmaksas kvotas nepiešķir iekārtai, kuras ekspluatācija ir izbeigta.";

i) pantam pievieno šādu 22. punktu:

"22. Ja nepieciešams koriģēt saskaņā ar 11. panta 2. punktu piešķirtās bezmaksas kvotas, šīs korekcijas veic, izmantojot kvotas, kas iekļautas rezervē saskaņā ar šā panta 7. punktu, vai pieskaitot kvotas šai rezervei.";

12.a) direktīvas 10.b panta 4. punktu papildina ar šādām daļām:

Dalībvalstīs, kurās vidēji 2014.–2018. gada periodā centralizētās siltumapgādes iekārtu radīto emisiju īpatsvars ES kopējā šādu emisiju apjomā, dalīts ar dalībvalstu IKP daļu no ES kopējā IKP, ir lielāks par [...] 5, attiecībā uz centralizēto siltumapgādi 2026.–2030. gada periodā iekārtām iedala papildu bezmaksas kvotas 30 % apmērā no daudzuma, kas noteikts, ievērojot 10.a pantu, ar noteikumu, ka investīciju apjoms, kas ir līdzvērtīgs minēto saņemto papildu bezmaksas kvotu vērtībai, tiek ieguldīts, lai būtiski samazinātu emisijas pirms 2030. gada saskaņā ar klimatneitralitātes plāniem atbilstoši 3. daļai, un ka trešās daļas b) apakšpunktā minēto mērķrādītāju un atskaites punktu sasniegšana ir apstiprināta verifikācijā, ko veic saskaņā ar 4. daļu.

Līdz 2024. gada 1. maijam centralizētās siltumapgādes iekārtu operatori izstrādā klimatneitralitātes plānu savām iekārtām. Minētais plāns atbilst klimatneitralitātes mērķim, kas noteikts Regulas (ES) 2021/1119 2. panta 1. punktā, un tajā nosaka:

- a) pasākumus un investīcijas, lai līdz 2050. gadam sasniegtu klimatneitralitāti iekārtas vai uzņēmuma līmenī;
- b) starposma mērķrādītājus un atskaites punktus, lai līdz 2025. gada 31. decembrim un pēc tam līdz katra piektā gada 31. decembrim novērtētu progresu, kas panākts virzībā uz klimatneitralitātes sasniegšanu, kā noteikts a) apakšpunktā;
- c) ikviena a) apakšpunktā minētā pasākuma un investīciju aplēsto ietekmi attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu.

Trešās daļas b) apakšpunktā minēto mērķrādītāju un atskaites punktu sasniegšanu verificē līdz 2025. gada 31. decembrim un pēc tam līdz katra piektā gada 31. decembrim [...] saskaņā ar 15. pantā paredzētajām verifikācijas un akreditācijas procedūrām. Neiedala nekādas bezmaksas kvotas ārpus tā, kas minēts pirmajā daļā, ja starpposma mērķrādītāju un atskaites punktu sasniegšana nav verificēta 2025. vai 2030. gadā.

13) direktīvas 10.c panta 7. punktu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis nosaka, ka atbalstu saņemošajām elektroenerģijas ražošanas iekārtām un tīkla operatoriem katru gadu līdz 28. februārim ir jāziņo par atlasīto investīciju realizāciju, tostarp par līdzsvaru starp bezmaksas kvotām un radītajām investīciju izmaksām, un atbalstīto investīciju veidiem. Dalībvalstis par to iesniedz ziņojumus Komisijai, un Komisija šādus ziņojumus publisko.";

14) direktīvas 10.d pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādu:

"1. Periodam no 2021. līdz 2030. gadam tiek izveidots fonds, ar kuru atbalsta investīcijas, ko ierosinājušas saņēmējas dalībvalstis, tostarp, lai finansētu neliela mēroga investīciju projektus, modernizētu energosistēmas un uzlabotu energoefektivitāti ("Modernizācijas fonds"). Modernizācijas fondu finansē, izsolot kvotas, kā paredzēts 10. pantā, par labu saņēmējām dalībvalstīm.

Atbalstītās investīcijas ir saskanīgas gan ar šīs direktīvas mērķiem, gan ar mērķiem, kas izvirzīti Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā par Eiropas zaļo kursu (*) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119 (**), gan ar Parīzes nolīgumā nospraustajiem ilgtermiņa mērķiem. No Modernizācijas fonda atbalstu nesniedz elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kurās izmanto fosilo degvielu vai kurināmo. Neatkarīgi no iepriekšējā teikuma ieņēmumus no kvotām, uz kurām attiecas paziņojums, ievērojot 10.d panta 4. punktu, var izmantot investīcijām, kas saistītas ar gāzveida fosilo degvielu vai kurināmo. Neatkarīgi no tā paša teikuma – ieņēmumus no 10. panta 1. punkta trešajā daļā minētajām kvotām, kas izsolītas pirms 2029. gada 31. decembra, gadījumā, ja darbība saskaņā ar Regulu (ES) 2020/852 ir uzskatāma par vides ziņā ilgtspējīgu un ir pienācīgi pamatota tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar enerģētiskās drošības nodrošināšanu, var izmantot arī investīcijām, kas saistītas ar gāzveida fosilo degvielu vai kurināmo.

(*) COM(2019) 640 final.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119, 2021. gada 30. jūnijs ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata likums") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Vismaz 80 % finanšu resursu no Modernizācijas fonda izmanto tam, lai atbalstītu investīcijas šādās jomās:

- a) elektroenerģijas ražošana no atjaunīgiem energoresursiem un šādas elektroenerģijas izmantošana;
- b) atjaunīgo energoresursu izmantošana apsildē un dzesēšanā;
- c) energoefektivitātes uzlabošana pieprasījuma pusē, tostarp tādās jomās kā rūpniecība, transports, ēkas, lauksaimniecība un atkritumu saimniecība;

- d) enerģijas uzkrāšana un enerģētiku modernizācija, tostarp centralizētās siltumapgādes cauruļvadu un elektropārvades tīklu modernizācija un starpsavienojumu skaita palielināšana starp dalībvalstīm;
- e) atbalsts mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem, tostarp lauku un attālos apvidos, lai novērstu enerģētisko nabadzību un modernizētu to siltumapgādes sistēmas; un
- f) taisnīga pārkārtošanās oglekļatkarīgos reģionos saņēmējās dalībvalstīs, lai dialogā ar sociālajiem partneriem atbalstītu darba ņēmēju pārcelšanu citā darbā, pārkvalificēšanos un kvalifikācijas uzlabošanu, izglītošanos, darba meklēšanu un jaunuzņēmumu izveidi.";

c) panta 11. punktu aizstāj ar šādu:

"11. Investīciju komiteja katru gadu ziņo Komisijai un 22.a panta 1. punktā minētajai Klimata pārmaiņu komitejai par pieredzi investīciju novērtēšanā, jo īpaši attiecībā uz emisiju samazināšanu un emisiju samazināšanas izmaksām. Komisija, ņemot vērā investīciju komitejas konstatējumus, līdz 2024. gada 31. decembrim pārskata 2. punktā minētās projektu jomas un pamatu, uz kura investīciju komiteja balsta savus ieteikumus.";

14.a) direktīvas 11. pantu groza šādi:

a) tā 2. punktā vārdus "28. februārī" aizstāj ar vārdiem "30. jūnijā";

15) direktīvas 12. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis nodrošina, ka citu dalībvalstu kompetento iestāžu piešķirtās kvotas tiek atzītas pat tādām, ko operators vai gaisakuģa operators, vai kuģošanas sabiedrība var izmantot, lai izpildītu savus pienākumus saskaņā ar 3. punktu.";

b) panta 2.a punktu svīturo;

c) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Dalībvalstis, administrējošās dalībvalstis un kuģošanas sabiedrību administrējošās iestādes nodrošina, ka līdz [...] katra gada 30. septembrim:

a) katras iekārtas operators nodod kvotas tādā daudzumā, kas vienāds ar attiecīgās iekārtas kopējām emisijām iepriekšējā kalendārajā gadā, kuras verificētas saskaņā ar 15. pantu;

b) katrs gaisakuģu operators nodod kvotas tādā daudzumā, kas vienāds ar tā kopējām emisijām iepriekšējā kalendārajā gadā, kuras verificētas saskaņā ar 15. pantu;

c) katra kuģošanas sabiedrība nodod kvotas tādā daudzumā, kas vienāds ar tās kopējām emisijām iepriekšējā kalendārajā gadā, kuras verificētas saskaņā ar 3.gc pantu.

Dalībvalstis, administrējošās dalībvalstis un kuģošanas sabiedrību administrējošās iestādes nodrošina, ka saskaņā ar pirmo daļu nodotās kvotas pēc tam tiek anulētas.";

d) aiz 3. punkta iekļauj šādus punktus:

"3.-e. Atkāpjoties no pirmās daļas 3. punkta c) apakšpunkta,[...] kuģošanas sabiedrības var nodot par 5 % mazāk kvotu nekā to verificētās emisijas, kas līdz 2030. gada 31. decembrim radušās no ledus klases kuģiem, ar noteikumu, ka šiem kuģiem ir IA vai IA Super ledus klase vai līdzvērtīga ledus klase, kas noteikta, pamatojoties uz HELCOM Ieteikumu 25/7.

Ja tiek nodots kvotu skaits, kas ir mazāks par verificētajām emisijām, tad pēc tam, kad ir noskaidrota starpība starp verificētajām emisijām un nodotajām kvotām katrā no šiem gadiem, atbilstošo kvotu daudzumu anulē, nevis izsola saskaņā ar 10. pantu.

3.-d. Atkāpjoties no 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta un 16. panta, Komisija pēc dalībvalsts pieprasījuma ar īstenošanas aktu paredz, ka dalībvalstis minētajos noteikumos izklāstītās prasības uzskata par apmierinātām un ka tās neveic nekādas darbības pret kuģošanas sabiedrībām attiecībā uz emisijām, kas līdz 2030. gada 31. decembrim radušās reisos, kurus pasažieru kuģi, kas nav kruīza pasažieru kuģi, un Ro-Ro pasažieru kuģi veic starp minētās pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts jurisdikcijā esošu salas ostu un tās pašas dalībvalsts jurisdikcijā esošu ostu, kā arī no tādām minēto kuģu darbībām pie piestātnes, kuras saistītas ar minētajiem reisiem. Saskaņā ar pēdējo oficiālo tautas skaitīšanu salas pastāvīgo iedzīvotāju skaits ir mazāks nekā 200 000 pastāvīgo iedzīvotāju.

Komisija publicē pirmajā daļā minēto salu un attiecīgo ostu sarakstu un regulāri atjaunina šo sarakstu.

3.-c. Atkāpjoties no 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta un 16. panta, Komisija pēc divu dalībvalstu, no kurām vienai nav sauszemes robežas ar citu dalībvalsti, bet otra dalībvalsts ir ģeogrāfiski vistuvākā dalībvalsts pirmajai, kopīga pieprasījuma ar īstenošanas aktu paredz, ka dalībvalstis minētajos noteikumos izklāstītās prasības uzskata par apmierinātām un ka tās neveic nekādas darbības pret kuģošanas sabiedrībām attiecībā uz emisijām, kas līdz 2030. gada 31. decembrim radušās reisos, kurus pasažieru kuģi vai Ro-Ro pasažieru kuģi veic saskaņā ar starptautisku publisku pakalpojumu līgumu vai starptautiskām sabiedrisko pakalpojumu saistībām, kas izklāstīti kopīgajā pieprasījumā, un kuri savieno abas dalībvalstis, kā arī no tādām minēto kuģu darbībām pie piestātnes, kuras saistītas ar minētajiem reisiem.

3.-b. Pienākums nodot kvotas nerodas attiecībā uz emisijām, kas līdz 2030. gada 31. decembrim radušās reisos starp ostu, kas atrodas kādas dalībvalsts tālākajā reģionā, un ostu, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī, tostarp ostām tās pašas dalībvalsts tālākajos reģionos un starp tiem, kā arī no tādām minēto kuģu darbībām pie piestātnes, kuras saistītas ar minētajiem reisiem. ";

e) panta 3.-a punktā pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"3.-a. Vajadzības gadījumā un kamēr tas ir nepieciešams, lai aizsargātu ES ETS vidisko integritāti, ES ETS ietilpstošajiem operatori, gaisakuģu operatori un kuģošanas sabiedrībām ir aizliegts izmantot kvotas, ko piešķir dalībvalsts, attiecībā uz kuru pastāv tādas saistības gaisakuģu operatori, kuģošanas sabiedrībām un citiem operatori, kas ir zaudējušas spēku.";

f) pantā iekļauj šādu 3.b punktu:

"3.b. Pienākums nodot kvotas nerodas attiecībā uz tādām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kuras uzskata par uztvertām un izmantotām tādā veidā, ka tās ir pastāvīgi ķīmiski saistītas produktā un normālas lietošanas gaitā nenonāk atmosfērā.

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuri paredz prasības, ar kādām siltumnīcefekta gāzes ir uzskatāmas par pastāvīgi ķīmiski saistītām produktā tā, ka normālas lietošanas gaitā tās nenonāk atmosfērā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22.a panta 2. punktā.";

16) direktīvas 14. panta 1. punkta pirmajai daļai pievieno šādu teikumu:

"Ar minētajiem īstenošanas aktiem nosaka, ka, lai šo biomasu varētu uzskatīt par nulles faktora biomasu, piemēro biomasas izmantošanas ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijus, kuri noteikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001(*), ieskaitot visas korekcijas, kas nepieciešamas, lai tos piemērotu šīs direktīvas nolūkā. Tajos norāda, kā uzskaitāma tādu emisiju uzglabāšana, kas rodas, sajaucot emisijas no nulles faktora avotiem un emisijas no avotiem, kuri nav nulles faktora avoti. Tāpat tajos norāda, kā uzskaitīt emisijas, kas rodas no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgām degvielām un reciklēta oglekļa degvielām, tā nodrošinot, ka emisijas tiek uzskaitītas, bet netiek pieļauta dubulta uzskaitē.";

(* Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).";

17) direktīvas IV nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

**"AVIĀCIJAI, JŪRAS TRANSPORTAM UN STACIONĀRĀM IEKĀRTĀM
PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI";**

18) direktīvas 16. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek publicēti to operatoru, gaisakuģu operatoru un kuģošanas sabiedrību nosaukumi, kuri pārkāpj šīs direktīvas prasības par kvotu nodošanu pietiekamā daudzumā.";

b) iekļauj šādu 3.a punktu:

"3 a. Šā panta 3. punktā norādītās sodanaudas piemēro arī kuģošanas sabiedrībām.";

c) iekļauj šādu 11 a. punktu:

"11.a Ja kuģošanas sabiedrība divos vai vairākos secīgos ziņošanas periodos nav izpildījusi prasību nodot kvotas un ar citiem izpildes pasākumiem nav izdevies panākt atbilstību, ienākšanas ostas dalībvalsts kompetentā iestāde, [...] devusi attiecīgajai kuģošanas sabiedrībai iespēju iesniegt paskaidrojumus, var izdot izraidīšanas rīkojumu, par ko paziņo Komisijai, Eiropas Jūras drošības aģentūrai (EMSA), pārējām dalībvalstīm un attiecīgajai karoga valstij. Ja ir izdots šāds izraidīšanas rīkojums, ikviena dalībvalsts, izņemot to dalībvalsti, ar kuras karogu kuģis kuģo, liedz attiecīgās kuģošanas sabiedrības atbildībā esošajiem kuģiem ienākt jebkurā savā ostā, līdz sabiedrība ir izpildījusi kvotu nodošanas pienākumus saskaņā ar 12. pantu. Ja kuģis kuģo ar kādas dalībvalsts karogu un ieceļo [...] vai atrodas [...] kādā no tās ostām, attiecīgā dalībvalsts, devusi attiecīgajai sabiedrībai iespēju iesniegt paskaidrojumus, [...] aiztur kuģi līdz brīdim, kad kuģošanas sabiedrība ir izpildījusi savus pienākumus.

Ja konstatē, ka kuģis, kas kuģo ar kādas dalībvalsts karogu, nav izpildījis prasības, kā minēts pirmajā daļā, atrodoties vienā no tās dalībvalsts ostām, ar kuras karogu kuģis kuģo, attiecīgā dalībvalsts, devusi attiecīgajai sabiedrībai iespēju iesniegt paskaidrojumus, var izdot karoga aizturēšanas rīkojumu līdz brīdim, kad kuģošanas sabiedrība ir izpildījusi savus pienākumus. Par to tā informē Komisiju, EMSA un pārējās dalībvalstis. Pēc šādas karoga aizturēšanas rīkojuma izdošanas katra dalībvalsts veic tādus pašus pasākumus kā pēc izraidīšanas rīkojuma saskaņā ar pirmās daļas otro teikumu.

Šis punkts neskar starptautiskos jūrniecības noteikumus, ko piemēro briesmās esošu kuģu gadījumā. ";

19) direktīvas 18.b pantu aizstāj ar šādu:

"18.b pants

Komisijas, Eiropas Jūras drošības aģentūras un citu relevantu organizāciju sniegtā palīdzība

1. Lai Komisija, administrējošā dalībvalsts un administrējošās iestādes varētu izpildīt savus pienākumus saskaņā ar 3.c panta 4. punktu, 3.f, 3.gb, 3.gc, 3.gd, 3.ge un 18.a pantu, tās attiecībā uz kuģošanas sabiedrību var lūgt Eiropas Jūras drošības aģentūras vai citas relevantas organizācijas palīdzību un šajā nolūkā noslēgt attiecīgas vienošanās ar šīm organizācijām.
2. Komisija ar Eiropas Jūras drošības aģentūras palīdzību cenšas izstrādāt piemērotus rīkus un norādījumus, kuri paredzēti tam, lai atvieglotu un koordinētu verifikācijas un izpildes darbības, kas saistītas ar šīs direktīvas piemērošanu jūras transportam. Ciktāl praktiski iespējams, šādus norādījumus un rīkus dara pieejamus dalībvalstīm un verificētājiem informācijas apmaiņas nolūkā un lai labāk nodrošinātu šīs direktīvas stingru izpildi."

19.a) direktīvas 29.a pantu aizstāj ar šādu:

"29.a pants

Pasākumi gadījumā, ja cenu svārstības ir pārmērīgas

1. **Ja sešu iepriekšējo kalendāro mēnešu vidējā kvotu cena ir vairāk nekā 2,5 reizes augstāka par divu iepriekšējo gadu atsauces perioda vidējo kvotu cenu, saskaņā ar Lēmuma (ES) 2015/1814 1. panta 7. punktu no tirgus stabilitātes rezerves atbrīvo 75 miljonus kvotu.**

Pirmajā daļā minētā kvotu cena ir to izsolu cena, kas attiecībā uz II un III nodaļā minētajām kvotām veiktas saskaņā ar aktu, kurš pieņemts saskaņā ar 10. panta 4. punktu.

Pirmajā daļā minētais divu iepriekšējo gadu atsaucē periods ir divu gadu periods, kas beidzas pirms minētajā daļā norādītā sešu kalendāro mēnešu perioda pirmā mēneša.

Ja pirmajā daļā minētais nosacījums ir izpildīts un 2. punkts nav piemērojams, Komisija par to publicē paziņojumu *Oficiālajā Vēstnesī*, norādot datumu, kurā nosacījums tika izpildīts.

Sešu iepriekšējo kalendāro mēnešu vidējo kvotu cenu un divu iepriekšējo gadu atsaucē perioda vidējo kvotu cenu Komisija publicē katrā mēneša pirmo triju darbdienu laikā. Ja šā panta 1. punktā minētais nosacījums nav izpildīts, Komisija publicē arī cenas līmeni, kas vidējai kvotu cenai jāsasniedz nākamajā mēnesī, lai izpildītu minētajā punktā norādīto nosacījumu.

2. Ja nosacījums kvotu atbrīvošanai no tirgus stabilitātes rezerves, ievērojot šā panta 1. punktu, ir izpildīts, 1. punktā minēto nosacījumu neuzskata par atkārtoti izpildītu līdz brīdim, kad pēc iepriekšējās atbrīvošanas beigām ir pagājuši vismaz divpadsmit mēneši.

3. Kārtību, kādā piemēro šos noteikumus, paredz 10. panta 4. punktā minētajos aktos.";

20) direktīvas 30. pantam pievieno [...] 2.a un 5. punktu:

"2.a OIM sektoriem piemērojamos pasākumus pārskata, ņemot vērā Regulas xxx [atsauce uz OIM] piemērošanā gūto pieredzi. Līdz 2026. gada 1. janvārim un pēc tam ik pēc diviem gadiem kā daļu no saviem ziņojumiem Eiropas Parlamentam un Padomei, ievērojot [OIM regulas] 30. pantu, Komisija novērtē mehānisma ietekmi uz oglekļa emisiju pārvirzes risku, tostarp saistībā ar eksportu. Ziņojumā novērtē nepieciešamību veikt papildu pasākumus, tostarp leģislatīvus pasākumus, lai risinātu oglekļa emisiju pārvirzes riskus. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno leģislatīvo aktu priekšlikumu.";

"5. Līdz 2026. gada 31. decembrim Komisija iesniedz ziņojumu, kurā novērtēta ietekme un iespējamība no 2031. gada noteikt obligātu prasību iekļaut [...] sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, kas paredzēta Direktīvas 2003/87/EK 1. pielikumā, [...] ņemot vērā attiecīgos kritērijus, piemēram, ietekmi uz iekšējo tirgu, iespējamās konkurences izkropļojumus, vides integritāti, saskaņotību ar Atkritumu pamatdirektīvas³⁴ mērķiem un stabilitāti un precizitāti attiecībā uz emisiju monitoringu un aprēķināšanu. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno tiesību akta priekšlikumu [...] grozīt šo direktīvu.";

21) aiz 30. panta iekļauj šādu IVa nodaļu:

"IVa NODAĻA

EMISIJAS KVOTU TIRDZNIECĪBAS SISTĒMA ĒKU UN AUTOTRANSPORTA SEKTORĀ

30 a. pants

Darbības joma

Šīs nodaļas noteikumus piemēro emisijām, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujām, kvotu piešķiršanai un nodošanai, monitoringam, ziņošanai un verificācijai attiecībā uz III pielikumā uzskaitītajām darbībām. Šo nodaļu nepiemēro emisijām, ko jau aptver II [...] un III nodaļa.

30.b pants

Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka no 2025. gada 1. janvāra neviens regulētais subjekts neveic III pielikumā minētu darbību, ja nav saņēmis atļauju, ko kompetentā iestāde izdevusi saskaņā ar 2. un 3. punktu.

³⁴ [Ievietot atsauci.]

2. Pieteikumā, ko regulētais subjekts saskaņā ar 1. punktu iesniedz kompetentajai iestādei, lai saņemtu siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju saskaņā ar šo nodaļu, ir vismaz šāda informācija:
- a) regulētais subjekts;
 - b) kādas tādas degvielas tas nodod patēriņam, kuras tiek izmantotas sadedzināšanai ēku un autotransporta sektorā saskaņā ar III pielikuma definīcijām, un ar kādiem paņēmieniem tas šīs degvielas nodod patēriņam;
 - c) kāds ir to degvielu tiešais lietojums, kuras nodotas patēriņam III pielikumā minētajā darbībā;
 - d) plānotie pasākumi, kā tiks veikts emisiju monitorings un ziņots par tām saskaņā ar 14. un 30.f pantā minētajiem aktiem;
 - e) a) līdz d) apakšpunktā minētās informācijas netehnisks kopsavilkums.
3. Kompetentā iestāde izdod siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, ar ko 1. punktā minētajam regulētajam subjektam atļauj veikt III pielikumā minēto darbību, ja tā ir pārliecinājusies, ka subjekts ir spējīgs monitorēt saskaņā ar III pielikumu patēriņam nodoto degvielu daudzumiem atbilstošās emisijas un ziņot par tām.
4. Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujās ir vismaz šāda informācija:
- a) regulētā subjekta nosaukums un adrese;
 - b) apraksts, ar kādiem paņēmieniem regulētais subjekts degvielas nodod patēriņam šīs nodaļas aptvertajos sektoros;
 - c) saraksts ar degvielām, kuras regulētais subjekts nodod patēriņam šīs nodaļas aptvertajos sektoros;
 - d) monitoringa plāns, kas atbilst prasībām, kuras noteiktas ar 14. pantā minētajiem aktiem;

- e) ziņošanas prasības, kuras noteiktas ar 14. pantā minētajiem aktiem;
 - f) saistības četru mēnešu laikā pēc gada beigām nodot saskaņā ar šo nodaļu piešķirtās kvotas, kas līdzvērtīgas kopējām emisijām attiecīgajā kalendārajā gadā, kuras verificētas saskaņā ar 15. pantu.
5. Dalībvalstis var atļaut regulētajiem subjektiem monitoringa plānus atjaunināt, nemainot atļauju. Regulētie subjekti visus atjauninātos monitoringa plānus iesniedz apstiprināšanai kompetentajā iestādē.
6. Regulētais subjekts informē kompetento iestādi par visām plānotajām izmaiņām, kas skar tā darbības veidu vai patēriņam nodotās degvielas, kuru dēļ var būt nepieciešams atjaunināt siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju. Vajadzības gadījumā kompetentā iestāde atļauju atjaunina saskaņā ar 14. pantā minētajiem aktiem. Ja mainās šīs nodaļas aptvertā regulētā subjekta identitāte, kompetentā iestāde atļauju atjaunina, iekļaujot tajā jaunā regulētā subjekta vārdu vai nosaukumu un adresi.

30.c pants

Kvotu kopapjoms

1. To Savienības kvotu kopapjoms, kuras saskaņā ar šo nodaļu tiek piešķirtas katru gadu no [...] 2027. gada, sākot no 2024. gada lineāri samazinās. 2024. gada vērtību definē kā šīs nodaļas aptvertajiem sektoriem noteiktās 2024. gada emisiju robežvērtības, kas aprēķinātas, par pamatu ņemot atsauces emisijas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/842 4. panta 2. punktu, un kam piemēro lineārā samazinājuma trajektoriju, kura noteikta minētās regulas darbības jomā ietilpstošajām emisijām. Pēc 2024. gada daudzumu ik gadus samazina, piemērojot lineāro samazinājuma koeficientu 5,15 %. Savienības kvotu kopapjomu [...] 2027. gadam Komisija publicē līdz 2024. gada 1. janvārim.

2. To Savienības kvotu kopapjoms, kuras saskaņā ar šo nodaļu tiek piešķirtas katru gadu no 2028. gada, sākot no 2025. gada lineāri samazinās, pamatojoties uz vidējām emisijām 2024.–2026. gadā, par kurām ziņots saskaņā ar šo nodaļu. Kvotu daudzumu samazina, piemērojot lineāru samazinājuma koeficientu 5,43 %, izņemot gadījumus, kad piemērojami IIIa pielikuma 1. punkta nosacījumi – tādā gadījumā daudzumu samazina, piemērojot lineāru samazinājuma koeficientu, kas koriģēts saskaņā ar IIIa pielikuma 2. punkta noteikumiem. Savienības kvotu kopapjomu 2028. gadam un, ja nepieciešams, koriģēto lineāro samazinājuma koeficientu Komisija publicē līdz 2027. gada 30. jūnijam.

3. To Savienības kvotu kopapjomu, kuras piešķirtas saskaņā ar šo nodaļu, koriģē, lai kompensētu nodoto kvotu apjomu gadījumos, kad nebija iespējams izvairīties no emisiju dubultās uzskaites, kā minēts 30.f panta 4. punktā. Korekcija atbilst to kvotu kopējam daudzumam, kuras ir aptvertas ar šo nodaļu un kuras bija kompensētas attiecīgajā pārskata gadā, ievērojot 30.f panta 4. punktā minētos aktus.

4. Dalībvalsts, kas saskaņā ar šo nodaļu izveidotajā emisijas kvotu tirdzniecībā vienusēji ir iekļāvusi regulētu subjektu, ievērojot 30.j pantu, nodrošina, ka attiecīgais regulētais subjekts līdz attiecīgā gada 30. aprīlim iesniedz attiecīgajai kompetentajai iestādei pienācīgi pamatotu ziņojumu saskaņā ar 30.f panta noteikumiem. Ja iesniegtie dati ir pienācīgi pamatoti, kompetentā iestāde līdz attiecīgā gada 30. jūnijam par to paziņo Komisijai. Saskaņā ar 1. punktu piešķiramo kvotu daudzumu koriģē, ņemot vērā pienācīgi pamatotu iesniegto ziņojumu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

30.d pants

Kvotu izsolišana par III pielikumā minēto darbību

1. No [...] 2027. gada šīs nodaļas aptvertās kvotas izsola, ja vien tās nav ieskaitītas tirgus stabilitātes rezervē, kas izveidota ar Lēmumu (ES) 2015/1814. Šīs nodaļas aptvertās kvotas izsola atsevišķi no II [...] un III nodaļas aptvertajām kvotām.
2. Šīs nodaļas aptverto kvotu izsolišana sākas [...] 2027. gadā, un izsolīti tiek 130 % no tā [...] 2027. gadā izsolāmo kvotu apjoma, kura pamatā ir attiecīgajam gadam paredzētais Savienības kvotu kopapjoms un attiecīgās izsolāmo kvotu daļas un apjomi saskaņā ar 3., 4. un 5. punktu [...]. Papildu izsolāmos apjomus izmanto tikai kvotu nodošanai saskaņā ar 30.e panta 2. punktu un var izsolīt līdz 2028. gada 30. aprīlim. Papildu apjomus atskaita no [...] 2029.–2031. gadā izsolāmo kvotu apjomiem. Šo agrīno izsoļu nosacījumus nosaka saskaņā ar 6. punktu un 10. panta 4. punktu.

[...] 2027. gadā 600 miljonus šīs nodaļas aptverto kvotu izveido kā turējumus tirgus stabilitātes rezervē saskaņā ar Lēmuma (ES) 2015/1814 1a. panta 3. punktu.

3. 150 miljonus saskaņā ar šo nodaļu piešķirto kvotu izsola, un visus ieņēmumus no šīm izsolēm **līdz 2032. gadam** dara pieejamus [...] **Sociālajam klimata fondam, kas izveidots ar Regulu (ES) 20.../nn [Sociālā klimata fonda regula] (*)**. Komisija **nodrošina šo kvotu izsolīšanu**.

3.a **No atlikušā kvotu daudzuma un lai kopā ar ieņēmumiem no 3. punktā un 10.a panta 8.a punktā minētajām kvotām iegūtu līdz 59 000 000 000 EUR, Komisija nodrošina, ka tiek izsolīts papildu apjoms šajā nodaļā minēto kvotu, kuru līdz 2032. gadam dara pieejamu Sociālajam klimata fondam, kas izveidots ar Regulu (ES) 20.../nn [Sociālā klimata fonda regula] (*)**.

Komisija nodrošina, ka Sociālajam klimata fondam paredzētās kvotas tiek izsolītas saskaņā ar 10. panta 4. punktā minētajiem principiem un kārtību un deleģēto aktu, kas pieņemts saskaņā ar minēto noteikumu.

Šā panta 3. punktā un šā punkta pirmajā daļā minēto kvotu izsolē gūtie ieņēmumi ir ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu, un tos īsteno saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami Sociālajam klimata fondam.

Saskaņā ar 10.a panta 8.a punktu, šā panta 3. punktu un šo punktu fondam piešķirtā ikgadējā summa 2027. gadā nepārsniedz 10 500 000 000 EUR, 2028. gadā – 10 150 000 000 EUR, 2029. gadā – 9 950 000 000 EUR, 2030. gadā – 9 750 000 000 EUR, 2031. gadā – 9 500 000 000 EUR, 2032. gadā – 9 150 000 000 EUR.

Ja ieņēmumus, kas gūti no 4. punktā minētās izsoles, saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu nosaka kā pašu resursus, **10.a panta 8.a punktu, šā panta 3. punktu un šo punktu beidz piemērot**.

4. Šīs nodaļas aptverto kvotu kopapjomu, no kura atskaitīti 3. un **3.a** punktā norādītie daudzumi, dalībvalstis izsola, un tas tiek sadalīts starp tām tādās daļās, kas ir identiskas attiecīgās dalībvalsts to emisiju daļai, kuras minētas Regulas (ES) 2018/842 4. panta 2. punktā attiecībā uz šīs nodaļas aptvertajiem sektoriem vidēji 2016.–2018. gada periodā.

[...]

5. Dalībvalstis nosaka, kā tiek izmantoti 4. punktā minētajās kvotu izsolēs iegūtie ieņēmumi, izņemot ieņēmumus, kas ir ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar 3.a punktu, vai ieņēmumus, kas saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu uzskatāmi par pašu resursiem un ieskaitīti Savienības budžetā. Dalībvalstīm [...] minētie ieņēmumi vai šo ieņēmumu finansiālās vērtības ekvivalents būtu jāizmanto, lai finansētu vienu vai vairākas no 10. panta 3. punktā minētajām darbībām vai vienu vai vairākus šādus pasākumus:
- a) pasākumi, kuru mērķis ir veicināt ēku siltumapgādes un aukstumapgādes dekarbonizāciju vai ēku energopatēriņa samazināšanos, tostarp atjaunīgās enerģijas integrēšana un saistīti pasākumi saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 11. punktu, 12. un 20. pantu [jāatjaunina atsauces uz pārskatīto direktīvu], kā arī pasākumi, ar ko sniedz finansiālu atbalstu mājāsaimniecībām ar zemiem ienākumiem visnefektīvākajās ēkās;
 - b) pasākumi, kuru mērķis ir paātrināt bezemisiju transportlīdzekļu ieviešanu vai sniegt finansiālu atbalstu pilnībā sadarbspējīgas bezemisiju transportlīdzekļu uzpildes un uzlādes infrastruktūras izvēšanai, vai pasākumi, kas domāti, lai veicinātu pāreju uz sabiedrisko transportu un uzlabotu multimodalitāti, vai pasākumi, kas domāti, lai risinātu sociālos jautājumus, kas skar transporta lietotājus ar zemiem un vidējiem ienākumiem.

c) finansiālas kompensācijas sniegšana degvielas galapatērētājiem gadījumos, kad nebija iespējams izvairīties no emisiju dubultās uzskaites, kā minēts 30.f panta 4. punktā.

Dalībvalstīm daļa no izsoļu ieņēmumiem, kas gūti saskaņā ar šo pantu, [...] būtu jāizmanto, lai risinātu sociālos jautājumus, kuru iemesls ir emisiju tirdzniecība saskaņā ar šo nodaļu, īpašu uzvaru liekot uz Regulā (ES) 20./nn [Sociālā klimata fonda regula](*) definētajām mazaizsargātām mājsaimniecībām, mazaizsargātiem mikrouzņēmumiem un mazaizsargātiem transporta lietotājiem. [...]

Uzskata, ka dalībvalstis ir izpildījušas šā punkta noteikumus, ja tās ir ieviesušas un īsteno fiskālā vai finansiālā atbalsta rīcībpolitiku vai tādu regulatīvu rīcībpolitiku, kura piesaista finansiālo atbalstu, kurš domāts pirmajā daļā izklāstītajām vajadzībām un kura vērtība ir līdzvērtīga pirmajā daļā minētajiem ieņēmumiem, kas rodas, izsolot šajā nodaļā minētās kvotas.

Dalībvalstis informē Komisiju par ieņēmumu izlietojumu un par saskaņā ar šo punktu veiktajiem pasākumiem, proti, iekļauj šo informāciju ziņojumos, ko tās iesniedz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 (**).

6. Saskaņā ar šo nodaļu piešķirtajām kvotām piemēro 10. panta 4. un 5. punktu. [...]

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

(**) [*ievietot atsauci*]

30.e pants

Kvotu pārskaitīšana, nodošana un anulēšana

1. Šīs nodaļas aptvertajām emisijām, regulētajiem subjektiem un kvotām piemēro 12. pantu, izņemot 12. panta 2.a punktu, 3. punktu, 3.a punktu, 4. punkta otro un trešo teikumu un 5. punktu. Tālab:
 - a) jebkādu atsauci uz emisijām lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajām emisijām;
 - b) jebkādu atsauci uz iekārtu operatoriem lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajiem regulētajiem subjektiem;
 - c) jebkādu atsauci uz kvotām lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajām kvotām.

2. No [...] 2028. gada 1. janvāra dalībvalstis nodrošina, ka līdz katra gada 30. aprīlim regulētais subjekts nodod tādu šīs nodaļas aptverto kvotu skaitu, kas ir vienāds ar kopējām emisijām, kuras savukārt atbilst degvielas daudzumiem, kuri saskaņā ar III pielikumu nodoti patēriņam iepriekšējā kalendārajā gadā, kā verificēts saskaņā ar 15. un 30.f pantu, un ka šīs kvotas pēc tam tiek anulētas.
3. Līdz 2030. gada 31. decembrim, atkāpjoties no pirmā un otrā punkta, ja regulētam subjektam, kas ir iedibināts attiecīgajā dalībvalstī, piemēro valsts oglekļa nodokli, kurš ir spēkā 2027.–2030. gadā un kurš aptver III pielikumā minētu darbību, attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde var minēto regulēto subjektu atbrīvot no 2. punktā paredzētā pienākuma nodot kvotas par konkrētu pārskata gadu ar noteikumu, ka:
- a) attiecīgā dalībvalsts līdz [ievietot šīs grozošās direktīvas transponēšanas termiņu] paziņo Komisijai par savu valsts oglekļa nodokli, kurš aptver III pielikumā minētu darbību, un tajā brīdī ir stājušies spēkā valsts tiesību akti, ar kuriem nosaka 2027.–2030. gadā piemērojamās nodokļa likmes. Attiecīgā dalībvalsts paziņo Komisijai par jebkādam turpmākām izmaiņām saistībā ar valsts oglekļa nodokli;
 - b) pārskata gadā attiecīgās dalībvalsts valsts oglekļa nodoklis, ko minētais regulētais subjekts ir faktiski samaksājis, ir lielāks par vidējo izsoles līdzsvara cenu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, kas izveidota saskaņā ar šo nodaļu;
 - c) regulētais subjekts pilnībā ievēro pienākumus, kas 30.b pantā paredzēti par siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujām un 30.f pantā – par tā emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju;
 - d) attiecīgā dalībvalsts līdz tā gada 30. aprīlim, kas seko pārskata gadam, paziņo Komisijai par jebkura šāda atbrīvojuma piemērošanu un par atbilstošo kvotu apjomu, kas jāanulē saskaņā ar g) apakšpunktu un deleģētajiem aktiem, kuri pieņemti, ievērojot 10. panta 4. punktu;

- e) Komisija – trīs mēnešu laikā pēc paziņošanas saskaņā ar a) apakšpunktu vai divu mēnešu laikā pēc paziņošanas par attiecīgo gadu saskaņā ar d) apakšpunktu – neiebilst pret atkāpes piemērošanu, pamatojoties uz to, ka paziņotais pasākums neatbilst šajā punktā izklāstītajiem nosacījumiem;
- f) attiecīgā dalībvalsts 30.d panta 4. punktā minēto kvotu apjomu par konkrētu pārskata gadu neizsola, kamēr atbilstoši g) apakšpunktam nav noteikts to kvotu apjoma daudzums, kuras saskaņā ar šo punktu paredzēts anulēt, izņemot apjomus, kas nepieciešami, lai [...] izpildītu savus pienākumus, ievērojot Padomes Lēmumu (ES, Euratom) 2020/2053 ³⁵, ja ienēmumi, kas gūti no 30.d panta 4. punktā minētās izsoles, saskaņā ar LESD 311. panta trešo daļu ir noteikti kā pašu resursi. Attiecīgā dalībvalsts neizsola nekādu papildu kvotu apjomu saskaņā ar 30.d panta 2. punkta pirmo daļu;
- g) attiecīgā dalībvalsts no 30.d panta 4. punktā minētā tai izsolāmo kvotu kopapjoma anulē tādu kvotu apjomu par pārskata gadu, kurš ir vienāds ar šīs nodaļas aptvertajām minētā regulētā subjekta verificētajām emisijām par pārskata gadu. Ja kvotu apjoms, kas vēl ir jāizsola pārskata gadā pēc f) apakšpunkta piemērošanas, ir mazāks par kvotu apjomu, kas jāanulē saskaņā ar šo punktu, attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka tā anulē tādu kvotu apjomu, kas atbilst starpībai, līdz tā gada beigām, kas seko pārskata gadam; un

³⁵ Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

- h) brīdī, kad tiek iesniegts pirmais paziņojums saskaņā ar a) apakšpunktu, attiecīgā dalībvalsts apņemas vienam vai vairākiem pasākumiem, kas uzskaitīti vai minēti 30.d panta 5. punkta pirmajā un otrajā daļā, izmantot ieņēmumiem līdzvērtīgu summu, kurai, ja nebūtu šīs atkāpes, būtu bijis piemērojams 30.d panta 5. punkts. Piemēro 30.d panta 5. punkta trešo un ceturto daļu, un Komisija pārliecinās, ka atbilstīgi tām saņemtā informācija ir saskaņā ar pausto apņemšanos.

Kvotu apjoms, ko saskaņā ar g) apakšpunktu paredzēts anulēt, neietekmē ārējos piešķirtos ieņēmumus, kas noteikti, ievērojot 30.d panta 3.a punktu, [...] vai, ja tas ir noteikts, ievērojot ar LESD 311. panta trešo daļu, Savienības budžeta pašu resursus, ievērojot Padomes Lēmumu (ES, Euratom) 2020/2053, no ieņēmumiem, kas gūti, izsolot kvotas saskaņā ar 30.d pantu.

30.f pants

Emisiju monitorings, ziņošana, verifikācija un akreditācija

1. Šīs nodaļas aptvertajām emisijām, regulētajiem subjektiem un kvotām piemēro 14. un 15. pantu. Tālab:
 - a) jebkādu atsauci uz emisijām lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajām emisijām;
 - b) jebkādu atsauci uz I pielikumā uzskaitītu darbību lasa kā atsauci uz III pielikumā uzskaitītu darbību;
 - c) jebkādu atsauci uz operatoriem lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajiem regulētajiem subjektiem;
 - d) jebkādu atsauci uz kvotām lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajām kvotām.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka no 2025. gada katrs regulētais subjekts katrā kalendārajā gadā monitorē emisijas, kas atbilst degvielas daudzumiem, kuri nodoti patēriņam saskaņā ar III pielikumu. Tās arī nodrošina, ka no 2026. gada katrs regulētais subjekts nākamajā gadā par šīm emisijām ziņo kompetentajai iestādei saskaņā ar 14. panta 1. punktā minētajiem aktiem.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka katrs regulētais subjekts, kam 2025. gada 1. janvārī ir saskaņā ar 30.b pantu piešķirta atļauja, līdz 2025. gada 30. martam paziņo savas vēsturiskās emisijas par 2024. gadu.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka regulētie subjekti spēj ticami un pareizi par katru degvielas veidu identificēt un dokumentēt precīzus patēriņam nodotās degvielas daudzumus, ko izmanto sadedzināšanai ēku un autotransporta sektorā, kā norādīts III pielikumā, un to degvielu galalietojumu, ko regulētie subjekti nodevuši patēriņam. Dalībvalstis veic pienācīgus pasākumus, lai [...] ierobežotu risku, ka šīs nodaļas aptvertās emisijas un II [...] un III nodaļas aptvertās emisijas varētu tikt dubulti uzskaitītas.

Komisija pieņem īstenošanas aktus attiecībā uz detalizētiem noteikumiem par izvairīšanos no dubultās uzskaites un par finansiālas kompensācijas sniegšanu degvielas galapatērētājiem gadījumos, kad no šādas dubultās uzskaites nevar izvairīties [...]. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22.a panta 2. punktā.

5. Šīs nodaļas aptverto emisiju monitoringa un paziņošanas principi ir izklāstīti IV pielikuma C daļā.
6. Šīs nodaļas aptverto emisiju verifikācijas kritēriji ir izklāstīti V pielikuma C daļā.
7. Dalībvalstis saskaņā ar 14. panta 1. punktā minētajiem tiesību aktiem var atļaut vienkāršotus monitoringa, ziņošanas un verifikācijas pasākumus tādiem regulētiem subjektiem, kuru ikgadējās emisijas, kas atbilst patēriņam nodotajiem degvielas daudzumiem, ir mazākas par 1000 tonnām oglekļa dioksīda ekvivalenta.

30.g pants

Administrēšana

Šīs nodaļas aptvertajām emisijām, regulētajiem subjektiem un kvotām piemēro 13. un 15.a pantu, 16. panta 1., 2., 3., 4. un 12. punktu, 17., 18., 19., 20., 21., 22., 22.a, 23. un 29. pantu. Tālāb:

- a) jebkādu atsauci uz emisijām lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajām emisijām;
- b) jebkādu atsauci uz operatoriem lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajiem regulētajiem subjektiem;
- c) jebkādu atsauci uz kvotām lasa kā atsauci uz šīs nodaļas aptvertajām kvotām.

30.h pants

Pasākumi pārmērīga cenu pieauguma gadījumā

1. Ja vairāk nekā trīs secīgus mēnešus vidējā kvotas cena izsolēs, ko rīko saskaņā ar tiesību aktu, kurš pieņemts saskaņā ar 10. panta 4. punktu, ir vairāk nekā divas reizes lielāka par kvotas vidējo cenu iepriekšējos sešos secīgos mēnešos izsolēs, kur izsola šīs nodaļas aptvertās kvotas, [...] no tirgus stabilitātes rezerves atbrīvo 50 miljonus šīs nodaļas aptverto kvotu saskaņā ar Lēmuma (ES) 2015/1814 1.a panta 7. punktu.

Attiecībā uz 2027. un 2028. gadu – pirmajā daļā minētie nosacījumi ir izpildīti, ja vairāk nekā trīs secīgus mēnešus vidējā kvotas cena ir vairāk nekā 1,5 reizes lielāka par vidējo kvotas cenu iepriekšējo sešu secīgo mēnešu atsaucē periodā.

2. Ja vairāk nekā trīs secīgus mēnešus vidējā kvotas cena izsolēs, ko rīko saskaņā ar tiesību aktu, kurš pieņemts saskaņā ar 10. panta 4. punktu, ir vairāk nekā trīs reizes lielāka par kvotas vidējo cenu iepriekšējos sešos secīgos mēnešos izsolēs, kur izsola šīs nodaļas aptvertās kvotas, no tirgus stabilitātes rezerves atbrīvo 150 miljonus šīs nodaļas aptverto kvotu saskaņā ar Lēmuma (ES) 2015/1814 1.a panta 7. punktu.
3. Ja ir izpildīts šā panta 1. vai 2. punktā minētais nosacījums, papildu kvotas, ievērojot to pašu punktu, atbrīvo ne agrāk kā 12 mēnešus pēc tam.
4. Ja ir izpildīts 1. vai 2. punktā paredzētais nosacījums un 3. punkts nav piemērojams, Komisija *Oficiālajā Vēstnesī* nekavējoties publicē datumu, kurā ir izpildīts 1. vai 2. punktā paredzētais nosacījums.

30.i pants

Šīs nodaļas pārskatīšana

Līdz 2028. gada 1. janvārim Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei ziņo par šīs nodaļas noteikumu īstenošanu, proti, par to lietderību, administrēšanu un praktisko piemērošanu, tostarp par to, kā tiek piemēroti noteikumi saskaņā ar Lēmumu (ES) 2015/1814, un par to, kā šīs nodaļas aptvertās kvotas ir izmantotas, lai II [...] un III nodaļas aptvertie subjekti izpildītu savas atbilstības nodrošināšanas saistības. Vajadzības gadījumā Komisija ziņojumu papildina ar priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei šo nodaļu grozīt. Līdz 2031. gada 31. oktobrim Komisijai būtu jāizvērtē, vai ir iespējams III pielikuma aptvertos sektorus integrēt emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, kura aptver Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītos sektorus.

Procedūras III pielikumā minētās darbības vienpusējai paplašināšanai uz citām nozarēm, uz kurām neattiecas II un III nodala

1. No 2027. gada dalībvalstis var piemērot emisijas kvotu tirdzniecību saskaņā ar šo nodaļu nozarēs, kuras nav uzskaitītas III pielikumā, ņemot vērā visus attiecīgos kritērijus, jo īpaši ietekmi uz iekšējo tirgu, iespējamās konkurences izkropļojumus, saskaņā ar šo nodaļu izveidotās emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas vidisko integritāti un plānotās monitoringa un ziņošanas sistēmas uzticamību, ar noteikumu, ka Komisija ir apstiprinājusi darbības paplašināšanu.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu attiecībā uz paplašināšanas apstiprināšanu, atļauju papildu kvotu piešķiršanai un atļauju citām dalībvalstīm paplašināt darbību. Komisija, pieņemot šādus deleģētos aktus, var arī papildināt paplašināšanu ar vēl citiem noteikumiem, kas reglamentē pasākumus, kuru mērķis ir novērst iespējamus dubultās uzskaites gadījumus, tostarp attiecībā uz papildu kvotu piešķiršanu, lai kompensētu kvotas, kas nodotas par degvielu izmantojumu I pielikumā uzskaitītajās darbībās. Jebkuri finansiāli pasākumi, ko dalībvalstis veic par labu uzņēmumiem tajās nozarēs vai apakšnozarēs, kurās pastāv reāls oglekļa emisiju pārvirzes risks, kam par iemeslu ir ievērojamas netiešās izmaksas, kuras faktiski rada siltumnīcefekta gāzu emisijas izmaksu iekļaušana degvielas cenā vienpusējas paplašināšanas dēļ, ir saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem un nerada nepamatotus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.

2. Papildu kvotas, kas piešķirtas saskaņā ar šajā pantā paredzēto atļauju, izsola atbilstīgi 30.d pantā noteiktajām prasībām. Neatkarīgi no 30.d panta 1. līdz 4.a punkta dalībvalstis, kuras vienpusēji paplašinājušas darbības, nosaka, kā izlietojami ieņēmumi, kas gūti, izsolot minētās papildu kvotas.";

- 22) Direktīvas 2003/87/EK I, IIb, IV un V pielikumu groza atbilstīgi šīs direktīvas I pielikumam, un III, IIIa un IIIb pielikumu Direktīvā 2003/87/EK iekļauj saskaņā ar šīs direktīvas I pielikumu.

2. pants

Lēmuma (ES) 2015/1814 grozījumi

Lēmumu (ES) 2015/1814 groza šādi:

- 1) lēmuma 1. pantu groza šādi:

- a) 4. punkta otro teikumu aizstāj ar šādu:

"Konkrētā gadā aprītē esošo kvotu kopskaits ir to kvotu kumulatīvais skaits, kuras piešķirtas attiecībā uz iekārtām un kuģošanas sabiedrībām, bet nav ieskaitītas rezervē periodā kopš 2008. gada 1. janvāra, turklāt te ietilpst arī to kvotu skaits, kas minētajā periodā piešķirts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 13. panta 2. punktu tās 2018. gada 18. maijā spēkā esošajā redakcijā, un iekārtām dotās tiesības saskaņā ar ES ETS izmantot starptautiskos kredītus, [...] līdz minētā konkrētā gada 31. decembrim, atskaitot ES ETS iekārtu un kuģošanas sabiedrību verificēto emisiju kumulatīvo daudzumu tonnās no 2008. gada 1. janvāra līdz tā paša konkrētā gada 31. decembrim un visas kvotas, kas anulētas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 4. punktu.";

- b) pantā iekļauj šādu 4.a punktu:

"4.a No [gads pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] aprēķinot katrā konkrētā gadā aprītē esošo kvotu kopskaitu, ņem vērā aviācijas nozarē piešķirto kvotu kumulatīvo skaitu un aviācijas verificēto emisiju kumulatīvo tonnu daudzumu saskaņā ar ES ETS, neieskaitot emisijas no lidojumiem maršrutos, uz kuriem attiecas kompensēšana, kas aprēķināta saskaņā ar 12. panta 6. punktu, laikā no [gads pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] 1. janvāra līdz minētā gada 31. decembrim. [...]

Aprēķinot aprītē esošo kvotu kopskaitu, saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.g.a pantu anulētās kvotas uzskata par piešķirtām kvotām.";

c) panta 5. un 5.a punktu aizstāj ar šādiem:

"5. Jebkurā konkrētā gadā, ja aprītē esošo kvotu kopskaits ir no 833 miljoniem līdz 1096 miljoniem kvotu, tad tādu kvotu skaitu, kas ir vienāds ar starpību starp jaunāko, saskaņā ar šā panta 4. punktu publicēto, aprītē esošo kvotu kopskaitu, un 833 miljoniem kvotu, atskaita no to kvotu apjoma, kas dalībvalstīm jāizsola saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 2. punktu, un ieskaita rezervē 12 mēnešu periodā, kas sākas attiecīgā gada 1. septembrī. Ja aprītē esošo kvotu kopskaits ir lielāks par 1096 miljoniem kvotu, tad to kvotu skaits, kas ir atskaitāms no kvotu apjoma, kurš dalībvalstīm jāizsola saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 2. punktu, un ieskaitāms rezervē 12 mēnešu periodā, kas sākas attiecīgā gada 1. septembrī, ir 12 % no aprītē esošo kvotu kopskaita. Atkāpjoties no pēdējā teikuma, līdz 2030. gada 31. decembrim šo procentuālo lielumu dubulto.

Neskarot to kvotu kopskaitu, kuras jāatskaita saskaņā ar šo punktu, Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētās kvotas neņem vērā līdz 2030. gada 31. decembrim, nosakot dalībvalstu daļas, kas veido minēto kopskaitu.

5.a Ja vien netiek noteikts citādi pirmajā pārskatīšanā, kas tiek veikta saskaņā ar 3. pantu, sākot no 2023. gada, rezervē turētās kvotas, kuru apjoms pārsniedz 400 miljonus kvotu, vairs nav derīgas.";

d) panta 7. punktu aizstāj ar šādu:

"7. Jebkurā gadā, ja nav piemērojams šā panta 6. punkts un ir izpildīts Direktīvas 2003/87/EK 29.a panta 1. punktā minētais nosacījums, 75 miljonus kvotu atbrīvo no rezerves un pievieno kvotu apjomam, kas dalībvalstīm jāizsola saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 2. punktu. Ja rezervē ir mazāk nekā 75 miljoni kvotu, saskaņā ar šo punktu atbrīvo visas rezervē esošās kvotas. Ja Direktīvas 2003/87/EK 29.a panta 1. punktā minētais nosacījums ir izpildīts, saskaņā ar minēto noteikumu no rezerves atbrīvojamos apjomus vienmērīgi sadala trīs mēnešu laikposmā, kas sākas ne vēlāk kā divus mēnešus no dienas, kad ir izpildīts Direktīvas 2003/87/EK 29.a panta 1. punktā minētais nosacījums, kā to Komisija paziņojusi saskaņā ar minētā punkta ceturto daļu.";

2) iekļauj šādu 1.a pantu:

"1.a pants

Tirgus stabilitātes rezerves izmantošana ēku un autotransporta sektoros

1. Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļas aptvertās kvotas ieskaita – un atbrīvo – ar šā lēmuma 1. pantu izveidotās rezerves atsevišķā sekcijā saskaņā ar šā panta noteikumiem.
2. Kvotas saskaņā ar šo pantu rezervē ieskaita no 2028. gada 1. septembra. Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļas aptvertās kvotas rezervē ieskaita, rezervē tur un no rezerves atbrīvo atsevišķi no šā lēmuma 1. panta aptvertajām kvotām.

3. Šā panta 1. punktā minēto sekciju izveido 2027. gadā saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 30.d panta 2. punkta otro daļu. Šajā punktā minētās kvotas, kas nav no rezerves atbrīvotas līdz 2031. gada 1. janvārim, vairs nav derīgas.
4. Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļas aptverto, apritē esošo kvotu kopskaitu katrā gadā Komisija publicē līdz nākamā gada 15. maijam atsevišķi no to kvotu kopskaita, kuras ir apritē saskaņā ar 1. panta 4. punktu. To kvotu kopskaits, kas konkrētā gadā ir apritē saskaņā ar šo pantu, ir to Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļas aptverto kvotu kumulatīvais skaits, kuras piešķirtas periodā kopš 2027. gada 1. janvāra, atskaitot Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļas aptverto verificēto emisiju kumulatīvo daudzumu tonnās periodā no 2027. gada 1. janvāra līdz tā paša konkrētā gada 31. decembrim un visas Direktīvas 2003/87/EK IVa kvotas, kas anulētas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 4. punktu. Publicēšana pirmo reizi notiek līdz 2028. gada 15. maijam.
5. Jebkurā konkrētā gadā, ja apritē esošo kvotu kopskaits, kas ir jaunākais saskaņā ar šā panta 4. punktu publicētais, ir lielāks par 440 miljoniem kvotu, tad no to IVa nodaļas aptverto kvotu apjoma, kas dalībvalstīm jāizsola saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 30.d pantu, atskaita 100 miljonus kvotu un ieskaita rezervē 12 mēnešu periodā, kas sākas attiecīgā gada 1. septembrī.
6. Jebkurā attiecīgajā gadā, ja apritē esošo kvotu kopskaits ir mazāks par 210 miljoniem, no rezerves atbrīvo 100 miljonus IVa nodaļas aptverto kvotu un pievieno IVa nodaļas aptverto kvotu apjomam, kas dalībvalstīm jāizsola saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 30.d pantu. Ja rezervē ir mazāk nekā 100 miljoni kvotu, saskaņā ar šo punktu atbrīvo visas rezervē esošās kvotas.

7. Kgotu apjomus, kas jāatbrīvo no rezerves saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 30.h pantu, pieskaita tam IVa nodaļas aptverto kvotu apjomam, kas dalībvalstīm jāizsola saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 30.d pantu, trīs mēnešu laikposmā, kas sākas vienu mēnesi pēc dienas, kurā tika izpildīti nosacījumi saskaņā ar tās publicēšanu *Oficiālajā Vēstnesī*, [...] ievērojot Direktīvas 2003/87/EK 30.h pantu.
8. Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļas aptvertajām kvotām piemēro 1. panta 8. punktu un 3. pantu."

3. pants

[3. pants tiks izdalīts no šīs grozošās direktīvas un kļūs par atsevišķu regulu, ar ko groza Regulu (ES) 2015/757 – teksts pārvietots aiz 8. panta ³⁶]

4. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai, vēlākais, līdz 2023. gada 31. decembrim izpildītu [...] šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.
2. Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.
3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

³⁶ Sal. WK 7351/2022 ADD 2.

5. pants

Pārejas noteikumi

[...] Izpildot šīs direktīvas 4. panta 1. punktā noteiktos pienākumus, dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2025. gada 31. decembrim turpina piemērot tos valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē Direktīvas 2003/87/EK 3. panta u) punktu, 10.a panta 3. un 4. punktu, 10.c panta 7. punktu un I pielikuma 1. punktu tādā redakcijā, kāda bija spēkā [*dienu pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā*]. Savus valsts pasākumus, ar ko tiek transponēti minēto noteikumu grozījumi, tās piemēro no 2026. gada 1. janvāra.

6. pants

[...]³⁷

7. pants

Stāšanās spēkā un 2. panta piemērošanas datums

1. Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Direktīvas 2. pantu piemēro no 2024. gada 1. janvāra ³⁸.

³⁷ Tā kā grozījumi Regulā (ES) 2015/757 tiek nodalīti no direktīvas, 6. pants ir jāsvīturo. Pēc būtības aizstāts ar grozošās regulas 2. pantu, kā izklāstīts turpmāk.

³⁸ Ar šo tiek aizstāta atsauce uz 2. pantu noteikumā par transponēšanu. Minētais datums nodrošina, ka izmaiņas 2. pantā sāk piemērot vienlaicīgi ar valstu pasākumiem, ar ko transponē 1. pantu.

8. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm. [...]

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

Grozījumi Regulā (ES) 2015/757 nolūkā paredzēt to, ka ES ETS tiek iekļautas jūras transporta darbības un citas siltumnīcefekta gāzes, kas nav CO₂ ³⁹

1. pants

⁴⁰Regulu (ES) 2015/757 groza šādi:

-2) Visā regulas tekstā, izņemot 1., 2., 3. panta a)–r) punktu, 21. panta 5. punktu, I un II pielikumu, vārdus "CO₂ emisijas" aizstāj ar vārdiem "siltumnīcefekta gāzu emisijas" un vārdus "emitētās CO₂" aizstāj ar vārdiem "emitētās siltumnīcefekta gāzes".

-1) regulas 1. pantu aizstāj ar šādu:

"Lai veicinātu jūras transporta radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju rentablu samazināšanu, ar šo regulu paredz noteikumus par precīzu monitoringu, ziņošanu un verifikāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām un citu attiecīgu informāciju no kuģiem, kas ienāk dalībvalstu jurisdikcijā esošās ostās, uzturas tajās un iziet no tām."

0) regulas 2. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Regulu piemēro kuģiem ar bruto tonnāžu 5000 t apmērā un lielāku attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas radušās minēto kuģu reisos no to pēdējās ienākšanas ostas uz dalībvalsts jurisdikcijā esošu ienākšanas ostu, reisos no dalībvalsts jurisdikcijā esošas ienākšanas ostas uz nākamo ienākšanas ostu, kā arī dalībvalsts jurisdikcijā esošās ienākšanas ostās.

1.a Siltumnīcefekta gāzes, uz kurām attiecas šī regula, ir šādas:

a) oglekļa dioksīds (CO₂).

³⁹ Pievienoti arī apsvērumi.

⁴⁰ Iekļauti ierosinājumi no WK 7351/2022 ADD 1.

b) attiecībā uz emisijām no [2024. gada 1. janvāra] metāns (CH₄) un

c) attiecībā uz emisijām no [2024. gada 1. janvāra] dislāpekļa oksīds (N₂O).

Ja šajā regulā ir minēti kopējie agregētie emisiju vai emitētās siltumnīcefekta gāzes daudzumi, tas tiek saprasts kā atsauce uz kopējiem agregētiem daudzumiem katrai gāzei atsevišķi ⁴¹.

1.b No 2025. gada 1. janvāra šo regulu piemēro arī ģenerālkravas jūras kuģiem, kuru bruto tonnāža ir 400 t un vairāk, attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas radušās minēto kuģu reisos no to pēdējās ienākšanas ostas uz dalībvalsts jurisdikcijā esošu ienākšanas ostu, reisos no dalībvalsts jurisdikcijā esošas ienākšanas ostas uz nākamo ienākšanas ostu, kā arī dalībvalsts jurisdikcijā esošas ienākšanas ostās.";

1) regulas 3. pantu groza šādi:

(a) panta a) punktu aizstāj ar šādu:

"a) "siltumnīcefekta gāzu emisijas" ir siltumnīcefekta gāzu, uz kurām saskaņā ar 2. panta 1.a punktu attiecas šīs regulas pienākumi, izplūde [...] no kuģiem;"

(b) panta b), d) un m) punktu aizstāj ar šādiem:

"b) "piestāšanas osta" ir "piestāšanas osta", kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 3. panta wa) punktā"; ⁴²

"d) "sabiedrība" ir "kuģošanas sabiedrība", kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/ES 3. panta v) punktā";

"m) "ziņošanas laikposms" ir laikposms no 1. janvāra līdz 31. decembrim ieskaitot. Attiecībā uz reisiem, kas sākas un beidzas divos dažādos kalendārajos gados, atbilstošos datus uzskaita attiecīgajā kalendārajā gadā;"

⁴¹ Lai nodrošinātu, ka par katru gāzi tiek ziņots atsevišķi visā regulā, kas ļautu noteikt kopējo agregēto CO₂ ekvivalenta emisiju daudzumu.

⁴² Atbilstīgi norādēm dokumentā WK 7351/2022 izmaiņām attiecībā uz pārkraušanas ostām ir jābūt atspoguļotām arī MZV regulā.

(c) pievieno šādu q) un r) punktu:

"q) "administrējošā iestāde" ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK * 3.gd pantā minētā kuģošanas sabiedrību administrējošā iestāde;

r) "uzņēmuma līmenī apkopotie emisiju dati" ir to siltumnīcefekta gāzu emisiju summa, kas attiecas uz Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītajām gāzēm attiecībā uz jūras transporta darbībām un par kurām uzņēmumam jāziņo saskaņā ar minēto direktīvu, attiecībā uz visiem kuģiem, par kuriem tas ir atbildīgs pārskata periodā.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).";

2) regulas 4. pantam pievieno šādu 8. punktu:

"8.Uzņēmumi saskaņā ar 11.a pantu ziņo par to atbildībā esošo kuģu agregēto emisiju datiem uzņēmuma līmenī ziņošanas periodā.";

3) regulas 5. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2.Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai grozītu [...] I un [...] II pielikumu nolūkā ņemt vērā metāna un dislāpekļa oksīda emisiju iekļaušanu šīs regulas darbības jomā, Direktīvas 2003/87/EK pārskatīšanas, tostarp saskaņošanu ar īstenošanas aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 14. panta 1. punktu, attiecīgus starptautiskus noteikumus un starptautiskus un Eiropas standartus. Komisija ir arī pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai grozītu I un II pielikumu nolūkā precizēt tajos iekļautos monitoringa metožu elementus, ņemot vērā tehnoloģijas un zinātnes attīstības norises, un lai nodrošinātu saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK izveidotās ES ETS efektīvu darbību.

Komisija līdz [2023. gada 1. oktobrim] pieņem tādus deleģētos aktus, ar kuriem I un II pielikumu groza, lai metāna un dislāpekļa oksīda emisijas iekļautu šīs regulas darbības jomā. Regulas I pielikumā izklāstītās metodes un II pielikumā izklāstītos noteikumus attiecīgā gadījumā saskaņo ar metodēm un noteikumiem, kas paredzēti Regulā [xxx/yyyy] par [FuelEU Maritime, 2021/0210 (COD)].";

4) direktīvas 6. pantu groza šādi:

-a) panta 3. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

b) uzņēmuma nosaukums un kontaktpersonas adrese, tālruna numurs un e-pasta adrese un SJO sabiedrības un reģistrētā īpašnieka unikālais identifikācijas numurs";

a) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

"5. Komisija izmanto standartizētus monitoringa plānus, kuru pamatā ir veidlapas, un šos monitoringa plānus iesniedz, izmantojot automatizētas sistēmas un datu apmaiņas formātus. Minētās veidlapas, tostarp tehniskos noteikumus par to vienveidīgu piemērošanu un automātisku nosūtīšanu, nosaka Komisija ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 24. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.";

b) pievieno šādu 6., 7., un 8. punktu:

"6. [...] Līdz [2024. gada 1. aprīlim] uzņēmumi atbildīgajai administrējošajai iestādei iesniedz monitoringa plānu par katru savu kuģi, uz kuru attiecas šīs regulas darbības joma, kuru verificētājs vispirms novērtē kā atbilstīgu šai regulai un kurā atspoguļo metāna un dislāpekļa oksīda emisiju iekļaušanu šīs regulas darbības jomā.

7. Neatkarīgi no 6. punkta par kuģiem, uz kuriem šī regula pirmo reizi attiecināma pēc [2024. gada 1. janvāra] [...], uzņēmumi šīs regulas prasībām atbilstošu monitoringa plānu atbildīgajai administrējošajai iestādei iesniedz bez liekas kavēšanās un ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc katra kuģa pirmās ienākšanas kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā ostā.

8. Līdz [ierakstīt datumu, kas ir diena, kad pagājuši divi gadi pēc šīs grozošās regulas [...] spēkā stāšanās dienas] atbildīgās administrējošās iestādes apstiprina monitoringa plānus, ko uzņēmumi iesnieguši saskaņā ar noteikumiem deleģētajos aktos, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar otro daļu. Attiecībā uz kuģiem, uz kuriem [pārskatītā ETS direktīva] attiecas pirmo reizi pēc [2024. gada 1. janvāra] [...], atbildīgā administrējošā iestāde apstiprina iesniegto monitoringa plānu četru mēnešu laikā pēc kuģa pirmās ienākšanas kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā ostā saskaņā ar noteikumiem deleģētajos aktos, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar otro daļu.

Komisija līdz [2023. gada 1. oktobrim] pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai grozītu noteikumus par monitoringa plāniem, kas ietverti 6., 7., 8., 9. un 10. pantā, nolūkā ņemt vērā metāna un dislāpekļa oksīda emisiju iekļaušanu šīs regulas darbības jomā."

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par to, kā administrējošās iestādes apstiprina monitoringa plānus."

5) regulas 7. pantu groza šādi:

a) 4. punkta otro teikumu aizstāj ar šādu:

"Pēc izvērtējuma verificētājs paziņo uzņēmumam, vai minētās izmaiņas ir atbilstīgas. Uzņēmums izmainīto monitoringa plānu iesniedz atbildīgajai administrējošajai iestādei pēc tam, kad tas saņēmis verificētāja paziņojumu, ka monitoringa plāns ir atbilstīgs."

b) pantam pievieno šādu 5. punktu:

"5. Administrējošā iestāde apstiprina izmaiņas monitoringa plānā atbilstīgi šā panta 2. punkta a), b), c) un d) apakšpunktam saskaņā ar noteikumiem deleģētajos aktos, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar otro daļu.

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par to, kā administrējošās iestādes apstiprina monitoringa plānu izmaiņas.";

6) regulas 10. panta pirmo daļu papildina ar šādu k) apakšpunktu ⁴³:

"k) kopējās agregētās tādu siltumnīcefekta gāzu [...] emisijas, uz ko attiecas Direktīva 2003/87/EK saistībā ar jūras transporta darbībām saskaņā ar minētās direktīvas I pielikumu, par ko ir jāziņo saskaņā ar minēto direktīvu [...] saistībā ar jūras transporta darbībām, **kopā ar nepieciešamo informāciju, ar ko pamato jebkādas attiecīgas atkāpes piemērošanu no minētās direktīvas 12. panta 3. punkta, kuras paredzētas tās 12. panta 3.-e, 3.-d, 3.-c un 3.-b punktā.**";

6.a) regulas 11. panta 1. punktā pievieno šādu daļu:

"No 2025. gada uzņēmumi atbildīgajai administrējošajai iestādei, attiecīgo karoga valstu iestādēm par kuģiem, kuri kuģo ar dalībvalsts karogu, un Komisijai līdz katra gada 31. martam par katru to pārziņā esošo kuģi iesniedz emisiju ziņojumu uz visu ziņošanas laikposmu, kuru verificētājs verificējis kā apmierinošu saskaņā ar 13. pantu. Administrējošā iestāde var pieprasīt, lai uzņēmumi savus emisiju ziņojumus iesniedz agrāk par 31. martu, tomēr ne agrāk par 28. februāri."

6.b) regulas 11. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Ja tiek mainīts uzņēmums, iepriekšējais uzņēmums iespējami tuvu maiņas pabeigšanas dienai un ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc tās savai atbildīgajai administrējošajai iestādei, attiecīgo karoga valstu iestādēm par kuģiem, kuri kuģo ar dalībvalsts karogu, jaunajam uzņēmumam un Komisijai iesniedz ziņojumu, kurā aptverti tie paši elementi kā emisiju ziņojumā, bet kurš aprobežojas ar laikposmu, kas atbilst uzņēmuma atbildībā veiktajām darbībām."

⁴³ Teksts koriģēts, lai ņemtu vērā ne-CO₂ emisiju iekļaušanu.

6.c) regulas 11. pantam pievieno šādu daļu:

"4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai grozītu noteikumus par ziņošanu, kas ietverti 11., 11.a un 12. pantā, nolūkā ņemt vērā metāna un dislāpekļa oksīda emisiju iekļaušanu šīs regulas darbības jomā. Pirmo šādu deleģēto aktu pieņem līdz [2023. gada 1. oktobrim].":

7) regulā iekļauj šādu 11.a pantu:

"11.a pants

Agregēto emisiju datu ziņošana un iesniegšana uzņēmuma līmenī

1. Uzņēmumi ziņošanas laikposmā nosaka agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī, balstoties uz datiem emisiju ziņojumos un 11. panta 2. punktā minētajā ziņojumā, par katru kuģi, kas ziņošanas periodā bijis to atbildībā, saskaņā ar noteikumiem deleģētajos aktos, kuri pieņemti saskaņā ar 4. punktu.
2. Sākot no 2025. gada [...], uzņēmums, ievērojot noteikumus saskaņā ar 4. punktu pieņemtajos deleģētajos aktos, līdz katra gada 31. martam atbildīgajai administrējošajai iestādei iesniedz agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī, kuri aptver emisijas ziņošanas laikposmā, par ko jāziņo saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK saistībā ar jūras transporta darbībām, un kuri ir verificēti saskaņā ar šīs regulas III nodaļu ("verificētie kopējo emisiju dati uzņēmuma līmenī").
3. Administrējošā iestāde var pieprasīt, lai uzņēmumi verificētos kopējo emisiju datus uzņēmuma līmeni iesniedz agrāk par 31. martu, tomēr ne agrāk par 28. februāri.

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par monitoringu un to, kā ziņo agregētos datus uzņēmuma līmeni, un kā kopējo emisiju datus uzņēmuma līmenī iesniedz administrējošai iestādei.";

8) regulas 12. pantu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Formāts, kādā sagatavojams emisiju ziņojums un iesniedzami kopējo emisiju dati uzņēmuma līmenī";

b) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Emisiju ziņojumu un ziņojumu par kopējo emisiju datiem uzņēmuma līmeni iesniedz, izmantojot automatizētas sistēmas un datu apmaiņas formātus, t. sk. elektroniskas veidlapas.";

9) regulas 13. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Verificētājs izvērtē emisiju ziņojuma un 11. panta 2. punktā minētā ziņojuma atbilstību prasībām, kas noteiktas 8. līdz 12. pantā un I un II pielikumā.";

b) pievieno šādu 5. un 6. punktu:

"5. Verificētājs izvērtē, vai kopējo emisiju dati uzņēmuma līmenī atbilst prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 6. punktu pieņemtajos deleģētajos aktos.

Ja verificētājs ar pietiekamu pārliecību secina, ka kopējo emisiju datus uzņēma līmenī nav būtisku nepatiesu apgalvojumu, verificētājs izdod verificācijas ziņojumu, apliecinot, ka kopējo emisiju dati uzņēmuma līmenī ir verificēti kā apmierinoši saskaņā ar noteikumiem deleģētajos aktos, kuri pieņemti saskaņā ar 6. punktu.

6. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par to, kā tiek verificēti kopējo emisiju dati uzņēmuma līmenī un izdots verificācijas ziņojums.”;

10) regulas 14. pantu groza šādi:

a) panta 2. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) kopējo [...] siltumnīcefekta gāzu emisiju noteikšanā veiktie aprēķini un kopējās agregētās tādu siltumnīcefekta gāzu [...] emisijas, uz ko attiecas Direktīva 2003/87/EK saistībā ar jūras transporta darbībām saskaņā ar minētās direktīvas I pielikumu, par kurām jāziņo saskaņā ar minēto direktīvu [...] saistībā ar jūras transporta darbībām;"

b) pantam pievieno šādu 4. punktu:

"4. Apsverot, kā verificēt agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī, verificētājs novērtē paziņoto datu pilnīgumu un to atbilstību uzņēmuma sniegtajai informācijai, tostarp tā verificētajiem emisiju ziņojumiem un 11. panta 2. punktā minētajam ziņojumam.";

11) regulas 15. pantam pievieno šādu 6. punktu:

"6. Verificējot agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī, verificētājs un uzņēmums ievēro verificēšanas noteikumus deleģētajos aktos, kas pieņemti saskaņā ar otro daļu. Verificētājs neverificē katra uzņēmuma atbildībā esošā kuģa emisiju ziņojumu un 11. panta 2. punktā minēto ziņojumu.

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par to, kā tiek verificēti agregēto emisiju dati uzņēmuma līmenī, tostarp par verificācijas metodēm un verificācijas procedūrām.";

12) regulas 16. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Verificētājus, kas izvērtē monitoringa plānus, emisiju ziņojumus un agregēto emisiju datus uzņēmuma līmenī un izdod verificācijas ziņojumus un atbilstības dokumentus, kas minēti šajā regulā, šīs regulas darbības jomā ietilpstošu darbību veikšanai akreditē valsts akreditācijas struktūra saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 765/2008.";

13) regulas 20. panta 3. punktu aizstāj ar šādu ⁴⁴:

"3. Ja kuģis divos vai vairākos secīgos ziņošanas periodos nav izpildījis monitoringa un ziņošanas prasības un ar citiem izpildes pasākumiem nav izdevies panākt atbilstību, ienākšanas ostas dalībvalsts kompetentā iestāde, devusi attiecīgajam uzņēmumam iespēju iesniegt paskaidrojumus, var izdot izraidīšanas rīkojumu, par ko paziņo Komisijai, EMSA, pārējām dalībvalstīm un attiecīgajai karoga valstij. Ja ir izdots šāds izraidīšanas rīkojums, ikviena dalībvalsts, izņemot to dalībvalsti, ar kuras karogu kuģis kuģo, liedz attiecīgajam kuģim ienākt jebkurā savā ostā, līdz uzņēmums ir izpildījis savus monitoringa un ziņošanas pienākumus saskaņā ar 11. un 18. pantu. Ja kuģis kuģo ar kādas dalībvalsts karogu un iecelo [...] vai atrodas [...] kādā no tās ostām, attiecīgā dalībvalsts, devusi attiecīgajai sabiedrībai iespēju iesniegt paskaidrojumus, [...] aiztur kuģi līdz brīdim, kad sabiedrība ir izpildījusi savus pienākumus.

⁴⁴ Lai saskaņotu ar ETS direktīvas redakciju.

Ja konstatē, ka kuģis, kas kuģo ar kādas dalībvalsts karogu, nav izpildījis prasības, kā minēts pirmajā daļā, atrodoties vienā no tās dalībvalsts ostām, ar kuras karogu kuģis kuģo, attiecīgā dalībvalsts, devusi attiecīgajai sabiedrībai iespēju iesniegt paskaidrojumus, var izdot karoga aizturēšanas rīkojumu līdz brīdim, kad kuģošanas sabiedrība ir izpildījusi savus pienākumus. Par to tā informē Komisiju, EMSA un pārējās dalībvalstis. [...]

Minēto pienākumu izpildi apliecina paziņojums par derīgu atbilstības dokumentu kompetentajai valsts iestādei, kas izdevusi izraidīšanas rīkojumu. Šis punkts neskar starptautiskos jūrniecības noteikumus, ko piemēro briesmās esošu kuģu gadījumā."

13.a) regulas 20. panta 5. punktā pievieno šādu daļu:

"Iespēja atkāpties saskaņā ar šo punktu neattiecas uz dalībvalsti, kuras atbildīgā iestāde ir kuģošanas sabiedrības administrējošā iestāde.";

13.b) regulas 21. panta 2. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) kuģa identifikāciju (vārds, sabiedrība, SJO identifikācijas numurs, pieraksta osta vai piederības osta)";

13.c) regulas 21. panta 5. punktu groza šādi:

"5. Komisija reizi divos gados novērtē jūras transporta nozares vispārējo ietekmi uz pasaules klimatu, tostarp ar CO₂ nesaistītām emisijām vai ietekmi, ko rada citas siltumnīcefekta gāzes un daļiņas ar globālās sasilšanas potenciālu, uz kurām neattiecas šī regula.";

13.d) iekļauj šādu pantu:

"22.a pants

Pārskatīšana

Komisija ne vēlāk kā 2024. gada 31. decembrī pārskata šo regulu, jo īpaši, ņemot vērā tās īstenošanā gūto papildu pieredzi [...], **it sevišķi attiecībā uz iespēju** šīs regulas darbības jomā iekļaut kuģus ar bruto tonnāžu [...] zem 5000, bet ne mazāk kā 400, nolūkā tos pēc tam iekļaut Direktīvā 2003/87/EK vai ierosināt citus pasākumus šādu kuģu radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai. Ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno likumdošanas priekšlikumu par grozījumiem šajā regulā."

14) regulas 23. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktā pievieno šādu daļu:

"Pilnvaras pieņemt [...] 6. panta 8. punktā, 7. panta 5. punktā, 11.a panta 4. punktā, 13. panta 6. punktā un 15. panta 6. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [pārskatītās MZV regulas] spēkā stāšanās dienas.";

b) panta 3. un 5. punktā norādes uz 5. panta 2. punktu, 15. panta 5. punktu un 16. panta 3. punktu aizstāj ar norādēm uz 5. panta 2. punktu, 6. panta 8. punktu, 7. panta 5. punktu, 11.a panta 4. punktu, 13. panta 6. punktu, 15. panta 5. punktu, 15. panta 6. punktu un 16. panta 3. punktu.

c) panta 5. punktā pievieno šādu daļu:

Tomēr pirmās daļas pēdējais teikums neattiecas uz deleģētajiem aktiem, kas pieņemti līdz 2023. gada 1. oktobrim, ievērojot 5. panta 2. punkta otro daļu, 6. panta 8. punkta otro daļu, 11. panta 4. punktu un 15. panta 5. punktu.

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.
2. To piemēro no spēkā stāšanās dienas. Tomēr 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu piemēro no 2024. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

PIELIKUMS

Direktīvas 2003/87/EK I pielikumu groza šādi:

pielikuma 1. un 3. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Šī direktīva neattiecas [...] uz iekārtām vai iekārtu daļām, ko izmanto pētniecībā, jaunu produktu un procesu izstrādē un testēšanā. [...] Šī direktīva neattiecas uz iekārtām, ja iekārtā iepriekšējā attiecīgajā piecu gadu laikposmā, kā minēts 11. panta 1. punkta otrajā daļā, vidēji vairāk nekā 95 % no kopējām vidējām siltumnīcefekta gāzu emisijām veido emisijas no tādas biomasas sadedzināšanas, kas atbilst saskaņā ar 14. pantu noteiktajiem kritērijiem.

3. Nosakot iekārtas kopējo nominālo siltumspēju, lai izlemtu par tās iekļaušanu ES ETS, summē visu to tehnisko vienību nominālo siltumspēju, kuras ir tās daļa un kurās šajā iekārtā tiek sadedzinātas degvielas. Šīs vienības var būt arī visu veidu katli, degkamas, turbīnas, sildītāji, kurtuves, incineratori, apdedzināšanas krāsnis, citu veidu krāsnis, ceplī, žāvētāji, dzinēji, degvielas elementi, ķīmiskie sadedzināšanas un CO₂ uztveršanas bloki (CLC), lāpas un termiskās vai katalītiskās pēcsadedzināšanas iekārtas. Šajā aprēķinā neņem vērā vienības ar nominālo siltumspēju, kura mazāka par 3 MW.";

– tabulu groza šādi:

i) otro rindu aizstāj ar šādu:

Naftas rafinēšana, kurā tiek izmantotas sadedzināšanas vienības, kuru kopējā nominālā siltumspēja ir lielāka par 20 MW	oglekļa dioksīds";
--	--------------------

ii) piekto rindu aizstāj ar šādu:

"Dzelzs vai tērauda ražošana (primārā vai sekundārā), tostarp izmantojot nepārtraukto liešanu, kopējai jaudai pārsniedzot 2,5 tonnas stundā	oglekļa dioksīds";
---	--------------------

iii) septīto rindu aizstāj ar šādu:

"Primārā alumīnija vai alumīnija oksīda ražošana	Oglekļa dioksīds <u>un</u> <u>perfluorogļūdenraži</u> ";
--	---

(a) **piecpadsmīto rindu aizstāj ar šādu:**

3) "Ģipša žāvēšana vai apdedzināšana vai ģipškartona sausā apmetuma plātņu un citu ģipša izstrādājumu ražošana, ja apdedzinātā ģipša vai žāvētā sekundārā ģipša ražošanas jauda pārsniedz 20 tonnas dienā	4) oglekļa dioksīds";
---	-----------------------

vi) **astoņpadsmīto rindu aizstāj ar šādu:**

"Tehniskā oglekļa ražošana, karbonizējot tādus organiskās vielas saturošus materiālus kā nafta, gudrons, krekinga un pārtvaices atlikumus, ja ražošanas jauda pārsniedz 50 tonnas dienā	oglekļa dioksīds";
---	--------------------

v) **divdesmit ceturto rindu aizstāj ar šādu:**

"Ūdeņraža (H ₂) un sintēzes gāzes ražošana, ja ražošanas jauda pārsniedz 25 tonnas dienā	oglekļa dioksīds";
--	--------------------

vi) **divdesmit septīto rindu aizstāj ar šādu:**

"Siltumnīcefekta gāzu transportēšana uz uzglabāšanas vietu, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, izņemot tās emisijas, ko aptver kāda cita darbība saskaņā ar šo direktīvu	oglekļa dioksīds";
---	--------------------

vii) pēc pēdējās jaunās rindas iezīmē atdalīšanas līniju un pievieno šādu rindu:

<p>"Jūras transports</p> <p>Jūras transporta darbības, ko veic Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/757 aptvertie kuģi, kuri dodas reisos, lai komerciālos nolūkos pārvadātu pasažierus vai kravu</p>	<p>[...] <u>oglekļa dioksīds</u>";</p>
--	--

1) Direktīvas 2003/87/EK IIb pielikumu aizstāj ar šādu:

"IIb PIELIKUMS

**A. daļa. MODERNIZĀCIJAS FONDA LĪDZEKĻU SADALĪJUMS SASKAŅĀ AR
10. PANTA 1. PUNKTA TREŠO DAĻU**

	Daļa
Bulgārija	5,84 %
Čehija	15,59 %
Igaunija	2,78 %
Horvātija	3,14 %
Latvija	1,44 %
Lietuva	2,57 %
Ungārija	7,12 %
Polija	43,41 %
Rumānija	11,98 %
Slovākija	6,13 %

**B daļa. MODERNIZĀCIJAS FONDA LĪDZEKĻU SADALĪJUMS SASKAŅĀ AR
10. PANTA 1. PUNKTA CETURTO DAĻU**

	Daļa
Bulgārija	<u>4,9</u> %
Čehija	12,6 %
Igaunija	2,1 %
Grieķija	10,1 %
Horvātija	2,3 %
Latvija	1,0 %
Lietuva	1,9 %
Ungārija	5,8 %
Polija	34,2 %
Portugāle	8,6 %
Rumānija	9,7 %
Slovākija	4,8 %
<u>Slovēnija</u>	<u>2,0</u> %

2) Direktīvai 2003/87/EK pievieno šādu III, IIIa un IIIb pielikumu:

"III PIELIKUMS

IVa NODAĻAS APTVERTĀS DARBĪBAS

<p>Darbība:</p> <p>1. Tādu degvielu nodošana patēriņam, ko izmanto sadedzināšanā ēku un autotransporta sektoros.</p> <p>Pie šīs darbības nepieder:</p> <p>a) tādu degvielu nodošana patēriņam, ko izmanto šīs direktīvas I pielikumā uzskaitītajās darbībās, izņemot tad, ja tās izmanto sadedzināšanai darbībās, kuras saistītas ar siltumnīcefekta gāzu transportēšanu uz ģeoloģiskajām krātuvēm (darbības rinda Nr. 27);</p> <p>b) tādu degvielu nodošana patēriņam, kuru emisijas faktors ir nulle.</p> <p>2. Ēku un autotransporta sektori atbilst šādiem emisiju avotiem, kas definēti IPCC 2006. gada vadlīnijās par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem, kuru definīcijās ir izdarītas nepieciešamās izmaiņas:</p> <p>a) siltumenerģijas un elektroenerģijas koģenerācijas stacijas (avota kategorijas kods 1A1a ii) un siltumenerģijas stacijas (avota kategorijas kods 1A1a iii), ciktāl tajās ražo siltumu, ko izmanto šā punkta c) un d) kategorijas vajadzībām vai nu tieši, vai ar centralizētās siltumapgādes tīklu starpniecību;</p> <p>b) autotransports (avota kategorijas kods 1A3b), izņemot izmantošanu lauksaimniecības mašīnās uz ceļiem ar cietu segumu;</p> <p>c) komerciālais/institucionālais sektors (avota kategorijas kods 1A4a);</p> <p>d) mājokļu sektors (avota kategorijas kods 1A4b).</p>	<p>Siltumnīcefekta gāzes</p> <p>Oglekļa dioksīds (CO₂)</p>
---	---

IIIa PIELIKUMS

LINEĀRĀ SAMAZINĀJUMA KOEFICIENTA KOREKCIJA SASKAŅĀ AR 30.c PANTA 2. PUNKTU

1. Ja vidējās emisijas, kas saskaņā ar IVa nodaļu paziņotas par 2024.–2026. gadu, par vairāk nekā 2 % pārsniedz 2025. gadam paredzētā daudzuma vērtību, kas definēta saskaņā ar 30.c panta 1. punktu, un ja šīs starpības iemesls nav tas, ka pastāv par 5 % mazāka starpība starp emisijām, par ko paziņots saskaņā ar IVa nodaļu un Savienības 2025. gada inventarizācijas pārskata datiem par *UNFCCC* avota kategorijām IVa nodaļas aptvertajos sektoros, lineāro samazinājuma koeficientu aprēķina, koriģējot 30.c panta 1. punktā minēto lineāro samazinājuma koeficientu.
2. Koriģēto lineāro samazinājuma koeficientu saskaņā ar 1. punktu nosaka šādi:

$$[LRF_{adj} = 100\% * ((MRV_{[2024-2026]} - (MRV_{[2024-2026]} + ((ESR_{[2024]} - 6 * LRF_{[2024]} * ESR_{[2024]}) - MRV_{[2024-2026]}) / 5)) / MRV_{[2024-2026]}], \text{ kur,}$$

LRF_{adj} ir koriģētais lineārais samazinājuma koeficients;

$MRV_{[2024-2026]}$ ir IVa nodaļas aptverto verificēto emisiju vidējais rādītājs 2024.–2026. gadā;

$ESR_{[2024]}$ ir 2024. gada emisiju vērtība, kas definēta saskaņā ar 30.c panta 1. punktu attiecībā uz IVa nodaļas aptvertajiem sektoriem;

$LRF_{[2024]}$ ir 30.c panta 1. punktā minētais lineārais samazinājuma koeficients.]"

3) Direktīvas 2003/87/EK IV pielikumu groza šādi:

A daļā iedaļu "Aprēķināšana" groza šādi:

i) ceturtajā daļā pēdējo teikumu "Pieņem, ka biomasas emisijas koeficients ir vienāds ar nulli." aizstāj ar šādu:

"Tādas biomasas emisijas koeficients, kas atbilst biomasas izmantošanas ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, kuri noteikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001, ieskaitot korekcijas, kas nepieciešamas, lai tos piemērotu šīs direktīvas nolūkā, kā noteikts 14. pantā minētajos īstenošanas aktos, ir nulle.";

ii) sesto daļu aizstāj ar šādu:

"Lieto oksidācijas standartkoeficientus, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES, izņemot gadījumus, kad operators var pierādīt, ka darbībai specifiskie koeficienti ir precīzāki.";

b) B daļā, iedaļas "Oglekļa dioksīda emisiju pārraudzība" ceturtajā daļā pēdējo teikumu "Emisiju koeficients biomasai ir nulle." aizstāj ar šādu:

"Tādas biomasas emisijas koeficients, kas atbilst biomasas izmantošanas ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, kuri noteikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001, ieskaitot korekcijas, kas nepieciešamas, lai tos piemērotu šīs direktīvas nolūkā, kā noteikts 14. pantā minētajos īstenošanas aktos, ir nulle.";

a) pielikumam pievieno šādu C daļu:

"C DAĻA. III pielikumā minētajai darbībai atbilstošo emisiju monitorings un ziņošana

Emisiju monitorings

Emisiju monitorings notiek, izmantojot aprēķinus.

Aprēķināšana

Emisijas aprēķina pēc šādas formulas:

Patēriņam nodotā degviela × emisijas koeficients

Patēriņam nodotajā degvielā ietilpst tas degvielas daudzums, ko regulētais subjekts nodevis patēriņam.

Izmanto *IPCC* emisiju standarta koeficientus, kas ietverti *IPCC* 2006. gada inventarizācijas pārskatu vadlīnijās vai šo vadlīniju turpmākos atjauninājumos, ja vien precīzāki nav konkrētajai degvielai specifiski emisijas koeficienti, ko noteikušas neatkarīgas akreditētas laboratorijas, izmantojot apstiprinātas analītiskas metodes.

Par katru regulēto subjektu un katru degvielu veic atsevišķus aprēķinus.

Ziņojumi par emisijām

Katrs regulētais subjekts ziņojumā iekļauj šādu informāciju:

A. Regulētā subjekta identifikācijas dati, tostarp:

— regulētā subjekta nosaukums;

— tā adrese, t. sk. pasta indekss un valsts;

— tas, kāda veida degvielu tas nodod patēriņam un ar kādām darbībām tas nodod degvielu patēriņam, t. sk. kādu tehnoloģiju tas izmanto;

— kontaktpersonas adrese, tālruņa numurs, faksa numurs un e-pasta adrese; un

— regulētā subjekta īpašnieka un jebkuras mātessabiedrības vārds vai nosaukums.

B. Par katru tādas patēriņam nodotās degvielas veidu, kuru izmanto sadedzināšanai ēku un autotransporta sektoros, kā definēts III pielikumā, par kuru tiek aprēķinātas emisijas:

- patēriņam nodotās degvielas daudzums;
- emisijas koeficienti;
- kopējās emisijas;
- patēriņam nodotās degvielas galalietojumi; un
- nenoteiktība.

Dalībvalstis veic pasākumus, lai koordinētu ziņošanas prasības ar jau esošām līdzīgām prasībām, lai uzņēmumiem samazinātu ziņošanas slogu.;

4) Direktīvas 2003/87/ES V pielikumam pievieno šādu C daļu:

"C DAĻA. III pielikumā minētajai darbībai atbilstošo emisiju verificācija

Vispārīgie principi

1. III pielikumā minētajai darbībai atbilstošās emisijas verificē.
2. Verifikācijas procesā ņem vērā ziņojumu atbilstoši 14. panta 3. punktam un monitoringa pasākumus iepriekšējā gada laikā. Ir jāpārbauda monitoringa sistēmu ticamība un precizitāte un iesniegtie dati un informācija par emisijām, jo īpaši:
 - a) paziņotās patēriņam nodotās degvielas un saistītie aprēķini;
 - b) emisijas koeficientu izvēle un izmantošana;
 - c) kopējās emisijas noteikšanā veiktie aprēķini.

3. Paziņotās emisijas var validēt tikai tad, ja ticami dati un informācija ļauj emisiju noteikt ar augstu ticamības pakāpi. Lai nodrošinātu augsta līmeņa ticamību, regulētajam subjektam ir jāpierāda, ka:

a) iesniegtajos datos nav pretrunu;

b) datu apkopošana ir notikusi saskaņā ar zinātniskiem standartiem; un

c) regulētā subjekta reģistri ir pilnīgi un konsekventi.

4. Verificētājam ir jāsaņem piekļuve jebkuram objektam un jebkurai informācijai sakarā ar veicamo verifikāciju.

5. Verificētājam ir jāņem vērā, vai regulētais subjekts ir reģistrēts Savienības vides vadības un audita sistēmā (*EMAS*).

Metodika

Stratēģiskā analīze

6. Verifikācija ir jābalsta uz stratēģisku analīzi par visiem degvielas daudzumiem, ko regulētais subjekts nodevis patēriņam. Tas nozīmē, ka verificētājam ir pārskats par visām darbībām, kuru ietvaros regulētais subjekts nodod degvielas patēriņam, un par to, cik būtiskas tās ir no emisiju viedokļa.

Procesa analīze

7. Iesniegtās informācijas verifikāciju, ja vajadzīgs, veic regulētā subjekta atrašanās vietā. Verificētājs izmanto izlases veida pārbaudes, lai noteiktu iesniegto datu un informācijas ticamību.

Riska analīze

8. Verificētājs visus līdzekļus, ar kādiem regulētais subjekts nodod degvielas patēriņam, novērtē attiecībā uz to, cik ticami ir dati par regulētā subjekta emisijām kopumā.

9. Pamatojoties uz šo analīzi, verificētājs uzskatāmi identificē jebkādu elementus, kuru emisijas noteikšana saistīta ar paaugstinātu kļūdu risku, un citus monitoringa un ziņošanas procedūras aspektus, kuru dēļ varētu kļūdaini noteikt emisijas kopumā. It īpaši tas attiecas uz aprēķiniem, kas nepieciešami, lai noteiktu emisijas līmeni no atsevišķiem avotiem. Īpašu uzmanību pievērš tiek elementiem, kas saistīti ar paaugstinātu kļūdu risku, un minētajiem monitoringa procedūras aspektiem.

10. Verificētājs ņem vērā jebkuru efektīvo riska vadības metodi, ko izmanto regulētais subjekts, lai samazinātu kļūdas iespējamību.

Ziņojums

11. Verificētājs gatavo ziņojumu par validēšanas procesu, kurā norāda, vai ziņojums atbilstīgi 14. panta 3. punktam ir apmierinošs. Šajā ziņojumā aplūko visus jautājumus, kas relevanti paveiktajam darbam. Paziņot, ka ziņojums atbilstīgi 14. panta 3. punktam ir apmierinošs, var tad, ja verificētājs atzīst, ka, norādot kopējo emisiju, nav pieļautas būtiskas kļūdas.

Minimālās prasības verificētāja kompetencei

12. Verificētājs ir neatkarīgs no regulētā subjekta un veic savu darbu labi, profesionāli un pārzina:

- a) šīs direktīvas noteikumus, kā arī visus standartus un metodiskās norādes, ko Komisija pieņēmusi atbilstoši 14. panta 1. punktam;

- b) normatīvās un administratīvās prasības attiecībā uz verificējamajām darbībām; un
 - c) to, kā rodas visa informācija saistībā ar visiem līdzekļiem, ar kādiem regulētais subjekts degvielas nodod patēriņam, jo īpaši par datu vākšanu, mērījumiem, aprēķiniem un ziņošanu."
-